

21.11.2011

<i>Nro</i>	<i>Otsikko</i>	<i>Sivu</i>
Kaupunginjohtaja		
1	Vastaus vt Thomas Wallgrenin aloitteeseen veroparatiisivapaasta Helsingistä	1
2	Vastaus vt Emma Karin aloitteeseen Reilun kaupan Helsingistä	4
3	Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen vahinkojen korvauskäsittelystä	6
4	Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen vastaanottokeskuksen järjestämisestä heikompiosaisille	10
5	Vastaus vt Lilli Autin aloitteeseen yhteisestä organisaatiosta kunnallisten maksujen perimiseen	13
Rakennus- ja ympäristötoimi		
6	Vastaus vt Tuuli Kousan aloitteeseen mattolaitureiden säilyttämisestä	19
7	Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Linnanmäen puistoalueen kunnostamisesta	24
8	Vastaus vt Elina Moision aloitteeseen vanhojen raitiovaunujen uusiokäytöstä	26
9	Vastaus vt Ville Ylikahrin aloitteeseen Bulevardin pyöräteiden kunnostamisesta	30
10	Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Suomenlinnan lauttojen WC-tiloista	34
Sivistys- ja henkilöstötoimi		
11	Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen osatyökykyisten ihmisten työhön pääsystä	36
12	Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen Nolla tapaturmaa -foorumiin liittymisestä	37
13	Vastaus vt Sanna Vesikansan aloitteeseen maahanmuuttajanaisten kulttuuri-toiminnan lisäämisestä Vuosaaressa	38

21.11.2011

14	Vastaus vt Paavo Arhinmäen aloitteeseen suosituksesta perusopetuksen maksimiryhmäkooksi	42
15	Vastaus vt Päivi Lipposen aloitteeseen lukuvinkkitoiminnan kehittämisestä	46
16	Vastaus vt Kauko Koskisen aloitteeseen koskien koulutilojen vuokrausta	52
17	Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Hakaniemen Venekerhon uudesta laituri- rista	55
18	Vastaus vt Matti Enrothin aloitteeseen talvikunnossa pidettävien lenkipolkujen saamisesta Paloheinän ulkoilupuistoon	57

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

19	Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen tyhjästä liike-, toimisto- ja varastoti- lasta	59
20	Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen tyhjillään olevista toimitiloista	61
21	Vastaus vt Kati Peltolan aloitteeseen Hitas-järjestelmän muuttamisesta	63
22	Vastaus vt Hanna-Kaisa Siimeksen aloitteeseen kaupunki- ja kattoviljelyn edis- tämistä	74
23	Vastaus vt Sanna Hellströmin aloitteeseen Viikintien liikenneturvallisuuden pa- rantamisesta	82
24	Vastaus vt Kauko Koskisen aloitteeseen yleisten rakennusten tonteista	85

Sosiaali- ja terveystoimi

25	Vastaus vt Seija Muurisen aloitteeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmästä	90
26	Vastaus vt Sirpa Puhakan aloitteeseen Osmonkallion vanhainkodin muuttami- sesta vanhusten ryhmäkodeiksi	96
27	Vastaus vt Päivi Lipposen aloitteeseen psykiatrisista sairaanhoitajista perus- koulujen oppilashuollossa	101
28	Vastaus vt Ilkka Taipaleen aloitteeseen syntyvyyden lisäämisohjelmasta	107

21.11.2011

29	Vastaus vt Annika Anderssonin aloitteeseen siirrettävän moduulipäiväkodin sijoittamisesta Munkkiniemeen	114
30	Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen nuorten mielenterveyskuntoutujien kulttuuripajan tukemisesta	118
31	Vastaus vt Essi Kuikan aloitteeseen mielenterveyskuntoutujien viljelypalstatoiminnan jatkumisesta	125
32	Vastaus vt Yrjö Hakasen aloitteeseen nuorten mielenterveyskuntoutujien kulttuuripajan tukemisesta	128

21.11.2011

1

Vastaus vt Thomas Wallgrenin aloitteeseen veroparatiisivapaasta Helsingistä

HEL 2011-000137 T 02 02 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että Helsinki voisi omalta osaltaan vaikuttaa maailmanlaajuiseen finanssijärjestelmään mm. siten, että kaupungin hankinta-asiakirjoihin liitettäisiin toimittajia velvoittava ehto, jonka mukaan toimittajat sitoutuisivat olemaan käyttämättä veroparatiiseja veronkiertoon. Aloitteessa ehdotetaan lisäksi, että kaupunki perustaa työryhmän, jonka tehtävä on kartoittaa kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia asiassa. Lopuksi esitetään, että kaupunginhallitukselle valmistellaan objektiivisiin kriteereihin perustuva luettelo veroparatiiseista.

Kaupunginhallitus toteaa, että pääsääntöisesti verotusta koskeva lainsäädäntö ja yhteistyö kansainvälisellä tasolla hoidetaan valtakunnan tasolla, jolloin yksittäisten kuntien ei ole perusteltua laatia omia toimintaohjeita asiasta. Samasta syystä työryhmän perustaminen kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksien kartoittamiseksi ei ole tarpeen.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman (22.6.2011) Talouspolitiikka -osan rahoitusmarkkinatoimia koskevassa tekstissä todetaan mm. seuraavaa:

"Vuonna 2008 Yhdysvalloista alkanut finanssikriisi iski Suomeen vinnin romahduksen myötä. Finanssikriisin myötä paljastui monia rahoitusmarkkinoilla ja euroalueen valtioiden velkaantumisessa piileviä ongelmia. Uusien kriisien ennaltaehkäisemiseksi ja rahoitusmarkkinoiden pelisääntöjen uudistamiseksi Suomi toimii aktiivisesti kansallisella, EU- ja kansainvälisellä tasolla finanssimarkkinoiden läpinäkyvyyden ja vakauden parantamiseksi."

"Rahoitusmarkkinoiden kehittämiseksi, yritysten kasvurahoituksen turvaamiseksi, pääomamarkkinoiden sääntelyn selkeyttämiseksi, vakauden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi sekä Suomen kansainvälisen kilpailukykyyn tukemiseksi valmistellaan kansallinen pääomamarkkinastrategia vuoden 2012 loppuun mennessä yhdessä keskeisten toimijoiden kanssa."

21.11.2011

"Rahoitusmarkkinoiden avoimuus ja läpinäkyvyys ovat tärkein uusien pelisääntöjen tavoite. Samalla uudistetaan pankkien ja rahoituslaitosten pääomavaateet estämään häiriöiden aiheuttamia ketjureaktioita Basel III prosessin myötä."

"Suomi tukee automaattisen ja monenkeskisen tietojenvaihdon yleistymistä kansainvälisessä verotustietojen vaihdossa. Verotusta koskevien tietojen vaihtoa koskevien sopimusten tekemistä veroparatiisien kanssa jatketaan."

Hallitusohjelman Tehostettu harmaan talouden torjunta -osassa on myös joitakin veroparatiiseja sivuavia mainintoja, kuten esimerkiksi:

"Tilajavastuulain mukaisen selvitysvelvollisuuden täyttämistä helpotetaan luomalla verohallinnon ylläpitämä rekisteri, josta tilaaja saa tiedon veroveloista. Tilajavastuulain asianmukaisessa toimeenpanossa julkishallinnon on näytettävä esimerkkiä. Julkisia hankintoja tehtäessä on varmistettava, että julkishallinnon ostamat palvelut suoritetaan sellaisilla yrityksillä, joilla lakisäätteiset asiat ovat kunnossa. Suomi toimii myös aktiivisesti EU:ssa tilajavastuun periaatteen toteuttamiseksi koko yhteisön laajuudessa."

"Suomi toimii eturintamassa kansainvälisen veronkierron lopettamisessa. Selvitetään mahdollisuudet ottaa OECD:n kriteereitä tiukempi listaus veroparatiiseiksi katsotuista maista ja alueista. Edistetään automaattisen tietojenvaihdon käyttöönottoa kansainvälisissä verosopimuksissa ja olemassa olevien tietojen vaihdon mahdollisuutta käytetään aktiivisesti. Edistetään myös ylikansallisten yritysten maakohtaisten tilinpäätöstietojen julkistamista."

Edelleen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa sekä EU-asioita koskevassa osassa Globaali toiminta, todetaan mm. seuraavaa: "Suomi toimii kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vakauden, läpinäkyvyyden ja vastuullisuuden lisäämiseksi. EU:n toimien ohella keinoina voivat tulla kyseeseen rahoitussektoriin kohdistuvat kansainväliset verot, rahoitusmarkkinavalvonnan tiukentaminen, vakavaraisuusmääräysten kiristäminen ja läpinäkymättömien riskikasautumien ennaltaehkäisy. Hallitus toimii veroparatiisien sulkemiseksi mm. tiukentamalla yritysten raportointivelvollisuutta ja lisäämällä viranomaisten tietojen vaihtoa."

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että kaupunki ei suosi veroparatiiseja ja seuraa hallitusohjelman mukaisten toimenpiteiden käynnistämistä käytännössä. Kuten aloitteentekijä mainitsee, Helsingissä veroparatiiseja koskeva kysymys tulee kuitenkin pääasiassa esiin hankinnoissa. Kaupunginhallitus hyväksyi 13.6.2011 Helsingin kaupungin hankinta-

21.11.2011

strategian. Strategiassa todetaan markkinoita ja yhteistyötä käsittelevässä osassa mm. seuraavaa:

"Helsinki on mukana myös kuntien välisessä ja muussa julkisen sektorin keskeisessä sekä kansainvälisessä yhteistyössä. Hankintoihin liittyvää yhteistyötä tehdään niin lähikaupunkitasolla, metropolialueetasolla, valtakunnallisella tasolla kuin kansainväliselläkin tasolla. Hankintayhteistyön perusteet ja toimintamallit arvioidaan yhteistyöhankkeittain ja sovitetaan vastaamaan yhteistyön osapuolien tarpeita. Pääkaupunkiseudun kaupungit tekevät keskenään hankintayhteistyötä ja Helsinki seuraa myös Kuntaliiton omistaman, kunnille suunnatun yhteishankintayksikön KL-Kuntahankinnat Oy:n toiminnan ja palvelujen kehittymistä. Keskusteluja hankintojen kehittämistä käydään myös valtiosektorin toimijoiden kuten Valtiovarainministeriön, Työ- ja elinkeinoministeriön ja yhteishankintayhtiö Hansel Oy:n kanssa. Helsinki edistää ja tiivistää sopivissa hankkeissa erityisesti Pääkaupunkiseudun kaupunkien hankintayhteistyötä."

Hankintastrategiassa todetaan edelleen, että: "Helsingin kaupungin organisaatiossa hankinnoista vastaavien johdon ja keskijohdon työntekijöiden hankintaosaamista syvennetään heille suunnitellulla hankintakoulutuskokonaisuudella. Koulutuksessa painotetaan erityisesti hankintojen suhdetta hallintokuntien ja niiden yksiköiden talouteen sekä hankintojen johtamista ja ohjaamista. Koulutuksen sisällössä huomioidaan julkisten hankintojen tilanne, kehittämistarpeet ja yhteistyö Euroopan Unionissa."

Järjestettävässä hankintastrategian mukaisessa koulutuksessa tulee ottaa huomioon riittävässä määrin toimittajien mahdolliset suhteet veroparatiiseihin ja finanssisalaisuusalueisiin veronkiertotarkoituksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapääällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Thomas Wallgrenin aloite

21.11.2011

2

Vastaus vt Emma Karin aloitteeseen Reilun kaupan Helsingistä

HEL 2011-000129 T 00 04 05

Khs dnro 2008-318

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteentekijä esittää, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Reilun kaupan kaupungin arvonimen saamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että valtuutettu Tiia Aarnipuu ja 42 muuta valtuutettua ovat 13.2.2008 tehneet aloitteen toimista Reilun kaupan kaupungin arvonimen saamiseksi. Kaupunginhallitus on 15.9.2008 antanut aloitteesta liitteenä olevan selvityksen. Kaupunginvaltuusto päätti 24.9.2008 § 207 palauttaa aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi. Asia Khs dnro 2008-318 on edelleen vireillä.

Koska vt Aarnipuun ja vt Karin aloitteet ovat samansisältöiset, kaupunginhallitus antaa ko. aloitteisiin yhteisen, seuraavan selvityksen:

Kaupunginhallitus pitää hyvänä sellaisten tuotteiden käyttämistä, jotka täyttävät Euroopan parlamentin Kehitysyhteistyövaliokunnan mietinnössä reilusta kaupasta ja kehityksestä 6.6.2006 esitetyt kriteerit. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on sitoutunut Aalborgin kestäväen kehityksen toimintaohjelmaan, joka tukee näitä tavoitteita (Kvsto 26.3.1997).

Reilun kaupan kaupunki -arvonimi voidaan myöntää kaupungille, joka täyttää Reilun kaupan kansainvälisen yhteistyöjärjestön luomat kriteerit. Reilun kaupan kaupungin tulee mm. käyttää reilun kaupan tuotteita ja kaupungissa tulee toimia Reilun kaupan kaupungin kannatustyöryhmä.

Kaupunginhallitus toteaa, että hankintalaki mahdollistaa sosiaalsiin näkökulmiin liittyvien vaatimusten asettamisen hankittaville tavaroille tai palveluille, edellyttäen että vaatimukset ovat syrjimättömiä, yhteisöoikeuden mukaisia ja niistä on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. Esimerkiksi Reilun kaupan kriteerien mukaisten vaatimusten käyttö hankinnoissa on siis sinänsä mahdollista. Reilun kaupan tuotteita eli eettisesti kestäväällä tavalla tuotettuja tuotteita edellytettäessä ei voida kuitenkaan vaatia vain tiettyä tuotemerkkiä, vaan hankintayksikön on hyväksyttävä myös muut "reilut" tai eettiset merkit ja laatu-järjestelmät, jotka takaavat hankintayksikön vaatiman laadun. Hankintayksikkö ei voi edellyttää, että tarjoajalla on tietty sertifikaatti, eikä

21.11.2011

hankintayksikkö voi siten vaatia tarjoajilta esimerkiksi Reilun kaupan sertifikaattia.

Reilun kaupan kaupungissa tulee toimia Reilun kaupan kaupungin kannatustyöryhmä. Kriteerien mukaisesti kaupungin tulisi valita edustaja kannatustyöryhmään. Lisäksi kaupungin kannustetaan mm. myöntävän resursseja kannatusryhmän tiedotukselle. Kaupunginhallitus toteaa, että hyvistä tavoitteista huolimatta Reilun kaupan arvonimen hakeamisen edellyttämä kaupungin osallistuminen yhdistyksen toimintaan sitoo kaupungin työpanosta. Lisäksi tilan antaminen yhdistyksen käyttöön on tulkittavissa yhdistyksen avustamiseksi. Helsingin kaupungin periaatteena on ollut, että kaupunki pidättäytyy yleishyödyllisestä järjestötoiminnasta ja keskittyy ensisijaisesti vapaaehtoistyön tukemiseen.

Kaupunginhallitus katsoo, että eettinen kuluttaminen on nähtävä laajempaan kysymyksenä, joka tulisi ottaa huomioon Reilun kaupan tuotteiden käyttöä kattavammin kaupungin omassa, kestävään kehitykseen tähtäävässä toiminnassa sekä laadun ja ympäristöjohtamisen kehittämisessä. Kaupunginhallitus toteaa, että Reilun kaupan kaupungin arvonimeen liittyy useita hyväksymiskriteerejä, jotka edellyttävät huolellista arviointia kaupungin kannalta. Kaupunginhallitus katsoo, että reilun kaupan kriteerit ovat osa valmisteilla olevaa globaalin vastuun strategiaa ja pyrkimyksenä on strategian valmistelun yhteydessä luoda kaupungin omat "reilun kaupan kriteerit". Lähtökohtana tässä on, että kaupunki ottaa huomioon ohjeistuksessaan Euroopan parlamentin Kehitysyhteistyövaliokunnan mietinnössä reilusta kaupasta ja kehityksestä 6.6.2006 esitetyt kriteerit.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Emma Karin aloite
- 2 Khn selvitys vt Tiia Aarnipuun aloitteeseen
- 3 Kriteerit Reilun kaupan kunnille ja kaupungeille
- 4 Teknisen palvelun lautakunnan lausunto 31.3.2011
- 5 Hallintokeskuksen oikeuspalvelut-osaston lausunto 13.10.2011
- 6 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 24.10.2011
- 7 Teknisen palvelun lautakunta 20.10.2011

21.11.2011

3

Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen vahinkojen korvauskäsittelystä

HEL 2011-001051 T 03 01 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että vahingonkorvaushakemukset käsitellään Helsingin kaupungissa jatkossa keskitetysti esimerkiksi oikeuspalveluiden osastolla.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa että, kaupungin eri virastoihin ja liikelaitoksiin kohdistetaan sadoittain vahingonkorvausvaatimuksia joka vuosi. Hallintokunnat myöntävät vahingonkorvauksen silloin, kun kaupunki on virastoa tai liikelaitosta koskevissa asioissa korvausvelvollinen tai vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi. Hallintokunnilla on vakiintuneet menettelytavat vahingonkorvausasioiden käsittelyssä ja niiden keskinäinen johtosääntöihin perustuva työnjako on selvä. Hallintokeskuksen oikeuspalveluosasto toimii vahingonkorvausasioissa oikeudellisten asiantuntijapalvelujen tuottajana. Se huolehtii vahingonkorvauskanteisiin vastaamisesta ja antaa virastoille ja liikelaitoksille oikeudellista neuvontaa myös yksittäisten vahingonkorvausasioiden käsittelyä varten.

Korvausasian käsittely vaatii vahinkoon johtaneiden tapahtumien, tapahtumapaikan ja vallinneiden olosuhteiden huolellista selvittämistä. Koska vahingonkorvausasioiden käsittely edellyttää viraston tai liikelaitoksen toiminnan hyvää tuntemusta, on vahingonkorvauskäsittely tehokkainta ja tarkoituksenmukaisinta hoitaa siinä virastossa tai liikelaitoksessa, jonka toimivaltaan asia kuuluu. Aloitteessa esitetty vahingonkorvauskäsittelyn siirto hallintokeskuksen oikeuspalveluihin ei tehostaisi prosessia nykyisestä, vaan lisäksi vahingonkorvausasioiden valmisteluun ja ratkaisuun liittyvää hallinnollista työtä.

Kaupungin kirjaamotoiminnot yhdistettiin vuoden 2011 alusta ja koko kaupungin yhteinen kirjaamo aloitti toimintansa, minkä jälkeen kirjaimossa kirjataan keskitetysti kaikki vahingonkorvaushakemukset. Vahingonkorvaushakemukset toimitetaan siten yhteen palvelupisteeseen. Kirjaamotoiminnan keskittäminen sekä loppukesällä 2011 käyttöön otettu Ahjo-järjestelmä yhdessä mahdollistavat lisäksi, että jatkossa kirjaamo näkee suoraan järjestelmästä, missä ja kenellä korvaushakemus on valmisteltavana tai käsiteltävänä. Ahjossa voidaan myös seurata ajantasaisesti vahingonkorvausasian etenemistä kaupungin organisaatiossa ja asioiden käsittely on muuttunut helpommin seurattavaksi.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Asukasnäkökulma on mahdollista jatkossa huomioida paremmin kehittämällä vahingonkorvauksien hakemista helpottavaa viestintää ja neuvontaa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Mirka Vainikan aloite
- 2 Liikennelaitoksen johtokunnan lausunto 9.6.2011
- 3 Hallintokeskuksen oikeuspalvelujen lausunto 8.6.2011
- 4 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 3.6.2011
- 5 Sosiaalilautakunnan lausunto 31.5.2011
- 6 Yleisten töiden lautakunnan lausunto 17.5.2011
- 7 Terveyslautakunnan lausunto 17.5.2011
- 8 Liikuntalautakunnan lausunto 17.5.2011
- 9 Kiinteistölautakunnan lausunto 17.5.2011
- 10 Opetuslautakunnan lausunto 10.5.2011
- 11 Pelastuslautakunnan lausunto 26.4.2011

Päätöshistoria

Teknisen palvelun lautakunta 08.09.2011 § 166

HEL 2011-001051 T 03 01 00

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusvirasto ja Stara ovat sopineet vahingonkorvauskäsittelyn prosessit. Vahingonkorvauksen hakijoista kaikki eivät tunne toimintatapoja. Vahingonkorvausten käsittelylle olisi hyvä löytää sekä kaupungin että kaupunkilaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu.

Hakijalle tärkein tieto on se, mihin korvaushakemus lähetetään ja miten korvauskäsittely etenee. Hakemukset tulee lähettää kirjaamoon kirjattaviksi, josta ne lähetetään edelleen asianomaiseen virastoon. Tämän hetken vastuujaon mukaisesti rakennusvirasto (HKR) vastaa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisesti kunnalle asetetuista ylläpidon velvoitteista mm. kadun ajo-

21.11.2011

radan kunnosta, useilla esikaupunkialueilla jalkakäytävien liukkaudentorjunnasta, suojateiden, kevyen liikenteen väylien ja torialueiden liukkaudentorjunnasta. Liikennelaitos vastaa raitiotiekiskoista ja niiden välisestä alueesta, HSY vastaa viemärikaivon (umpinaisista) kansista ja kiinteistöt vastaavat jalkakäytävän liukkaudentorjunnasta vastaa lukuun ottamatta alueita, joilla kiinteistöjen kadunhoitovelvoitteet on siirretty kaupungille.

Tilaaajana HKR hankkii palveluja useilta tuottajilta ja koordinoi keskitetysti koko toimintaa. Stara on yksi palveluntuottajista. Tilaaajan korvausyksikkö tutkii, millä alueella vahinko on tapahtunut ja mikäli kyseessä on Staran hoitama alue, asia lähetetään lausunolle Staraan, joka selvittää, onko vahinko aiheutettu Staran töiden yhteydessä.

Kun Staran koneilla aiheutetaan vahinkoa, kuljettajat hoitavat asian paikan päällä. Kuljettaja täyttää vahinkoilmoituksen, joka toimitetaan vakuutusyhtiöön korvauskäsittelyyn. Syy-yhteys aiheutettuun vahinkoon voidaan todeta, eikä HKR ole osallisena näissä tapauksissa.

Vahingonkorvaukset ovat hallintokuntien rajat ylittävä, yhteinen asia. Hallintokuntien keskinäinen työnjako on selvä, mutta korvauksenhakija ei aina tunnista korvausvastuussa olevaa virastoa. Kaupunginvaltuutettu Mirka Vainikan aloitteesta esitetty keskitetyn käsittelyn periaate olisi vahingonkärsijän oikeusturvan ja asioinnin helppouden vuoksi olisi hyvä ratkaisu. Keskitetty puhelinneuvonta voisi olla toimiva vaihtoehto. Neuvonnasta saisi ohjeet vahingonkorvauslomakkeiden lähetykseen ja mahdollisesti tietoa korvausprosessin etenemisestä. Asianomaiset virastot huolehtivat korvauskäsittelystä sovitun työnjaon mukaan. Teknisen palvelun lautakunta kannattaa ajatusta, että kaupungin vahingonkorvauskäsittely keskitetään.

Käsittely

08.09.2011 Ehdotuksen mukaan

Muutettiin esittelijän ehdotuksesta viimeinen virke "Mikäli päädytään keskittämään kaupungin vahingonkorvauskäsittely, teknisen palvelun lautakunta kannattaa ajatusta" seuraavasti:

Teknisen palvelun lautakunta kannattaa ajatusta, että kaupungin vahingonkorvauskäsittely keskitetään.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Kirsi Remes, yksikönjohtaja, puhelin: 310 39270,

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

kirsi.remes(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki

<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

4

Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen vastaanottokeskuksen järjestämisestä heikompiaisille

HEL 2011-000242 T 05 07 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa kerrotaan, että Kalasatamassa pitkään ollut Itä-Euroopasta tulleiden ihmisten leiri on purettu ja sen asukkaat majoittuivat niin sanottuun Sosiaalitaloon, ja että leirytyminen kielletyille paikoille tulee lisääntymään, samoin kerjääminen, ellei asiaan saada järkevää, kestäväää loppuratkaisua, sekä esitetään, että kaupunginhallitus ryhtyy valtiollaan ja kansalaisjärjestöjen tukemana järjestämään heikompiaisille ihmisille esimerkiksi vastaanottokeskusta, joka kartoittaa sitä haavavien ihmisten tilanteen niin, että heille voidaan antaa ohjeita ja apua.

Kaupunginhallitus toteaa, että pian Euroopan Unionin laajentumisen jälkeen vuonna 2007 kerjäläiskysymys nousi esille Euroopan laajuisena ilmiönä ja myös Helsingissä. Suurin osa Suomessa tavatuista ulkomalaisista kerjäläisistä on EU-kansalaisia, eri maista tulleita romaneja. Kyseessä on jo nyt pysyväksi muodostunut ilmiö, johon ratkaisut on ensisijaisesti tehtävä jäsenmaissa ja EU-tasolla jäsenvaltioiden yhteisenä tehtävänä.

Romanien heikko asema on myös Euroopan laajuinen vakava ihmisoikeusongelma ja yksi keskeisimmistä haasteista vähemmistöjen aseman ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Romanien osallisuutta ja yhdenvertaisuutta lisäävien toimien lisäksi tarvitaan näin ollen jäsenmaiden vahvaa poliittista tahtoa ongelmien ratkaisemiseksi. Suomella on valtiona velvollisuus suojella kaikkien maassa oleskelevien ihmisten ihmisoikeuksia heidän Suomessa oleskelunsa ajan.

Kerjäläiskysymykseen on Helsingissä etsitty ratkaisumalleja laajalla viranomaisyhteistyöllä jo loppuvuodesta 2007. Helsingin kaupunki on pyrkinyt ratkaisemaan vakavaa ihmisoikeusongelmaa yhteistyössä Suomen valtion eri viranomaisten, EU:n, Romanian valtion, muiden suomalaisten kaupunkien ja pohjoismaiden pääkaupunkien kanssa. Kaupunki on huolehtinut Suomen perustuslain takaamasta oikeudesta ihmisarvoisen elämän edellyttämään turvaan järjestämällä mm. hätämajoitusta, lastensuojelun tukitoimia, kiireellisiä terveydenhoitopalveluja ja toimeentulotukea erillisen yksilöharkinnan perusteella.

Kaupunginhallitus on 13.6.2011 päättänyt linjauksista kerjäläisongelman käsittelemiseksi Helsingissä. Päätöksen sosiaalivirasto vastaa

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

kaupungin viranomaisyhteistyön koordinoinnista sekä kolmannen sektorin toimijoiden ja eri viranomaistahojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Samalla kaupunginhallitus on esittänyt valtioneuvostolle, että valtio laatii valtakunnalliset keskeiset toimintalinjaukset kunnille romaanikerjäläisten kohtaamisesta. Helsingin kaupunkia ei voi pitää järjestämis- ja kustannusvastuullisena yksittäisen kansanryhmän majoittamisessa ja muussa auttamisessa. Kaupungin ja valtion välistä kustannusvastuuta tulee tarkastella tältä osin edelleen.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin Diakonissalaitos on perustanut 3.5.2011 alkaen EU:sta tulevalle liikkuvalla väestölle suunnatun tiedotus- ja kohtauspaikan, jonka tehtävänä on antaa aloitteessa mainittua apua ja neuvontaa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Tuomo Valokaisen aloite

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 20.09.2011 § 353

HEL 2011-000242 T 05 07 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta toteaa aluksi, että pian Euroopan Unionin laajentumisen jälkeen vuonna 2007 kerjäläiskysymys nousi esille Euroopan laajuisena ilmiönä ja myös Helsingissä. Suurin osa Suomessa tavatuista ulkomaalaisista kerjäläisistä on EU-kansalaisia, eri maista tulleita romaneja. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan kyseessä on jo nyt pysyväksi muodostunut ilmiö, johon ratkaisut on ensisijaisesti tehtävä jäsenmaissa ja EU-tasolla jäsenvaltioiden yhteisenä tehtävänä.

Romanien heikko asema on myös Euroopan laajuinen vakava ihmisoi-
keusongelma ja yksi keskeisimmistä haasteista vähemmistöjen ase-

21.11.2011

man ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Romanian osallisuutta ja yhdenvertaisuutta lisäävien toimien lisäksi tarvitaan näin ollen jäsenmaiden vahvaa poliittista tahtoa ongelmien ratkaisemiseksi. Samalla sosiaalilautakunta haluaa korostaa, että Suomella on valtiona velvollisuus suojella kaikkien maassa oleskelevien ihmisten ihmisoikeuksia heidän Suomessa oleskelunsa ajan.

Kerjäläiskysymykseen on Helsingissä etsitty ratkaisumalleja laajalla viranomaisyhteistyöllä jo loppuvuodesta 2007. Helsingin kaupunki on pyrkinyt ratkaisemaan vakavaa ihmisoikeusongelmaa yhteistyössä Suomen valtion eri viranomaisten, EU:n, Romanian valtion, muiden suomalaisten kaupunkien ja pohjoismaiden pääkaupunkien kanssa. Kaupunki on huolehtinut Suomen perustuslain takaamasta oikeudesta ihmisarvoisen elämän edellyttämään turvaan järjestämällä mm. hätämajoitusta, lastensuojelun tukitoimia, kiireellisiä terveydenhoitopalveluja ja toimeentulotukea erillisen yksilöharkinnan perusteella.

Todettakoon, että Helsingin Diakonissalaitos on perustanut 3.5.2011 alkaen EU:sta tulevalle liikkuvalla väestölle suunnatun tiedotus- ja kohtaamispaikan, jonka tehtävänä on antaa aloitteessa mainittua apua ja neuvontaa.

Kaupunginhallitus on 13.6.2011 päättänyt linjauksista kerjäläisongelman käsittelemiseksi Helsingissä. Päätöksen mukaan sosiaalivirasto vastaa kaupungin viranomaisyhteistyön koordinoinnista sekä kolmannen sektorin toimijoiden ja eri viranomaistahojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Samalla kaupunginhallitus on esittänyt valtioneuvostolle, että valtio laatii valtakunnalliset keskeiset toimintalinjaukset kunnille romanikerjäläisten kohtaamisesta. Helsingin kaupunkia ei voi pitää järjestämis- ja kustannusvastuullisena yksittäisen kansanryhmän majoittamisessa ja muussa auttamisessa. Kaupungin ja valtion välistä kustannusvastuuta tulee tarkastella tältä osin edelleen.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Jarmo Räihä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 58385
jarmo.raiha(a)hel.fi

21.11.2011

5

Vastaus vt Lilli Autin aloitteeseen yhteisestä organisaatiosta kunnallisten maksujen perimiseen

HEL 2011-001097 T 00 01 06

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään selvitettäväksi mahdollisuus perustaa pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio kunnallisten maksujen perimiseen. Aloitteen mukaan Taloushallintopalvelu -liikelaitos käyttää kaupungin organisaation ulkopuolista perintätoimistoa saataviensa perintään ja perintätoimistot perivät kaupungin velallisilta perintäkulut, jotka voivat olla suuremmat kuin kaupungin velka. Yhteisen organisaation perustamisella myös saatavien perintäkulut voitaisiin pitää kohtuullisina ja mahdollinen hyöty jäisi kuntalaisille itselleen.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että saatavien perinnästä annetun lain mukaan (22.4.1999/513, ns. perintälaki) velkoja saa antaa perintää ammattimaisesti harjoittavalle taholle toimeksianton velan perimiseksi. Lain 9 §:n mukaan toimeksisaajan perittäväksi ei kuitenkaan saa antaa valtion saatavia tai lainvastaisen menettelyn vuoksi määrättyjä julkisoikeudellisia, suoraan ulosottokelpoisia maksuseuraamuksia. Perintätoimistojen käytölle ei kunnan julkisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisessa perinnässä siis ole laillisia esteitä mainittua rajoitusta lukuun ottamatta, ja perintätoimiston käyttäminen on mahdollista, mikäli se kunnan harkinnan mukaan on tarkoituksenmukaista.

Kuntien yhteisen perintäorganisaation perustamiselle ei ole lainsäädännöllistä estettä. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon perintätöiminnan luvanvaraisuus ja etenkin asiamieskielloista aiheutuvat rajoitukset. Kaupungin saatavien perinnän siirtäminen kuntien yhteiselle perintäorganisaatiolle ei käytännössä suurelta osin eroa vaihtoehdosta, jossa kaupunki luopuu perintätoimiston käytöstä ja hoitaa saatavien perinnän kokonaisuudessaan omana työnään.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 2.5.2005 (628§) kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeen. Yleisperiaatteena ohjeessa todetaan, että kaupungin rahasaatavat on laskutettava ja perittävä tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti. Ohjeessa todetaan myös, että kaupungin yksiköt voivat käyttää kaupungin organisaation ulkopuolista perintätoimistoa, mikäli se taloudelliset seikat ja toiminnan luonne huomioon ottaen on perusteltua.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Helsingin kaupunki solmi 18.11.2010 sopimuksen perintäyhteistyöstä perintätoimisto Lindorff Oy:n kanssa. Perintätoimiston palvelu on kaupungille maksutonta. Perintäpalveluista laaditun sopimuksen mukaisesti Lindorff Oy perii saatavaa lähettämällä velallisille 2-3 maksuvaatimusta. Pääosa Helsingin kaupungin laskutuksesta ja perinnästä suoritetaan taloushallintopalvelu-liikelaitoksen (Talpa) toimesta. Talpan perittäväksi lähettämien saatavien perintäkulut velalliselle ovat selkeästi pienemmät kuin perintälaissa määritellyt enimmäismäärät.

Perintätehtävien hoitaminen yhteistyössä perintätoimiston kanssa on Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeen mukaisesti tehokasta ja taloudellista. Pääkaupunkiseudun kaikki kunnat käyttävät perintätoimistoja. Tehokas perintä antaa oikean viestin siitä, että kaupungin perimät julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset maksut on tarkoitettu maksettaviksi. Perintäkulut velalliselle ovat selkeästi pienemmät kuin perintälaissa määritellyt enimmäismäärät

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuusto palautti (28.9.2011) vt Paavo Arhinmäen perintätoimistojen käytöstä luopumista koskevan kaupunginhallituksen aloitevastauksen uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitus ilmoittaa, että kaupunginjohtaja on antanut talous- ja suunnittelukeskuksen selvittäväksi perintätoimeen liittyvät kysymykset 31.3.2012 mennessä. Selvityksen pohjalta on tarkoitus päättää jatkotoimenpiteistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaalipalveluista perittävät maksut määrätään siten, että ne kohtuullisesti vastaavat asiakkaan tosiasiallisen maksukykyä. Tästä seuraa, että maksun suorittamatta jättämisen ei tulisi johtua asiakkaan maksukykyyn nähden liian korkeaksi määritellystä maksusta. Mikäli henkilön maksukykyyn vaikuttavissa tekijöissä tapahtuu hänen maksukykyään heikentäviä muutoksia, asiassa tulee tehdä uusi päätös ajantasaisten tulotietojen perusteella. Jo eräänntyneiden maksujen osalta sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lakia (11 § 1 mom), jonka mukaan sosiaalipalvelusta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä taikka henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Liitteet

1	Vt Lilli Autin aloite
2	Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunnan lausunto
3	Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto
4	Hallintokeskuksen oikeuspalvelujen lausunto

Päätöshistoria

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 14.10.2011 § 56

HEL 2011-001097 T 00 01 06

Päätös

Johtokunta päätti antaa liitteen 1 mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle Lilli Autin valtuustoaloitteesta pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen organisaation perustamista kunnallisten maksujen perimistä varten.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 13.09.2011 § 244

HEL 2011-001097 T 00 01 06

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Terveyslautakunta antoi 17.5.2011 lausunnon aloitteeseen, jossa otettiin kantaa mm. kaupungin saatavien perimisjärjestelyihin ja perintätöimistöjen käytöstä luopumiseen. Terveyslautakunta toteaa launnonsaan seuraavasti: "Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että selvitetään mahdollisuus perustaa pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio kunnallisten maksujen perimiseen. Tällöin myös saatavien perintäkulut voitaisiin pitää kohtuullisina ja kansainvälisten perintätöimistöjen sijasta mahdollinen hyöty jäisi kuntalaisille itselleen. jos pääkaupunkiseudun kunnat perisivät saatavansa oman organisaation kautta, niin

21.11.2011

kuin laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta määrää. Näin perinnästä saatu tuotto voitaisiin esimerkiksi käyttää suoraan kuntapalveluihin.

Helsingin kaupunki on omassa strategiaohjelmassaan asettanut tavoitteeksi syrjäytymisen ehkäisemisen ja köyhyyden vähentämisen. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen laskutuksen hoitaa Taloushallinnon liikelaitos, joka käyttää kaupungin organisaation ulkopuolista perintätoimistoa saatavien perimiseen. Perintätoimistot perivät kaupungin velallisilta aina ensin omat perintäkulunsa, jotka voivat olla suuremmat kuin itse kaupungin velka. Mikäli perintä ei tuota tulosta, perintätoimisto lähettää itse perittävän laskun suoraan eteenpäin ulosottoon, joka lisää asiakkaan kuluja entisestään. Siten varsinkin vähävaraisten asiakkaiden kohdalla kohtuuttomat perintä- ja ulosottokustannukset voivat johtaa entistä heikompaan taloudelliseen asemaan ja toimeentulon vaikeuksiin.

Edellä esitytetyn perusteella terveyslautakunta pitää edelleen tärkeänä, että selvitetään, olisiko mahdollista ja tarkoituksenmukaista perustaa kunnallisten maksujen perimistä varten pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio.

Terveysvaikutusten arviointi

Kuntien omana toimintana eräänntyneiden laskujen perintäkustannukset voidaan pitää palvelujen käyttäjille kohtuullisina ja perinnästä saadut mahdolliset tuotot voidaan käyttää esimerkiksi kunnan palveluihin. Kohtuulliset perintäkulut ja oman organisaationperinnän mahdollisten tuottojen ohjaaminen kunnan palveluihin vaikuttavat kuntalaisten eriarvoisuuden kaventamiseen, jolloin voidaan todeta, että aloitteen terveysvaikutukset ovat positiiviset.”

Käsittely

13.09.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Jäsen Autti ehdotti jäsen Leppäsen kannattamana aloitteesta annettavaksi päätöksestä ilmenevän lausunnon.

Äänestyksessä esittelijän ja jäsen Autin ehdotusten välillä todettiin terveyslautakunnan enemmistön 5 äänellä (Autti, Kousa, Leppänen, Nuorteva, Malinen) - 4 ääntä (Heistaro, Kuuskoski, Muurinen, Snäll) vastaan kannattavan jäsen Autin vastaehdotusta.

Esittelijän äänestyksessä hävinnyt ehdotus ilmenee jäljempää päätösehdotuksesta.

23.08.2011 Pöydälle

21.11.2011

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 335

HEL 2011-001097 T 00 01 06

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta kannattaa sen selvittämistä, olisiko mahdollista ja tarkoituksenmukaista perustaa kunnallisten maksujen perimistä varten pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio. Selvityksessä tulisi myös arvioida Helsingin asiakasmaksujen perinnän keskittämistä kaupungin omana toimintana toteutettavaksi.

Aloitteessa viitataan verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 5 §:ään, jonka mukaan muun muassa perintätoiminnan harjoittaja ei saa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana tai asiamiehenä julkisen saatavan ulosotossa. Aloitteessa todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen laskutuksen hoitaa taloushallintopalvelu, joka käyttää yksityistä perintätoimistoa saatavien perimiseen ja, mikäli perintä ei muutoin tuota tulosta, perintätoimisto lähettää itse perittävän laskun suoraan ulosottoon.

Sosiaaliviraston talous- ja suunnittelupalveluista toimitetaan sosiaalipalvelun käyttäjältä perittävän maksun määrä taloushallintopalveluun. Taloushallintopalvelusta lähetetään lasku ja, mikäli sitä ei ole eräpäivään mennessä maksettu, maksumuistutus, josta peritään viiden euron suuruinen perimispalkkio. Tämän jälkeen edelleen maksamatta olevat laskut siirtyvät perintäyrittäjä Lindorffin perittäviksi. Lindorff lähettää asiakkaalle maksuvaatimuksen, josta se velottaa 30,06 euroa perimismaksua. Jos asiakasmaksua ei suoriteta, Lindorff siirtää asian ulosotoviranomaisten perittäviksi. Lindorff on ulosotossa tekninen toimittaja ja täytäntöönpanon hakija on Helsingin kaupunki. Kun ulosotosta tulee suorituksia, ne tilitetään suoraan taloushallintopalveluun. Lindorff ei siis ole täytäntöönpanon hakija eikä toimi myöskään kaupungin asiamiehenä, joten nykyinen käytäntö ei ole ristiriidassa veroulosottolain 5 §:n kanssa.

21.11.2011

Sosiaalivirastossa sosiaalipalveluista perittävät maksut määrätään siten, että ne kohtuullisesti vastaavat asiakkaan tosiasiallista maksukykyä. Tästä seuraa, että maksun suorittamatta jättämisen ei tulisi johtua asiakkaan maksukykyyn nähden liian korkeaksi määritellystä maksusta.

Mikäli henkilön maksukykyyn vaikuttavissa tekijöissä tapahtuu hänen maksukykyään heikentäviä muutoksia, asiassa tulee tehdä uusi päätös ajantasaisten tulotietojen perusteella.

Jo eräänntyneiden maksujen osalta tulee sovellettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n 1 momentti, jonka mukaan sosiaalipalvelusta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä taikka henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Sosiaalilautakunta totesi 3.5.2011 antamassaan lausunnossa § 160 kaupunginhallitukselle valtuutettu Paavo Arhinmäen ym. valtuustoaloitteesta perintätoimistojen käytöstä luopumiseksi kaupungin maksujen perinnässä muun muassa seuraavaa:

”Edellä sanotun perusteella voidaan katsoa, että vähävaraisten sosiaalihuollon asiakkaiden oikeusturva ja maksujen kohtuullisuuden arviointi on maksujen määräämisessä melko hyvin turvattu. Julkisten asiakasmaksujen periminen on kuitenkin sellaista toimintaa, joka on sekä sosiaalisista että oikeusturvasyistä syytä pitää julkisen vallan toimintana. Sosiaalilautakunta kannattaa siirtymistä sellaiseen käytäntöön, jossa asiakasmaksujen periminen hoidetaan julkisen sektorin toimintana.”

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Karri Välimäki, lakimies, puhelin: 310 42329
karri.valimaki(a)hel.fi

21.11.2011

6

Vastaus vt Tuuli Kousan aloitteeseen mattolaitureiden säilyttämisestä

HEL 2011-000367 T 11 01 00 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään selvitettäväksi mahdollisuudet vähentää mattolaitureiden ympäristökuormitusta samalla mattolaiturit säilyttäen.

Aloitteesta on saatu Helsingin sataman, yleisten töiden lautakunnan sekä ympäristölautakunnan lausunnot. Liitteenä 3 on ympäristölautakunnan lausunnossa mainittu muistio mattolaituritarkastuksesta sekä liitteenä 4 kartta mattolaitureista.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että nykyisiä rannoille sijoitettuja mattolaitureita ei ole tarkoitus enää korvata uusilla. Mahdolliset uudet matonpesupaikat perustetaan jatkossa maalle, ja ne viemäroidään ja liitetään vesijohtoverkkoon. Rakennusvirasto tekee matonpesupaikkojen tarvekartoituksen ja alustavan sijoitussuunnitelman sekä selvittää samassa yhteydessä mahdollisuuksia nykyisten mattolaitureiden säilyttämiseen muussa käytössä.

Kaupungin tiukka taloudellinen tilanne ei mahdollista uusien matonpesupaikkojen rakentamista lähitulevaisuudessa. Myöskään matonpesulaitureiden muuhun käyttöön ei nykyisessä tilanteessa ole rahoitusta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Tuuli Kousan aloite
- 2 Ympäristölautakunnan lausunto
- 3 Mattolaituritarkastuksen muistio
- 4 Kartta mattolaitureista

21.11.2011

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 13.09.2011 § 474

HEL 2011-000367 T 11 01 00 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Mattolaitureiden nykytilanne ja aikaisemmat linjaukset

Helsingissä on meressä Helsingin Sataman ylläpitämiä, viemäröimättömiä matonpesulaitureita 13 paikassa. Näissä paikoissa mattojen pesu tapahtuu merivedellä. Lisäksi kaupungissa on yksi kuivanmaan matonpesupaikka. Mattolaiturit osoitetietoineen löytyvät netistä Helsingin palvelukartasta.

Suomen lainsäädännössä ei ole suoraan säännöksiä matonpesusta vesistöissä. Useat kunnat ja kaupungit ovat kieltäneet ympäristönsuojelumääräyksissään mattojen ja muiden tekstiilien puhdistamattomien pesuvesien johtamisen vesistöihin. Lähes kaikki Suomen suurimmat kaupungit tarjoavat kuitenkin asukkailleen ilmaisia matonpesupaikkoja. Esimerkiksi Espoossa on 5 ja Vantaalla 10 viemäriin liitettyä, maalla sijaitsevaa pesupaikkaa, joissa matot pestään vesijohtovedellä.

Virastojen välisissä neuvotteluissa ja matonpesupaikkoja koskeneissa lausunnoissa on aikaisemmin linjattu, että Helsingissä ei enää perusteta uusia mattolaitureita. Helsingin Satama ei ole viime vuosina peruskorjannut laitureita eikä huonokuntoisten laitureiden korvaamiseen uusilla ole varauduttu. Vuonna 2010 Helsingin Sataman johtokunta totesi lausunnossaan, että mattolaiturit ovat tiiviissä käytössä. Johtokunta piti tarpeellisena, että kuivalle maalle perustetaan kunnallistekniikan piirissä olevia matonpesupaikkoja.

Maalle perustettavien matonpesupaikkojen rakentaminen on ollut rakennusviraston vastuulla. Rakennusvirasto teetti lähiörahaston erillishoiduksella Pukinmäkeen matonpesupaikan vuosina 2007–2008. Viemäröidyn ja vesijohtoverkkoon liitetyn pesupaikan rakentaminen maksoi 280 000 euroa. Sen käyttö on erittäin vilkasta, ja rakennusvirasto on saanut siitä hyvää palautetta. Tämän pesupaikan vuotuiset ylläpitokustannukset vesimaksuineen ovat noin 20 000 euroa.

Ympäristökeskuksen tarkastusraportti mattolaitureista

Helsingin ympäristökeskus teki 8.6.2011 tarkastuksen nykyisillä mattolaitureilla. Tarkastusraportissa todetaan muun muassa, että viemäriin vetäminen kaikkien nykyisten mattolaitureiden lähistölle ei ole järkevää,

21.11.2011

koska kaivutyöt olisivat paikoin tuhoisia ympäristölle, ja pitkät viemäri-
linjat tulisivat erittäin kalliiksi. Ympäristökeskuksen raportissa ehdote-
taan joidenkin matonpesupaikkojen poistamista erityisen herkistä ve-
siympäristöistä. Nykyiset mattolaiturit tulisi korvata maalla sijaitsevilla
pesupaikoilla.

Mattolaitureiden viemärointi ja tarvekartoitus matonpesupaikoista

Nykyisten mattolaitureiden viemärointi ei ole mahdollista. Uusilla matto-
laitureilla pesuveden pääsy mereen voidaan estää laiturin alle sijoitet-
tavilla pesuvesien keruu- ja pumppausjärjestelyillä. Näiden järjestelyi-
den vaikutus maisemakuvaan ja luontoarvojen säilymiseen on selvittä-
mättä. Myöskään ratkaisun kustannuksia ja teknistä toteutusta ei ole
arvioitu.

Yleisten töiden lautakunnan mielestä on yksinkertaisempaa, taloudelli-
sempaa ja rakentamisvaiheessa ympäristöä säästävempää sijoittaa
matonpesupaikka maalle. Tasapuolisen palveluverkoston luomiseksi
hyviä matonpesupaikkoja tarvitaan myös muualla kuin merenrannoilla.

Katu- ja puisto-osaston työohjelmaan sisältyy kuivan maan maton-
pesupaikkojen tarvekartoituksen ja alustavan sijoitussuunnitelman te-
keminen. Selvityksessä tarkastellaan pääasiassa alueita, jotka ovat hy-
vien liikenneyhteyksien päässä ja lähellä toimivaa viemäriverkkoa. Tä-
män työn yhteydessä neuvotellaan muiden hallintokuntien, kuten Hel-
singin Sataman ja ympäristökeskuksen, kanssa myös nykyisten matto-
laiturien säilyttämismahdollisuuksista.

Yleisten töiden lautakunnan esitys

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että rakennusviraston käytettävissä
olevat investointi- ja käyttörahat eivät anna mahdollisuuksia uusien ma-
tonpesupaikkojen rakentamiseen ja käyttöönottoon. Tarvittava rahoitus
tulee osoittaa talousarviossa sen jälkeen kun uudet pesupaikat on osoi-
tettu ja toteutuksesta päätetty.

Yleisten töiden lautakunta kannattaa säilyvien laitureiden hyödyntämis-
tä esimerkiksi erilaisten tapahtumien areenoina. Laitureiden virkistys-
käytön mahdollisuuksien selvittäminen eri virastojen välisenä yhteis-
työhankkeena on perusteltua, sillä joidenkin hyväkuntoisten ja keskei-
sillä paikoilla olevien laitureiden muuttaminen virkistyskäyttöön sopivik-
si tapahtumapaikoiksi elävöittää kaupunkia.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

21.11.2011

Lisätiedot

Ilonen Kaisu, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38638
Ilonen Kaisu(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 16.08.2011 § 5

HEL 2011-000367 T 11 01 00 00

Päätös

Johtokunta päätti antaa otsikkoasiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Helsingin Satama ylläpitää Helsingin rannoille sijoitettuja matonpesulaitureita. Laitureita on 13 paikassa. Pesupaikkojen käyttökelpoisuuden lisäämiseksi on niiden yhteydessä mattojen kuivumista nopeuttavat mankelit.

Kodin tekstiilien pesulla meressä siihen tarkoitukseen rakennetuilla laitureilla on yli satavuotiset perinteet. Ne koetaan edelleen tarpeellisiksi päätellen kansalaisilta tulevista runsaista mattolaitureita koskevista tiedusteluista ja aloitteista korvata poistettu mattolaituri uudella. Käsin suoritettu matonpesu on fyysisesti melko raskasta, joten sen voidaan katsoa olevan hyötyliikuntaa ja siten virkistyksestä suositeltavaa.

Varsinkin Kaivopuistossa sijaitsevilla kolmella matonpesulaiturilla tapahtuvalla toiminnalla on myös matkailullinen merkitys. Se lienee Sibelius-monumentin jälkeen yksi kiinnostavimmista matkailunähtävyyksistä.

Matonpesulaitureiden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset ovat vuosittain noin 30 000 euroa. Ne syntyvät laitureiden asentamisesta keväisin sekä niiden suojaamisesta talven ajaksi. Pieniä turvallisuuteen liittyviä puuosien uusimisia joudutaan myös vuosittain tekemään. Vanhojen huonokuntoisten matonpesulaitureiden korvaamisesta uusilla on pidättyä. Tämä merkitsee sitä, että ne tulevat ajan kuluessa kokemaan luonnollisen poistuman. Tämän vuoksi olisikin tarpeellista, että maalle perustetaan nykyisen yhden matonpesupaikan lisäksi uusia kunnallistekniikan piirissä olevia paikkoja.

Matonpesulaitureiden ylläpito siirtyi satamalaitoksen vastuulle vuonna 1947 kun satamarakennusosasto siirrettiin rakennusvirastosta sen yhteyteen. Tämä tehtävä ei tänä päivänä vastaa Helsingin Sataman toimintaa. Helsingin Satama onkin esittänyt, että mattolaitureiden ylläpito siirrettäisiin sellaiselle hallintokunnalle, jonka tehtäviin se luontevasti soveltuu. Esimerkiksi rakennusvirasto voisi tulla kysymykseen. Sen

21.11.2011

vastuullahan on Pukimäessä sijaitseva maalle rakennettu matonpesupaikka.

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on omassa tätä asiaa koskevassa lausunnossaan selvittänyt laajasti meressä tapahtuvan matonpesun vaikutusta ympäristöön. Helsingin Sataman johtokunnalla ei ole lisättävää tehtyihin selvityksiin. Ympäristökeskuksen toimesta on myös suoritettu tarkastus mattolaitureilla ja esitetty huomiot kunkin laiturin tarpeellisuudesta ja mahdollisuudesta korvata niitä rannalle rakennettavilla viemäröidyillä pesupaikoilla. Mattolaitureille on esitetty perustettavan kaupunkikuvaa elävöittävää muuta toimintaa.

Helsingin Sataman johtokunta ei ota kantaa ympäristölautakunnan arvioihin, koska Helsingin Sataman toimesta ei mattolaitureita korvaavia toimenpiteitä suoriteta eikä niiden muuttaminen muuhun käyttötarkoitukseen soveltuviksi kuulu sen toimenkuvaan.”

Esittelijä

tekninen johtaja
Aarno Ahti

Lisätiedot

Aarno Ahti, tekninen johtaja, puhelin: 310 33550
aarno.ahti(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

7

Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Linnanmäen puistoalueen kunnostamisesta

HEL 2011-001660 T 10 05 02

Kaupunginhallituksen vastaus

Asiasta on saatu yleisten töiden lautakunnan lausunto.

Khs viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Diakoniapuiston korjaukseen ei kaupungin tiukan taloudellisen tilanteen takia ole rahoitusta. Mahdollinen kunnostus on lisäksi tarkoituksenmukaista ajoittaa puiston alla sijaitsevan väestönsuojan kunnostuksen yhteyteen.

Rakennusvirasto tekee huonokuntoisten puiden ja vesakkojen raivausta ja roskien poistoa puistossa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Antti Vuorelan valtuustoaloite

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 23.08.2011 § 442

HEL 2011-001660 T 10 05 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa tarkoitetaan Diakoniapuistoa, joka sijaitsee Helsinginkadun, Alppikadun, Kolmannen linjan ja korttelin 11311 rajaamalla alueella Kalliossa (11. kaupunginosa). Diakoniapuisto on pääasiassa luonnonmukaista viheraluetta, jota ei ole rakennettu. Puiston käyttö vir-

21.11.2011

kistysalueena on vähäistä, mikä johtuu suurten korkeuserojen aiheuttamasta vaikeakulkuisuudesta ja Helsinginkadun liikenteen aiheuttamasta melusta.

Diakoniapuiston metsäinen pohjoisosa ja etenkin väestönsuojan sisäkäynnin ympäristö ovat peruskorjauksen tarpeessa. Hanke ei kuitenkaan ole mahdollinen tämän hetkinen puistojen peruskorjauksen rahoitustaso huomioiden. Lisäksi puiston peruskorjaus on tarkoituksenmukaista toteuttaa myöhemmin samassa yhteydessä puiston alla sijaitsevan väestönsuojan kunnostamisen kanssa. Väestönsuojan kunnostukselle ei ole rahoitusta lähivuosina. Myöskään Diakoniapuiston peruskorjaus ei sisälly rakennusviraston katu- ja puisto-osaston talousarvioehdotukseen.

Helsinginkadun varren kaide ja Kolmannen linjan varren ajohohde korjataan mahdollisimman pian. Samoin metsäisestä puiston pohjoisosasta raivataan huonokuntoiset puut ja vesakot sekä huolehditaan puiston roskien poistosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Jarkko Karttunen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38360
jarkko.karttunen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

8

Vastaus vt Elina Moision aloitteeseen vanhojen raitiovaunujen uusiokäytöstä

HEL 2011-001723 T 08 02 01

Kaupunginhallituksen vastaus

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että liikennelaitos - liikelaitoksella ei ole varattuna rahoitusta käytöstä poistettujen raitiovaunujen uusiokäyttöön. Liikennelaitos-liikelaite voi kuitenkin laatia suunnitelman ja kustannusarvion vaunujen uusiokäytöstä mahdollisia muiden tahojen koordinoimia ja kustantamia hankkeita varten. Uusiokäyttö voisi olla mahdollista siten, että raitiovaunut pysyvät museo- ja/tai raitioliikennekäytössä, mutta niitä ei tulisi sallia käytettävänä esim. asuintoina tai kesämökkeinä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Elina Moision aloite

Päätöshistoria

Kaupunginmuseon johtokunta 25.10.2011 § 75

HEL 2011-001723 T 08 02 01

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginmuseo on yhdessä HKL-Raitioliikenteen kanssa huolehtinut Helsingin kannalta tärkeän ja valtakunnallisesti arvokkaan raitioliikenteen kulttuuriperinnön vaalimisesta; HKL on lahjoittanut kaupunginmuseon kokoelmiin 15 raitiovaunua, joista 6 on jatkuvasti yleisön saavutettavissa ja näytteillä Ratikkamuseossa Töölössä, ja loput museon koko-

21.11.2011

elmakeskuksessa Hyrylässä. Joitakin reittiliikenteestä poistetuista vau-
nuista on HKL-raitioliikenteen toimesta ja osin Stadin ratikat Oy:n yh-
teistyöllä ansiokkaasti kunnostettu ns. museoliikenteeseen. Muitakin
kumppaneita ja rahoittajia tilaus- ja erikoisajoliikenteeseen kunnoste-
tuilla raitiovaunuilla on vuosien varrella ollut.

Kaupunginmuseon johtokunnankin mielestä vanhojen raitiovaunujen
säilyttäminen mahdollisuuksien mukaan liikenteessä on paras tapa
vaalia maassamme ainutlaatuista raitiovaunuperintöä. Museo puoles-
taan huolehtii kokoelmiin siirrettyjen ja mahdollisesti tulevaisuudessa
vielä siirtyvien uniikkien vaunujen hoidosta, säilyttämisestä ja esillä pi-
dosta.

Liikennelaitos on luonnollisesti poistettavan omaisuutensa jatkokäytön
ensisijainen linjaaja. Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa käytöstä
poistetun kaluston harkitun kierrätyksen tutkimista vaikkapa aloitteessa
mainittuun kioskikäyttöön, kuitenkin liikennelaitoksen asettamia ehtoja
noudattaen.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 24.08.2011 § 141

Pöydälle 18.8.2011

HEL 2011-001723 T 08 02 01

Päätös

Merkittiin, että esittelijä täsmensi esitystään muuttamalla päätösoosan
neljännen kappaleen kuulumaan seuraavasti:

"HKL säilyttää vaunut 157 ja 320 toistaiseksi ja asiaa käsitellään uudel-
leen varikkoselvityksen valmistuttua. HKL laatii tuolloin selkeän kustan-
nusarvion ja suunnitelman vaunujen entisöinnistä sekä selvittää mah-
dollisuuden osallistua kolmannen tahon koordinoimaan entisöintihank-
keeseen noudattaen vaunujen uusiokäyttöä koskevia linjauksia, kuiten-
kin ottaen huomioon mahdollisuus luovuttaa jokin soveltuva vanha käy-
töstä poistettava raitiovaunu esimerkiksi jollekin kaupungin virastolle
rakennettavaksi kahvilaksi ja mahdollisesti tilakeskuksen ylläpitämäksi
ja hallinnoimaksi kahvilarakennukseksi."

21.11.2011

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Kaupunginmuseo on määritellyt ne vaunut/työkoneet, jotka on siirretty tai siirretään tulevaisuudessa kaupunginmuseon kokoelmaan. HKL-Raitioliikenne on kunnostanut joitakin vaunuja itse ja niitä käytetään osittain tilausajoihin sekä joihinkin erikoisajoihin juhlistamaan erilaisia tapahtumia. HKL-Raitioliikenteen kunnostamia vaunuja ovat muun muassa vaunut 9 ja 12 vuodelta 1959, Kulosaarivaunu K1, perävaunu 505 vuodelta -58 sekä Spårakoff vuodelta 1959. Lisäksi HKL-Raitioliikenne on kunnostanut yhteistyössä EU:n kulttuurirahaston ja HSL:n kanssa vaunun 152 kulttuurivaunuksi. Kunnostamista rajoittaa kuitenkin erillisten varojen puute sekä tilat. Tilojen suhteen olemme johtuneet jo erikoisratkaisuihin ja säilömään vaunuja välillä jopa ulkotiloissa. Vanhojen vaunujen kunnostaminen tai kunnossapitäminen ei kuulu myöskään liikennöintikorvauksista maksettavien korvausten piiriin. Näin ollen kaikki kunnostustoimenpiteet rahoitetaan tai tulisi rahoittaa erillisellä rahoituksella. Tällaista rahoitusta ei kuitenkaan ole ollut kuitenkaan kovin helposti saatavissa. Ainoastaan ns. Kulosaarivaunun entisöintiin on saatu tukea Kulosaaren kotiseuturahaston ja Koneen säätiöltä.

Vaunuja, joita ei ole päätetty kunnostaa on romutettu siten, että niistä poistetaan kaikki HKL-Raitioliikenteen käyttöön soveltuvat varaosat. Moottorivaunu 50 (Asea 1909) on myyty Stadin Ratikat Oy:lle ja yritys kunnostaa tästä vetovaunua museoliikenteeseen. Samoin Stadin Ratikat Oy osti vuonna 2010 raitiovaunu nro 135 (Asea 1928) myöhempää entisöintiä varten. Kaupakirjassa on sovittu vaunun säilyttämisestä sisätiloissa ja siitä, että vaunua ei saa myydä edelleen kolmannelle osapuolelle ilman HKL-Raitioliikenteen hyväksyntää. Tällä on haluttu varmistaa, ettei vaunu päädy HKL-Raitioliikenteen näkökanalta epäsoveliaaseen käyttöön esimerkiksi varastoksi. Vanhoja käytöstä poistettuja vaunuja ei ole myyty kolmansille osapuolille muuhun tarkoitukseen kuin mitä edellä on mainittu. HKL-Raitioliikenteen lähtökohtana on ollut se, että vaunujen tulee pysyä joko museo- ja/tai raitioliikennekäytössä ja niitä ei tulisi käyttää esimerkiksi asuntona tai kesämökkeinä. Mikäli kaupungilla on halukkuutta tehdä käytöstä poistettavista vaunuista esimerkiksi infokioskeja, olisivat käytöstä poistetut rungot toki tähän saatavissa. Tällöin purusta, jätteen hävityksestä ja itse saneerauksesta valittuun kohteeseen tulisi kuitenkin huolehtia jonkin muun tahon kuin HKL-Raitioliikenteen.

HKL säilyttää vaunut 157 ja 320 toistaiseksi ja asiaa käsitellään uudelleen varikkoselvityksen valmistuttua. HKL laatii tuolloin selkeän kustannusarvion ja suunnitelman vaunujen entisöinnistä sekä selvittää mahdollisuuden osallistua kolmannen tahon koordinoimaan entisöintihankkeeseen noudattaen vaunujen uusiokäyttöä koskevia linjauksia, kuitenkin

21.11.2011

kin ottaen huomioon mahdollisuus luovuttaa jokin soveltuva vanha käytöstä poistettava raitiovaunu esimerkiksi jollekin kaupungin virastolle rakennettavaksi kahvilaksi ja mahdollisesti tilakeskuksen ylläpitämäksi ja hallinnoimaksi kahvilarakennukseksi.

Uusimmista vaunuista romutettavaksi tulevat nykyisen kalustosuunnitelman mukaisesti 4 kappaletta korkealattiaisia Mannheim-vaunuja 1 - 2 vuoden sisällä sekä ensimmäiset 5 - 10 vaunua NRVI-sarjasta (valmistettu 1970-luvulla) 2 - 4 vuoden sisällä.

Johtokunta katsoo, että raitiovaunujen uusiokäytössä tulisi noudattaa seuraavia linjauksia:

- Raitiovaunujen tulee pysyä museo- ja/tai raitioliikennekäytössä
- Raitiovaunuja ei tule käyttää esim. asuntoina tai kesämökkeinä eikä niitä tule tällaiseen käyttöön luovuttaa

Käsittely

24.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Sirviö Pekka: Muutan esitystäni seuraavasti: HKL säilyttää vaunut 157 ja 320 toistaiseksi ja asiaa käsitellään uudelleen varikkoselvityksen valmistuttua. HKL laatii tuolloin selkeän kustannusarvion ja suunnitelman vaunujen entisöinnistä sekä selvittää mahdollisuuden osallistua kolmannen tahon koordinoimaan entisöintihankkeeseen noudattaen vaunujen uusiokäyttöä koskevia linjauksia, kuitenkin ottaen huomioon mahdollisuus luovuttaa jokin soveltuva vanha käytöstä poistettava raitiovaunu esimerkiksi jollekin kaupungin virastolle rakennettavaksi kahvilaksi ja mahdollisesti tilakeskuksen ylläpitämäksi ja hallinnoimaksi kahvilarakennukseksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Pekka Sirviö

21.11.2011

9

Vastaus vt Ville Ylikahrin aloitteeseen Bulevardin pyöräteiden kunnostamisesta

HEL 2011-000604 T 08 00 04

Kaupunginhallituksen vastaus

Asiasta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnot.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että pyöräteiden leventäminen edellyttäisi nykytilanteessa raitiopysäkkien uudelleenjärjestelyä sekä pysäköinnin poistamista, mikä ei ole tarkoituksenmukaista kanta-kaupungin pyörätiejärjestelyjen ollessa vielä kesken. Pyöräliikennejärjestelyjen merkittävä parantaminen puolestaan edellyttäisi laajamittaista koko kadun perusparannushanketta. Tällaista hanketta ei ole lähivuosien investointisuunnitelmissa. Rakennusvirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto selvittävät kuitenkin yhdessä mahdollisuuksia nykytilanteen parannuksiin mm. liittymäalueilla.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Ville Ylikahrin aloite

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 30.08.2011 § 279

HEL 2011-000604 T 08 00 04

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

21.11.2011

Lausunto

Bulevardi muodostaa merkittävän pyöräliikenteen poikittaisyyhteyden Hietalahdenrannan ja Erottajan välillä. Vilkasta pääreittiä käyttää lämpimänä vuodenaikana keskimäärin yli 3 000 pyöräilijää vuorokaudessa. 80-luvulla rakennetut molemmat puoleiset pyörätiet on mahduttettu puurivin ja ajoradan reunakiven väliin. Vähäisen tilan vuoksi ne ovat alusta alkaen olleet yksisuuntaisia.

Bulevardin pyöräteitä on vuosien mittaan moitittu erityisesti kapeutensa vuoksi. Kapeudesta johtuen kadunvarsipysäköinti muodostaa oman ongelmansa, sillä pyöräilijällä ei ole tilaa väistää avautuvia auton ovia. Ongelmaa kärjistää se, että pysäköityjen autojen ovia on Suomessa taipumus avata paljon huolimattomammin kuin esimerkiksi Tanskassa, jossa auton kuljettaja on yksiselitteisesti vastuussa ovien turvallisesta avaamisesta. Kapeus vaikeuttaa myös talvista kunnossapitoa, eikä pyöräteitä ole aina kyetty pitämään ajettavassa kunnossa lumisina talvina. Talvikunnossapito on hankaloitunut entisestään esteettömien raitiovaunupysäkkien rakentamisen myötä, kun pyörätiet kaventuivat paikoin aiottua enemmän.

Pyöräteiden leventäminen vaatisi nykyisillä reunaehdoilla pysäköinnin poistamista ja raitiopysäkkien uudelleen järjestelyitä. Pysäköinnin kiel tämistä ei toistaiseksi voida harkita kantakaupungin pyöräliikenneverkon suunnittelun ollessa kesken. Nykyisellään Bulevardin pyöräliikennejärjestelyjen parannusmahdollisuudet rajoittuvat siksi liittymäalueisiin. Liittymäjärjestelyihin liittyvät puutteet koskettavat pyöräilyn lisäksi erityisesti myös jalankulkua. Vuonna 2005 laaditussa Helsingin eteläisten kaupunginosien esteettömyyssuunnitelmassa todetaan:

"Suojateiden hahmotettavuus on vaikea kadun ylityksissä pyöräteiden takia. Pyörätie tuottaa suojateille kaksiosaisen rakenteen, jossa jalankulkijan pitäisi odottaa istutuskaistalla ennen pyörätietä ja reunatuki on vasta pyörätien jälkeen."

Esteettömyyssuunnitelmaan kirjatut havainnot kuvaavat yksisuuntaisten pyöräteiden osalta vallitsevaan kadunrakentamiskäytäntöön liittyvää ongelmaa, jossa pyöräilyn ja jalankulun risteämiskohdat muodostuvat epäselviksi ja vaikeasti hahmotettaviksi. Liittymien rakenteelliset järjestelyt eivät selkeästi osoita jalankulkijan odotuspaikkaa, eivätkä myöskään viesti pyöräteiden yksisuuntaisuudesta. Lisäksi pyöräilijöiden liittyminen sivukadulta hankaloituu. Ongelmat voidaan ratkaista laskeamalla yksisuuntainen pyörätie ajoradan tasoon ennen risteävää suojatietä, jolloin jalankulun ja ajoneuvoliikenteen - pyöräily mukaan lukien - välille syntyy yksiselitteinen reunakivilinja. Risteyksen toisella puolella pyörätie nostetaan vastaavasti reunakiven tasolle vasta risteävän suo-

21.11.2011

jatien jälkeen. Tämä kehitystarve pyritään systemaattisella tasolla huomioimaan valmisteilla olevissa pyöräliikenteen suunnitteluohjeissa.

Pyöräliikennejärjestelyjen merkittävä kohentaminen Bulevardilla edellyttää laajamittaista perusparannushanketta, jonka yhteydessä on mahdollista vaikuttaa tilanjakoon kadun koko poikkileikkauksessa. Kadun perusparantaminen oli viimeksi esillä esteettömien raitiopysäkkien suunnittelun yhteydessä vuonna 2008, jolloin hankkeen suunniteltu ajankohta oli 2013. Sittenmin hanketta on vuosittain lykätty viisivuotisen investointiohjelman viimeiselle vuodelle. Pyöräliikenteen näkökulmasta kadun perusparantamisella on kiire, mutta käytännössä kyseisen mittakaavan hanke on aikataulullisesti syytä kytkeä muihin hyötynäkökulmiin, kuten raitiovaunukiskojen uusimistarpeeseen. Tämän pohjalta kaupunkisuunnitteluvirasto kiirehtii hankkeen edistämistä yhteistyössä muiden asianosaisten hallintokuntien kanssa.

Perusparannuksen yhteydessä Bulevardin pyöräliikennejärjestelyt nostetaan pääreitit edellyttämälle laatutasolle. Olennaisia suunnittelutavoitteita ovat pyöräilyn sujuvuus ja jatkuvuus sekä toimiva erottelu jalankulusta. Järjestelyjen tekninen luonne tarkentuu kadun kokonaisu suunnitelman hahmottuessa. Bulevardin kuuluessa valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin, tulee uusien järjestelyiden olla ympäristöön sopivia.

Aikataulullisesti Bulevardin pyöräliikennejärjestelyjen parantamissuunnitelmat riippuvat kadun perusparannushankkeen ajoittumisesta. Väli-aikaisten parannusten tarvetta harkitaan perusparannuksen ajankohdan tarkentuessa. Bulevardin päihin liittyvät kehittämistarpeet huomioidaan muissa meneillään olevissa liikennesuunnitelmissa.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Olli-Pekka Poutanen

Lisätiedot

Marek Salermo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37123
marek.salermo(a)hel.fi

21.11.2011

Yleisten töiden lautakunta 16.08.2011 § 431

HEL 2011-000604 T 08 00 04

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Bulevardin nykyiset pyörätiet on rakennettu yksisuuntaisina vuonna 1988. Kuten aloitteessa todetaan, pyörätiet ovat kapeita ja niiden käyttö hankalaa ja niiden päällysteet kaipaavat osittaista uusimista.

Bulevardin liikennejärjestelyiden kehittämistä on selvitetty kaupunkisuunnitteluvirastossa jo pitkään. Suunnittelussa on tullut esille useita vaihtoehtoja, kuten ajoradan kaventaminen ja Bulevardin varaaminen joukkoliikennekaduksi tai sen säilyttäminen asiointikatuna pysäköintipaikkoineen. Päätöksiä näistä vaihtoehdoista ei ole tehty. Ratkaisut liittyvät kantakaupungin liikennejärjestelyjen ja osittain myös kävelykeskustan suunnitteluun.

Bulevardin pyöräteiden nykyiseen tilanteeseen ei ole paljoa tehtävissä. Pyöräteiden leventäminen edellyttäisi katupuiden poistoa tai kadunvarsisipysäköinnin kieltämistä, joista kumpikaan ei tule käytännössä kysymykseen. Rakennusvirasto tulee selvittämään yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa mahdollisuudet nykytilanteen vähäisiin parannuksiin pyöräilyn sujuvoittamiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi. Mahdolliset toimenpiteet rahoitetaan kevyen liikenteen väylien rakentamisen määrärahoista. Lisäksi rakennusvirasto tehostaa Bulevardin auto- ja jakeluliikenteen pysäköinninvalvontaa ja pyöräteiden talvihoitoa.

Käsittely

16.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä lisäsi esityslistan sivulla 36 olevan päätösehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun seuraavan virkkeen:

Lisäksi rakennusvirasto tehostaa Bulevardin auto- ja jakeluliikenteen pysäköinninvalvontaa ja pyöräteiden talvihoitoa.

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Reijo Järvinen, kehityspäällikkö, puhelin: 310 38546
reijo.jarvinen(a)hel.fi

21.11.2011

10

Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Suomenlinnan lauttojen WC-tiloista

HEL 2011-003731 T 08 00 05

Kaupunginhallituksen vastaus

Asiasta on saatu liikennelaitos-liikelaitoksen lausunto.

Khs viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että kaikkien Suomenlinnan alusten WC:t ovat kesästä lähtien olleet matkustajien käytettävissä. Vaatimus WC-palvelun järjestämisestä sisällytetään jatkossa myös ali-hankintaliikenteen kilpailuttamisasiakirjoihin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Antti Vuorelan aloite

Päätöshistoria

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 06.10.2011 § 152

HEL 2011-003731 T 08 00 05

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Liikennelaitos vastaa Suomenlinnan henkilö- ja huoltoliikenteen järjestämisestä Suomenlinnan Liikenne Oy:n kanssa tekemiensä sopimusten perusteella. Henkilöliikenteen osalta Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä tilaa liikenteen HKL:ltä.

Suomenlinnan yhteistariffiliikenteen tuottaa HKL:lle Suomenlinnan Liikenne Oy (SLL Oy), joka on liikennelaitoksen yksin omistama tytäryh-

21.11.2011

tiö. SLL Oy harjoittaa liikennettä Suomenlinnaan omistamallaan aluksilla MS Suomenlinna II ja MS Ehrensvärd. Lisäksi SLL Oy:n alihankkija Sun Ferry Oy liikennöi alihankintasopimuksen perusteella Kauppatorilta Suomenlinnaan omistamallaan aluksilla MS Tor ja MS Suokki.

SLL Oy:n aluksilla on WC matkustajien käytössä. Kesäkuussa 2011 on myös Sun Ferry Oy:n kanssa sovittu, että Sun Ferry Oy:n alusten WC-tilat ovat matkustajien käytössä. Käytäntö tulee jatkumaan toistaiseksi ja vaatimus WC-palvelun tarjoamisesta tullaan jatkossa sisällyttämään alihankintaliikenteen kilpailuttamisasiakirjoihin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

11

Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen osatyökykyisten ihmisten työhön pääsystä

HEL 2011-002620 T 14 05 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki kantaa vastuunsa vajaakuntoisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymisestä ja järjestää osaltaan joustoa työelämään, ihmisten yksilölliset tarpeet huomioon ottaen.

Helsingin kaupunki edistää osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja työssä pysymistä eri tavoin. Niille kaupungin työntekijöille, jotka eivät terveydellisistä syistä pysty jatkamaan omassa työssään, haetaan uusi tehtävä kaupungin organisaatiossa tai etsitään muu ratkaisu esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen keinoin. Lisäksi vajaakuntoisten pysymistä työssä voidaan edistää ns. palkkakompensaation avulla. Työttömille, osatyökykyisille helsinkiläisille kaupunki tarjoaa työllisyydenhoidon palveluja yhteistyössä TE-toimiston kanssa. Lisäksi kaupunki järjestää mm. vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaa toimintaa ja työtointa sekä tuetun työn työvalmennusta. Näitä eri toimintatapoja ja -malleja on selostettu yksityiskohtaisesti henkilöstökeskuksen lausunnossa. Yhteenvedona voidaan todeta, että kaupunki pitää tärkeänä myös osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja työssä pysymistä sekä pyrkii kehittämään myös näitä palveluitaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Mirka Vainikan aloite
- 2 Henkilöstökeskuksen lausunto

21.11.2011

12

Vastaus vt Mirka Vainikan aloitteeseen Nolla tapaturmaa -foorumiin liittymisestä

HEL 2011-002629 T 01 04 00 01

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki liittyisi Nolla tapaturmaa -foorumiin ja kertoisi tällä mm. sitoutumisestaan työturvallisuuden parantamiseksi tehtävään työhön.

Henkilöstökeskuksen lausunnosta ilmenee, että kaupungin työsuojeluneuvottelukunta on hyväksynyt tammikuussa 2011 Työhyvinvoinnin toimintaohjelman, johon sisältyy se, että kaikki kaupungin virastot ja laitokset liittyvät Nolla tapaturmaa -foorumiin. Lausunnosta ilmenee edelleen, että lähes kaikki virastot ja laitokset ovat jo näin menetelleetkin. Vielä liittymättömiä organisaatioita on erikseen muistutettu asiasta. Kaupungilla on muutenkin panostettu työturvallisuustyöhön ja kehitetty mm. Työsuojelupakki, joka auttaa käsittelemään ja seuraamaan työturvallisuuteen liittyviä vaaratekijöitä. Tämä puolestaan tukee Työsuojeluneuvottelukunnan asettamaa tavoitetta puolittaa työtapaturmien määrä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Mirka Vainikan aloite
- 2 Henkilöstökeskuksen lausunto

21.11.2011

13

Vastaus vt Sanna Vesikansan aloitteeseen maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminnan lisäämisestä Vuosaassa

HEL 2011-001601 T 04 04 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminnan lisäämistä Vuosaassa ja siihen liittyen mm. alueella olemassa olevien tilojen hyödyntämistä ja peruskorjaamista tähän tarkoitukseen.

Sosiaaliviraston lausunnossa on seikkaperäisesti selvitetty kaupungissa tarjolla olevia asukastiloja, leikkipuistoja ym., joita voidaan hyödyntää myös maahanmuuttajanaisten kulttuuritoimintaan. Lausunnossa kannustetaan järjestöjä verkottumaan keskenään ja hakemaan sopivia tiloja, joiden vuokraan järjestöt voivat sitten hakea avustusta. Kulttuurilautakunnan lausunnossa tuetaan sitä, että asiaa selvittäisiin hallintokuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Lausunnossa mainitaan joukko järjestöjä, joiden olisi perusteltua olla mukana selvityksen tekemisessä.

Khs toteaa, että sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on kehottanut kulttuurikeskusta käynnistämään selvityksen maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminnan lisäämisestä Vuosaassa niin, että kulttuurikeskus on selvitystä tehdessään yhteistyössä eri järjestöjen ja kaupungin muiden hallintokuntien kanssa ja että selvityksen yhteydessä tutkitaan olemassa olevien tilojen hyödyntämistä tähän käyttöön.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Sanna Vesikansan aloite

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 13.09.2011 § 114

HEL 2011-001601 T 04 04 00

Päätös

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle asia-
ta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Vesikansa ja muut allekirjoittaneet toteavat aloitteessaan,
että maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminta tukee kotoutumista. Vesi-
kansan aloite on jatkoa aiempaan Ritva Hartzellin ja Zahra Osman-
Sovalan aloitteeseen (29.9.2008) siitä, että Vuosaaren kartano vuokrat-
taisiin maahanmuuttajanaisten kulttuurikeskukseksi. Aloitteessa tode-
taan, että maahanmuuttajien ja maahanmuuttajajärjestöjen omaan toi-
mintaan on tarjottava tiloja ja tukea. Aloitteen allekirjoittajat esittävät,
että maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminnan lisäämistä Vuosaassa
selvitetään hallintokuntien ja järjestöjen yhteistyönä sekä tutkitaan ole-
massa olevien tilojen hyödyntämistä ja peruskorjausta.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta viittaa aiempiin asiaansa koskeviin lau-
suntoihinsa (21.9.2010 ja Khs 2008-2051, 27.4.2011), sekä sivistys- ja
henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan kirjeeseen (2.11.2010) al-
kuperäisen aloitteen tekijöille ko. asiaa koskien ja tukee tällaisen selvi-
tyksen tekemistä hallintokuntien ja järjestöjen yhteistyönä.

Helsingissä toimii tällä hetkellä useita järjestöjä, jotka keskittyvät erityi-
sesti naisiin ja perheisiin (esim. Cassandra ry, Monika-naisten voimava-
rakeskus ja Familia-klubi). Ne saavat toimintaansa kaupungin varoja ja
on tärkeää, että näiden rooli selvityksen tekemisessä on keskeinen.
Myös kulttuurikeskus Caisan tiloissa on tarjolla säännöllisesti erityisesti
maahanmuuttaja- ja vähemmistönaishille tarkoitettua toimintaa sekä
mahdollisuuksia eri yhdistyksille ja järjestöille itse sitä järjestää. Vuo-
saassa sijaitsevat Vuotalo ja Nordsjö-Rastis soveltuvat aloitteessa
esitettyihin toimintoihin.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Johanna Maula, johtaja, puhelin: 310 37501
johanna.maula(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 333

HEL 2011-001601 T 04 04 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seura-
van sisältöisen lausunnon:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Sosiaalivirasto tukee alueellista järjestötoimintaa ja asukkaiden kulttuuriin liittyvää osallisuutta monin eri tavoin ja eri rahoituskanavien kautta.

Sosiaalivirasto ylläpitää viittä kumppanuustaloa ja kolmea lähiöasemaa. Yksi lähiöasemista sijaitsee Vuosaassa, mutta se ei tilojensa puolesta ja käyttäjäkunnaltaan sovellu maahanmuuttajanaisten tarpeisiin laajamittaisesti. Vuosaaren alueella yhdyskuntatyöntekijät järjestävät kuitenkin kotouttavaa toimintaa maahanmuuttajataustaisille naisille vertaistuen ja myös kulttuurin avulla.

Viimeaikaiset hyvin toimivat asukastilojen toimintatavat ovat perustuneet asukasyhdistysten tai muiden keskeisten järjestöjen ja erityisesti kulttuurikeskuksen, sosiaaliviraston ja työväenopiston yhteistyöhön, esimerkkinä asukas- ja kulttuuritila Mellari. Toiminnassa mukana olevat virastot ovat tuoneet toimintojaan yhteiseen tilaan asukasyhdistyksen tai muun järjestön vastatessa toiminnan kokonaisuudesta. Tilasta on näin muodostunut asuinalueen yhteinen toimintakeskus.

Helsingin asuinalueilla on kattavasti yli 30 erilaista ja erikokoista asukastaloa tai asukastilaa. Asukasyhdistykset tai muut asuinalueen järjestöt pitävät yllä noin puolta näistä asukastiloista ja toinen puoli on kiinteistöyhtiöiden ylläpitämiä yhteiskerhotiloja uusilla asuntoalueilla. Näille olemassa oleville asukastiloille ei ole niiden erilaisesta omistuspohjasta johtuen mahdollista eikä tarpeellista luoda yhtenäistä mallia, vaan toiminta määräytyy alueellisten tarpeiden ja voimavarojen pohjalta. Tilat ovat asuinalueen kannalta merkittäviä harrastus-, kohtaamis- ja tapahtumapaikkoja. Asukastiloja käytetään paljon toimintoihin, jotka tukevat sosiaaliviraston toimintaa tai ovat osa sitä.

Myös kaupungin leikkipuistojen rooli tilojen tarjoajana erilaisille asukas-tarpeille on Helsingissä merkittävä. Itäisellä alueella Kivikko- Kontulan leikkipuistoalueella on viisi leikkipuistoa, Vuosaaren leikkipuistoalueella neljä ja Itäkeskuksen leikkipuistoalueella kuusi leikkipuistoa. Vuosaassa sijaitsevassa Mustakiven leikkipuistossa on paljon maahanmuuttajataustaisia asiakkaita, joille järjestetään monenlaista ohjattua toimintaa. Kaikkien leikkipuistojen toiminta suunnitellaan asiakaslähtöisesti, joten myös maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden tarpeet huomioidaan. Kaupungin omistamaa Vuosaaren kartanoa on käytetty aiemmin monikulttuurisena perhekeskuksena nimeltään Villa Familiaris. Villa Familiariksen ylläpitäjänä oli Helsingin Diakonissalaitos ja maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminta oli tärkeä osa perhekeskusta. Nykyisin kartanon alue ja rakennukset on varattu kaupungin päiväkodin ja leikkipuiston käyttöön. Leikkipuiston toimintatilat ovat tällä hetkellä pois käytöstä rakennuksen huonon kunnon vuoksi. Kartanon rakennuksia ja toimintaa on mahdollista jatkossa kehittää siten, että maahanmuuttajanaisten kulttuuritoiminta on siellä jälleen mahdollista.

21.11.2011

Sosiaalivirasto tukee myös itsenäisesti toimivia asukastiloja myöntämällä tukea vuokraan tai alueella toimiville järjestöille järjestöavustusta.

Sosiaalilautakunta kannustaa järjestöjä toimimaan itsenäisesti ja verkostoitumaan keskenään. Yhteisten tilojen etsintä voi toimia verkostoitumista tukevana elementtinä. Koska toiminta on jo Vuosaaressa vireää, voisivat järjestöt yhdessä etsiä itselleen sopivaa tilaa ja hakea tukea vuokraan sosiaalivirastosta.

Toimijoiden kesken voidaan suunnitelmien edetessä tehdä kumppanuussopimus, jossa sovitaan yhteistoiminnan periaatteista sekä kunkin osapuolen toimintaan tuomista taloudellisista ja henkisistä resursseista. Kumppanuussopimus on toteutettu tilanteissa, joissa mikään yksittäinen osapuoli ei pysty ottamaan koko taloa vastuulleen eikä kyse ole ostopalvelusopimuksella hoidettavasta palvelujen myymisestä ja ostamisesta.

Esittelijä

Paavo Voutilainen
sosiaalijohtaja

Lisätiedot

Niina Pajala, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 44553
niina.pajala(a)hel.fi

Marjanen Marjut, leikkipuistotoiminnan päällikkö, puhelin: 310 41259
marjut.marjanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

14

Vastaus vt Paavo Arhinmäen aloitteeseen suosituksesta perusopetuksen maksimiryhmäkooksi

HEL 2011-002664 T 12 00 01

Kaupunginhallituksen vastaus

Kaupunginvaltuutettu Paavo Arhinmäki on tehnyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Helsingin kaupunki antaisi suosituksen perusopetuksen ryhmäkoon suuruudeksi 20-25 oppilasta.

Helsingin peruskoulujen kehitystä on seurattu jo useamman vuoden ajan. Keskimääräiset ryhmäkoot ovat olleet n. 20 oppilasta.

Enimmäisryhmäkoon määrittely on ongelmallista muun muassa lähikouluperiaatteen toteuttamisen kannalta. Alueella asuvien peruskouluikäisten lasten ikäluokkien koot vaihtelevat ja näin eri luokka-asteille voi tulla 18 - 26 alueella asuvaa oppilasta.

Enimmäisryhmäkoon määrittely on myös pulmallista pedagogiselta kannalta, sillä se rajoittaisi koulujen joustavien opetusjärjestelyjen toteuttamista. Ryhmäkoot voivat vaihdella merkittävästi eri oppiaineiden tai aihekokonaisuuksien opetuksessa.

Koulun ryhmäkokoihin ja mahdollisuuteen järjestää opetusta pedagogisesti tarkoituksellisesti vaikuttaa ensisijaisesti koulun käytössä olevat resurssit. Koulut päättävät tuntiresurssin kohdentamisesta oppilaiden opetukseen esim. jakotunteihin tai samanaikaisopetukseen, joka käytännössä merkitsee pienempää opetusryhmää opettajaa kohden. Lisäksi kouluille, joissa perheiden sosioekonomisen taustan vuoksi oppilaiden oppimisen tukeen tarvitaan enemmän panostusta, on kohdistettu nk. positiivisen diskriminaation rahaa. Tätä resurssia on käytetty muun muassa samanaikaisopettajien palkkaamiseen ja jakotunteihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee parhaillaan vuosia 2011–2016 koskevaa koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa, jossa yhtenä selvityksen kohteena on tarve määrittellä perusopetuksen ryhmäkoko lainsäädännöllä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Liitteet

1 Vt Paavo Arhinmäen aloite

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 01.11.2011 § 218

HEL 2011-002664 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin peruskoulujen ryhmäkokojen kehitystä on seurattu jo useamman vuoden ajan ja tätä seurantaa on tarpeen jatkaa edelleen. Keskimääräiset ryhmäkoot ovat olleet noin 20 oppilasta. Tosiasiallisesti ryhmäkokoon on keskimääräistä lukua pienempi, sillä luvussa ei ole huomioitu jakotunteja eikä samanaikaisopetusta.

Enimmäisryhmäkoon määrittely on ongelmallista muun muassa lähikouluperiaatteen toteuttamisen kannalta. Perusopetuslain 6 §:n mukaan kunnan tehtävänä on osoittaa koulupaikka kunnassa asuville peruskouluikäisille oppilaille siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenne- ja viikkoyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Helsingissä oppilaan lähikoulu määräytyy pääsääntöisesti hänen asuin-osoitteensa mukaan. Alueella asuvalla peruskouluikäisellä oppilaalla on näin oikeus opiskella omassa lähikoulussa. Alueella asuvien peruskouluikäisten lasten ikäluokkien koot vaihtelevat ja näin eri luokka-asteille voi tulla 18 – 26 alueella asuvaa oppilasta.

Enimmäisryhmäkoon määrittely on myös pulmallista pedagogiselta kannalta, sillä se rajoittaisi koulujen joustavien opetusjärjestelyjen toteuttamista. Ryhmäkoot voivat vaihdella merkittävästi eri oppiaineiden tai aihekokonaisuuksien opetuksessa. Joissain kouluissa koulun opetusresurssi on jaettu siten, että välillä oppilaat opiskelevat varsin pienissä toiminnallisissa työpajoissa ja vastaavasti joillakin tunneilla suurryhmissä. Tämä on osoittanut varsin toimivaksi ja tulokselliseksi tavaksi eriyttää opetusta. Samanaikaisopetusta toteutettaessa perusryhmän koko voi olla esimerkiksi 30 oppilasta, mutta ryhmässä työskentelee yhtäaikaisesti kaksi opettajaa.

Koulun ryhmäkokoihin ja mahdollisuuteen järjestää opetusta pedagogisesti tarkoituksellisesti vaikuttaa ensisijaisesti koulun käytössä olevat resurssit. Perustuntikehyksen lisäksi koulut saavat lisäresurssia eri-

21.11.2011

tyisentuen päätöksen saaneista oppilaista 1,8 vuosiviikkotuntia sekä alle neljä vuotta olleista suomi toisena kielenä oppilaista 0,5 vuosiviikkotuntia ja yli neljä vuotta maassa olleista 0,2 vuosiviikkotuntia. Koulut päättävät tuntiresurssin kohdentamisesta oppilaiden opetukseen esim. jakotunteihin tai samanaikaisopetukseen, joka käytännössä merkitsee pienempää opetusryhmää opettajaa kohden.

Lisäksi kouluille, joissa perheiden sosioekonomisen taustan vuoksi oppilaiden oppimisen tukeen tarvitaan enemmän panostusta, on kohdistettu nk. positiivisen diskriminaation rahaa. Tätä resurssia on käytetty muun muassa samanaikaisopettajien palkkaamiseen ja jakotunteihin. Vuonna 2011 positiivisen diskriminaatio tuen suuruus on ollut noin 1,6 miljoonaa euroa ja vuoden 2012 summa on 2 miljoonaa euroa vuoden 2011 tasoa korkeampi. Määrärahaa jaetaan 45 % kaupungin ylläpitämistä peruskouluista pois lukien erityis- ja sairaalakoulut. Käytössä olevien resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen oppilaiden opetukseen ja oppimisen tukeen toteutuu parhaiten silloin, kun päätös resurssien kohdentamisesta sekä opetusryhmien muodostamisesta tehdään koulun tasolla.

Vaikka ryhmäkoolla ei ole tutkimusten mukaan voitu osoittaa suoraa yhteyttä oppilaiden oppimistuloksiin, on sillä tutkimusten mukaan merkitystä vuorovaikutuksen laatuun sekä määrään ja sitä kautta oppilaiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen. Henkilökohtaisten kontaktien määrä tunnin aikana vähenee ryhmäkoon kasvaessa. Pienessä opetusryhmässä opettajalla on käytännössä enemmän aikaa kohdata yksittäisen oppilaan tarpeet ja antaa myös henkilökohtaista ohjausta. Helsingin kaupungin julkaiseman tutkimuksen Hyvinvoinnin tukiverkko koetuksella (Ala-Outinen 2010) mukaan opetusvirasto näyttää onnistuneen hyvin tukemaan selkeällä resursointijärjestelmällään niitä kouluja, joissa on enemmän erityistä tukea tarvitsevia. On tärkeää, että kouluilla on riittävät resurssit toteuttaa joustavia opetusjärjestelyjä ja kohdentaa resursseja oppilaiden tarpeen mukaan.

Käsittely

01.11.2011 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni teki seuraavan vastaehdotuksen päätösehdotuksen seitsemännän kappaleen ("Vaikka ryhmäkoolla ei...") loppuun: Opetuslautakunta pitää tärkeänä myös sitä, että yhden opettajan ryhmäkoon maksimikoko olisi 25 oppilasta.

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

21.11.2011

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 11.10.2011 § 204

HEL 2011-002664 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

11.10.2011 Palautettiin

Puheenjohtaja Pakarinen ehdotti jäsenten Aaltio ja Auvinen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Suoritetussa äänestyksessä kaikki jäsenet (Aaltio, Abib, Björnberg-Enckell, Gorschkow-Salonranta, Kouvo, Kokko, Nordman, Kymäläinen, Auvinen, Lius, Pakarinen) äänestivät palauttamisen puolesta.

Asia päätettiin palauttaa äänin 11-0.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Rönholm Niclas, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

15

Vastaus vt Päivi Lipposen aloitteeseen lukuvinkkitoiminnan kehittämisestä

HEL 2011-001503 T 12 02 02 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan, että kaupungin kirjastot järjestäisivät kirja- ja lukuvinkkitoimintaa koulujen opettajille ja leikkipuistojen kasvattajille, koska nämä eivät työnsä ohella pysty perehtymään tuoreimpiin uutuuksiin.

Saatujen lausuntojen perusteella virastoilla on jo vakiintunutta yhteistyötä. Kaupunginkirjaston ja opetusviraston yhteinen hanke Kirjavinkkaus on alkanut vuonna 1997. Hanke jatkuu edelleen, ja sen tavoitteena on innostaa lapsia ja nuoria kirjojen pariin. Vuonna 2008 käynnistyneessä Kirkou-hankkeessa on luotu koulujen ja kirjastojen toiminnalle yhteisiä, pysyviä käytänteitä. Kouluissa on järjestetty mm. Kova lukija -kisoja, ja kisan yksi osa-alue on ollut yhteistyö lähikirjastoissa, myös kirjavinkkaukset. Opettajille ja kirjastoammattilaisille on järjestetty yhteisiä kohtaamisen paikkoja ja koulutusta, esimerkiksi keväällä 2011 kaksi kirjavinkkaukseen liittyvää koulutusta. Myös päiväkotiyhteistyötä on ollut monilla alueilla. Esimerkkinä tästä voidaan mainita kirjakassi-projekti. Siinä kirjastoissa kootaan kuva-, runo-, tieto- ja satukirjoja päiväkodeissa kiertäviin kasseihin. Kassit toimivat virikkeinä henkilökunnalle, joka saa näin tiedon uusimmasta lastenkirjallisuudesta.

Kirjastossa, opetustoimessa ja sosiaalivirastossa on selkeästi halua edelleen kehittää kirja- ja lukuvinkkitoimintaa tärkeänä osana näiden virastojen yhteistyötä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Päivi Lipposen aloite

21.11.2011

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 01.11.2011 § 219

HEL 2011-001503 T 12 02 02 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin peruskouluissa oppiminen nähdään kokonaisvaltaisena, yhteisöllisenä ja vuorovaikutuksellisenä prosessina toisten oppijoiden ja opettajan sekä ympäristön kanssa. Oppimisen kautta syntyy kulttuurinen osallisuus. Koulujen ja kirjastojen yhteistyö on tärkeä osa oppimista ja yhteisöllistä jakamista. Helsingin kaupungin koulut ja kirjastot ovat tehneet ja tekevät edelleen pitkäjänteistä yhteistyötä.

Helsingin kaupunginkirjaston ja opetusviraston yhteinen hanke Kirjavinkkaus on alkanut vuonna 1997 ja edelleen jatkuvana sen tarkoituksena on innostaa lapsia ja nuoria kirjojen pariin ja lukemiseen. Koulujen ja kirjastojen yhteiselle toiminnalle on luotu yhteisiä, pysyviä käytänteitä 2008 käynnistyneen Kirkou-hankkeen myötä. Helsingin opetusviraston Kiepin eli äidinkielen ja kirjallisuuden pedagoginen keskus on järjestänyt mm. Kova lukija -kisaa helsinkiläisille kouluille, Yksi osa kilpailua on yhteistyö lähikirjastossa mm. kirjavinkkauksien osalta.

Kirkou-hankkeessa on luotu koulujen ja kirjastojen yhteistyöhön yhteisesti sovittuja toimintarakenteita, jotta kaikki helsinkiläiset oppilaat saavat tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua omaan lähikirjastoonsa. Kirkou-hanketta ovat pilotoineet Itäkeskuksen ja Kannelmäen alueen koulut ja kirjastot. Syksystä 2011 kaikki koulut pääsevät hyödyntämään hankkeen myötä syntyneitä malleja koulujen ja kirjastojen yhteistyön vahvistamiseen. Helsingin kaupungin peruskoulujen alueellisessa kehittämishankkeessa pilotoidaan koulukirjastojen kuluvaan lukuvuonna koulukirjastojen kehittämistä. Hankkeesta on avoimet ja monipuoliset sivustot osoitteessa <http://www.kirkou.fi/>.

Kirkou-hankkeeseen on kuulunut myös henkilöstöryhmien kouluttaminen kuten opettajien ja kirjaston henkilökunnan yhteiskoulutukset. Keväällä 2011 toteutui koulujen ja kirjastojen yhteinen kohtaaminen koulutuspäivässä ”Tule, tule, hyvä vinkki”, jossa kirjavinkkaus on teemana. Yhteisiä koulutuspäiviä jatketaan edelleen. Kohtaamisten lisäksi järjestetään erityistä koulutusta opettajille ja kirjaston henkilökunnalle, tiedonhankintataidoista opettajille ja kirjaston henkilökunnalle pedagogisesta osaamisesta.

21.11.2011

Peruskouluissa oppilaat tutustuvat ensimmäisellä vuosiluokalla kirjastoon, kolmannella vuosiluokalla järjestetään kirjavinkkausta oppilaille ja seitsemännellä vuosiluokalla oppilaat saavat tiedonhankintaopetusta. Luokkakohtaisten tavoitteiden lisäksi jokaiselle koululle on etsitty kotikirjasto. Kaupungin kirjastoilla ja peruskouluilla on aktiivista yhteistä kirja- ja lukuvinkkitoimintaa, jota kehitetään edelleen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 13.09.2011 § 108

HEL 2011-001503 T 12 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginkirjasto tekee yhteistyötä koulujen, päiväkotien, leikkipuistojen ja muiden kasvattajayhteisöjen kanssa:

Kouluyhteistyö

Helsingiläisten koulujen ja kaupunginkirjastojen välisellä yhteistyöllä on pitkä historia, mikä sisältää runsaasti opettajien koulutusta, niin kirjallisuuden opetukseen, kirjavinkkaukseen kuin tiedonhankintataitoihin liittyen. (Liite yhteistyöhankkeista.)

Kaupunginkirjasto on panostanut monin tavoin kouluyhteistyöhön. Kirjastot tekevät alueellaan yhteistyötä koulujen kanssa resurssiensa sallimissa puitteissa. Yhteistyöhankkeet ovat kulminoituneet opetus- ja kirjastotoimen yhteistyötä kehittävään KIRKOU (koulu, kirjasto ja koulukirjasto) hankkeeseen, minkä suunnittelu on käynnistynyt jo 2006.

Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat:

- Helsingin kaupungin opetusvirasto, perusopetus- ja ruotsinkielinen linja
- Opetusviraston tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittämisyksikkö, mediakeskus

21.11.2011

- Perusopetuslinjan äidinkielen - ja kirjallisuuden opetuksen resurssikeskus KIEPPI (Kieli pitää pinnalla)
- Helsingin kaupunginkirjasto
- Hankeen seurantaan ja toteuttamiseen perustetut kirjasto- ja opetustoimen ohjaus- ja yhteistyöryhmät

Hankkeen tavoitteet ovat:

1. Jokaisella oppilaalla on tasa-arvoiset mahdollisuudet tutustua kirjaston toimintaa peruskoulun aikana.
2. Kirjaston käytön, tiedonhallinnan ja kirjallisuuden opetuksen suunnitelman laadinta ja alueellinen yhteistyömallin kehittäminen.
3. Henkilöstöryhmien koulutusten suunnittelu ja verkkomateriaalien kehittäminen.
4. Koulukirjastojen kehittäminen avoimeksi oppimisympäristöksi.

Yksi hankkeen keskeisistä tavoitteista ja toimintamalleista on ollut se, että järjestetään opettajille ja kirjastoammattilaisille yhteisiä kohtaamisen paikkoja ja koulutuksia, missä osaamisen jakaminen mahdollistuu. Tällaisia koulutuksia ovat olleet mm. kevään 2011 kaksi "Tule, tule, hyvä vinkki..."-koulutusta, joissa niin opettajat kuin kirjastolaisetkin kertoivat kirjallisuuden opetukseen ja kirjavinkkaukseen liittyvistä ideoistaan. Koulutukselle järjestetään jatkoa tänä syksynä. Syksyn toisen yhteisen koulutuksen teemana on Mediakasvatus. Hankkeessa kehitetyt toimintamallit ja yhteiset koulutukset vakiinnutetaan osaksi jatkuvasti kehittyvää yhteistyötä. Lisätietoja hankkeesta saa sen verkkoportaalista: www.kirkou.fi.

Koulu yhteistyöhankkeiden vakiinnuttamisen esteenä on useimmiten ollut ulkopuolinen hankerahoitus, jonka päätyttyä ei toimijoiden resurssit ole riittäneet toimintamallien ylläpitoon. KIRKOU hankke on toteutettu puhtaasti ns. virkatyönä.

Esimerkkejä päiväkotiyhteistyöstä:

Mm. Rikhardinkadun kirjastossa on järjestetty yhteistyötä, niin suomeksi kuin ruotsiksikin vuodesta 1998 lähtien:

- päiväkotien ja koulujen vanhempainilloissa (ruots.)
- päiväkotihenkilöstön koulutustilaisuuksissa (ruots.)
- opettajien koulutustilaisuuksissa (ruots.)

Lisäksi kaupunginkirjaston, kulttuurikeskuksen ja sosiaaliviraston yhteisessä projektissa BokbITen (2006 - 2008) oli mm.:

21.11.2011

- teemakasseja päiväkodeille
- kirjavinkkausta ja kirjallisuuden opetusta päiväkotien kulttuuri-koordinaattoreille

Toiminta on vakiintunut pysyväksi käytänteeksi. Vuosittain järjestetään Bokproving -niminen tilaisuus päiväkotien henkilökunnalle, missä vinkataan uusia kuvakirjoja. Myös osallistujat vinkkaavat. Tilaisuuksiin kutsutaan aina myös lastenkirjailija ja/tai kuvittaja esittelemään tuotantoaan. Näitä tilaisuuksia on järjestetty jo viisi vuotta ja järjestetään taas kevättalvella 2012.

BokbITen'nia vastaava suomenkielinen kehittämishanke käynnistettiin Itäkeskuksen kirjastossa 2007. Aiheesta on tehty myös opinnäytetyö, työnimellä: Kirjat kiertämään Helsingin päiväkoteihin. Tässä kirjakassi projektissa kirjastoissa kootaan erilaisista teemoista kuva-, runo-, tietosekä satukirjoja päiväkodeissa kiertäviin kasseihin. Kassit tuottavat iloa lapsille ja toimivat virikkeinä henkilökunnalle, joka saa näin tiedon uusimmasta lastenkirjallisuudesta. Tämä toiminta on vakiintunut työmuoto useimmissa kirjastoissa.

Yhteistyö muiden kasvatustyössä toimijoiden ja leikkipuistojen kanssa:

Esimerkkejä yhteistyötavoista:

- sosiaaliviraston perhekahvilat (ruots.) + runokylpylät vauvoille
- seurakunnan ja yhdistysten perhekahvilat (suom. ja ruots.)
- kirjaston runokylpylöitä vauvojen vanhemmille (suom. ja ruots.)
- vanhustenhoidon henkilökunnan koulutustilaisuuksissa (ruots.)
- vanhusten päiväkeskuskäyntejä (suom. ja ruots.)
- kirjastoauton kesäprojekti Kirjaruletti, toteutui viime kesänä neljässä eri leikkipuistossa:

Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä myös kaupungin nuoriso- ja kulttuuri-toimijoiden kanssa, mm.:

- osana LASU -hanketta, eli Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa (2009 - 2012).
Hankkeessa on laadittu perusopetuksen opettajille kulttuurikasvatussuunnitelma, laadinnassa mukana olevat yhteistyötahot: opetusvirasto, kaupunginkirjasto, taidemuseo, kaupunginmuseo, kulttuuriasiankeskus, Annantalo, nuorisoasiankeskus ja liikuntavirasto
- Kulttuurikasvatussuunnitelma julkaistaan 19.10.2011

Kirjasto on ollut, ja on jatkossakin kiinnostunut ja halukas moniammatilliseen yhteistyöhön, ja osaamisen jakamista edistävien toimintamallien kehittämiseen.

21.11.2011

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Maija Berndtson

Lisätiedot

Mikko Vainio, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85538
mikko.vainio(a)hel.fi
Kaija Fredrikson, pedagoginen informaatikko, puhelin: 050 321 4138
kaija.fredrikson(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 336

HEL 2011-001503 T 12 02 02 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Helsingissä on tällä hetkellä toiminnassa 69 leikkipuistoa, joiden toimintaan osallistuu noin 4 000 koululaista päivittäin. Aamupäivät painottuvat alle kouluikäisten lapsiperheiden toimintaan.

Leikkipuistot ovat osa alueellista toimintaa, ja yhteistyötä eri tahojen kanssa tehdään alueellisten tarpeiden mukaisesti. Kirjastot kuuluvat myös leikkipuistojen yhteistyökumppaneihin. Leikkipuistot ovat usein myös alueellisia tietopisteitä, joiden kautta on mahdollista jakaa tietoa alueen lapsiperheille.

Sosiaalilautakunta suhtautuu myönteisesti aloitteessa ehdotettuun kirja- ja lukuvinkkitoimintaan yhteistyössä kirjastojen kanssa, koska se toisi lisäarvoa leikkipuistoissa käyvien koululaisten ja myös alle kouluikäisten lasten arkeen.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, päivähoiton asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

16

Vastaus vt Kauko Koskisen aloitteeseen koskien koulutilojen vuokrausta

HEL 2011-002935 T 10 01 02

Kaupunginhallituksen vastaus

Kaupunginvaltuutettu Kauko Koskinen on tehnyt valtuustoaloitteen, joka koskee koulutilojen monivuotista vuokrausmahdollisuutta sekä määrälennusten huomioimista runsaasti koulutiloja vuokraaville tahoille.

Opetusvirasto voi myöntää tiloja vain lukuvuodeksi kerrallaan, koska tieto koulujen ja oppilaitosten omasta käytöstä saadaan vasta lukuvuoden alusta. Lisäksi tiedot koulujen remonteista aiheuttavat peruutuksia ja vaikeuksia järjestää korvaavia tiloja.

Vuoden 2011 alusta luovuttiin luokkatilojen lukumäärän mukaisesta määrälennuksesta. Runsaasti luokkatiloja käyttäville opetuslautakunta on vahvistanut alhaisemmat luokkahinnat.

Opetusvirasto selvittää omalta osaltaan koulutilojen vuokrauksen nettelytapojen yksinkertaistamista syksyn 2011 aikana.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Kauko Koskisen aloite

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 11.10.2011 § 205

HEL 2011-002935 T 10 01 02

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

21.11.2011

Opetusviraston tilavarausjärjestelmässä on mahdollista varata noin 1600 erilaista tilaa. Rekisteröityneenä on noin 3 000 tilojen käyttäjää, joille myönnettiin vuonna 2010 tilavarausjärjestelmässä 108 585 käyttötuntia.

Kouluilojen varaukset tehdään suurimmaksi osaksi kausivarauksena.

Urheiluseurat, kansalais- ja työväenopistot, musiikkikoulut ja -opistot sekä muut taiteen perusopetusta antavat yhteisöt varaavat tilat kausivarauksena syys- ja kevätlukukaudeksi. Kertaluonteisia varauksia tekevät yleensä vain asunto-osakeyhtiöt, jotka tarvitsevat tiloja yhtiökouksen järjestämistä varten.

Opetusvirasto voi myöntää tiloja vain lukuvuodeksi kerrallaan, koska tieto koulujen ja oppilaitosten omasta käytöstä saadaan vasta lukuvuoden alussa. Lisäksi tiedot koulujen tulevista remonteista aiheuttavat peruutuksia ja vaikeuksia järjestää korvaavia tiloja.

Opetuslautakunta vahvistaa vuosittain tilojen käyttömaksut. Vuoden 2011 alusta luovuttiin luokkatilojen lukumäärän mukaisesta määräalennuksesta. Helsingin kaupungin työväenopistoille, Helsingin seudun kesäyliopistolle, kansalaisopistoille, musiikkikouluille ja -opistoille sekä muille taiteen perusopetusta antaville yhteisöille, jotka käyttävät runsaasti luokkatiloja, opetuslautakunta on vahvistanut luokka- ja aineopetustiloille omat alhaisemmat tuntihinnat.

Opetusviraston on mahdollista myöntää vain osa tiloistaan omavalvontahinnalla, jolloin käyttäjä suorittaa itse valvonnan ja siivouksen. Oma-valvontamahdollisuuteen vaikuttaa mm. koulun turvallisuuskysymykset.

Liikuntavirasto myöntää vuosittain urheiluseuroille avustusta. Liikuntatukeen oikeutettujen urheiluseurojen laskutettavista käyttötunneista opetusvirasto vähentää liikuntaviraston myöntämän avustuksen.

Taiteen perusopetusta antaville yhteistöille kulttuurilautakunta myöntää avustusta, jonka se maksaa suoraan avustuksen saajalle.

Opetuslautakunta on 23.3.2010 (§ 53) esittänyt kaupunginhallitukselle, että ilta- ja vapaa-ajankäytön tehostamiseksi käynnistetään poikkihallinnollinen hanke, jonka yhteydessä selvitetään mahdollisuudet lisätä tilojen saatavuutta yhtenäistämällä hallintokuntien tilavarausjärjestelmiä ja järjestelmien käyttöä. Samalla tulisi lautakunnan mukaan selvittää mahdollisuudet yhtenäistää käytäntöjä tilamaksuissa, siivous- ja valvontapalvelujen järjestämisessä sekä muissa käytänteissä.

Opetusvirasto selvittää omalta osaltaan mahdollisuudet menettelytapojen yksinkertaistamiseksi syksyn 2011 aikana.

21.11.2011

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Paula Sermilä, kehittämisjohtaja, puhelin: 310 86774
paula.sermila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

17

Vastaus vt Antti Vuorelan aloitteeseen Hakaniemen Venekerhon uudesta laiturista

HEL 2011-003578 T 10 01 01 03

Kaupunginhallituksen vastaus

Kaupunginvaltuutettu Anti Vuorela on tehnyt aloitteen, joka koskee Hakaniemen Venekerholle vuokrattujen laitureiden uusimista.

Liikuntaviraston ja Hakaniemen venekerhon kesken on vuoden 2011 aikana käyty neuvottelut, jonka tuloksena liikuntavirasto uusii kerholle vuokratut laiturit syksyllä 2011 veneilykauden päätyttyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Antti Vuorelan aloite

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 04.10.2011 § 193

HEL 2011-003578 T 10 01 01 03

Päätös

Liikuntavirasto on vuokrannut laituritilaa Hakaniemen Venekerho ry:lle Eläintarhanlahdelta.

Liikuntaviraston merellisen osaston sekä liikuntaviraston teknisen yksikön ja Hakaniemen Venekerho ry:n kesken on vuoden 2011 aikana käyty neuvotteluja kerholle vuokratun laituritilan uusimisesta. Neuvottelujen tuloksena on päätetty uusia kerholle vuokratut laiturit syksyllä 2011 veneilykauden päätyttyä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Turo Saarinen

21.11.2011

Lisätiedot

Soile Lehmusto, hallintosihteeri, puhelin: 310 87803
ari.maunula(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki

<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

18

Vastaus vt Matti Enrothin aloitteeseen talvikunnossa pidettävien lenkkipolkujen saamisesta Paloheinän ulkoilupuistoon

HEL 2011-003287 T 12 03 02

Kaupunginhallituksen vastaus

Kaupunginvaltuutettu Matti Enroth esittää tekemässään aloitteessa, että Paloheinän ulkoilupuistoon tulisi saada esimerkiksi yksi noin viiden kilometrin pituinen ulkoilutie talvikunnossapidon piiriin talvilenkkeily-mahdollisuuksien parantamiseksi.

Liikuntavirasto ylläpitää Paloheinän ulkoilupuistossa talvisaikaan latuja jossa käy päivittäin sääolosuhteista riippuen tuhansia hiihtäjiä. Talvikunnossa pidettävät ulkoilureitit tulee hiekoittaa, jotta reitillä olisi turvallista liikkua jalan. Hiihtolatujen ja talvikunnossa pidettävien reittien riskit ovat ongelmallisia kunnossapidon kannalta. Liikuntavirasto katsoo mahdottomaksi toteuttaa aloitteessa esitetyn talvikunnossapidetyn lenkkipolun, vaarantamatta niin hiihtäjien kuin jalkaisin liikkuvien turvallisuutta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Tuula Haatainen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Matti Enrothin aloite

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 13.09.2011 § 176

HEL 2011-003287 T 12 03 02

Kvsto 15.6.2011, asia nro 21/Matti Enroth ym.

Päätös

Liikuntalautakunta päätti todeta lausuntonaan valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Lausunto

Liikuntavirasto ylläpitää Helsingin alueella noin 200 kilometriä latuja sääolosuhteista riippuen. Noin sata kilometriä laduista sijaitsee Helsingin keskuspuiston alueella. Keskuspuistoon pääsee hiihtämään useasta eri kohdasta aina Laaksosta Paloheinään saakka. Keskuspuistossa käy talven aikana satojatuhansia hiihtäjiä. Keskuspuiston alueista vilkkaimmassa käytössä on Paloheinän ympäristö, jossa käy päivittäin sääolosuhteista riippuen tuhansia hiihtäjiä. Helsingissä ei ole enää monia alueita, joihin voidaan keskittää hiihtoharrastus. Paloheinän alue on yksi vielä tähän toimintaan hyvin soveltuva alue.

Talvikunnossapidettävä ulkoilureitti tulee hiekoittaa, jotta reitillä on turvallista liikkua jalan. Hiihtolatuja ja talvikunnossapidettävien reittien risteykset ovat ongelmallisia kunnossapidon kannalta. Kyseistä risteystä ei pitäisi hiekoittaa, koska hiekka pilaa hiihtäjien suksien pohjat ja toisaalta jalankulkijan näkökulmasta katsoen reitin tulee olla hiekoitettu, jotta sillä on turvallista liikkua jalan.

Liikuntavirasto on maksanut korvauksia niin ulkoilureitillä kaatuneille kuin suksenpohjansa tärvelleille hiihtäjille. Latuverkon ja talvikunnossapidettävien reittien suunnittelussa liikuntavirasto on pyrkinyt minimoimaan latujen ja talvikunnossapidettävien reittien risteykset.

Keskuspuiston alueella pääsee talvikunnossapidettävää reittiä pitkin aina Laaksosta Paloheinään saakka. Matti Enrothin ym. valtuutettujen tekemän aloitteen mukaista 5 kilometrin ulkoilutien varaamista talvikunnossapidettäväksi ulkoilureitiksi Paloheinän alueelta, liikuntavirasto katsoo mahdolliseksi toteuttaa vaarantamatta niin hiihtäjien kuin jalakaisin liikkuvien turvallisuutta. Kyseinen toimenpide toisi alueelle lukuisia risteyskohtia, mikä vaarantaisi liikkujien turvallisuutta.

Aloitteen ei tulisi liikuntatoimen näkökulmasta katsoen ja edellä aloitteesta esitetyn selvityksen perusteella antaa kaupungin puolelta aiheutta enempiin toimenpiteisiin.

Esittelijä

osastopäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Birgit Ekblom, hallintosihteeri, puhelin: 310 87903
Fröberg Stefan, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

21.11.2011

19

Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen tyhjästä liike-, toimisto- ja varastotilasta

HEL 2011-002601 T 10 06 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyisi vuokraamaan tyhjää liike-, toimisto- ja varastotilaa musiikin harjoittamiseen.

Kaupunginhallitus viittaa asiassa saatuun lausuntoon ja toteaa, että se on tietoinen musiikin harjoittajien tarpeista ja mahdollisuuksista, joita kaupungilla vapaana olevat tilat tarjoavat. Musiikin harjoittaminen vaatii toimiakseen hyvin äänieristetyt tilat, joihin on helppo tulla ja laitteiden kuljetus on kohtuullisen helposti järjestettävissä.

Helsingissä yksityinen sektori on tuottanut joitakin vaihtoehtoja varsin onnistuneella tavalla. Yksityisillä on tälläkin hetkellä jonkin verran toimintatilaa vapaana. Kiinteistöviraston tilakeskuksella on tällä hetkellä kaksi vaihtoehtoa hankesuunnittelu- ja ideavaiheessa. Näistä toinen sijaitsee Nosturin läheisyydessä. Mahdollisuudet toteuttaa tarvittavia remontteja ratkeaa tuonnempaan kunkin vuoden budjetin yhteydessä.

Koulujen, päiväkotien ja omassa omistuksessa olevien toimistojen sisäilmaongelmiin ja kosteusvaurioihin liittyvät remontit ovat prioriteetissa tärkeämpiä. Tilakeskuksen vapaat toimitilat ovat tällä hetkellä koko kiinteistökannasta 0,58 % ja musiikin harjoittamiseen soveltuvia tiloja on tässä kannassa äärimmäisen vähän. Eri toimintojen tarpeet ja niiden työllistävät vaikutukset pyritään ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan tilojen vuokraamisessa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Tuomo Valokaisen aloite

21.11.2011

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 20.10.2011 § 496

HEL 2011-002601 T 10 06 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Valokaisen ym.muiden valtuustoaloitteesta 8.6.2011 tyhjillään olevista toimitiloista seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskus on tietoinen musiikin harjoittajien tarpeista ja niistä mahdollisuuksista, joita kaupungilla vapaana olevat tilat tarjoavat. Musiikin harjoittaminen vaatii toimiakseen hyvin äänieristetyt tilat, joihin on helppo tulla ja laitteiden kuljetus on kohtuullisen helposti järjestettävissä.

Helsingissä on yksityinen sektori tuottanut joitakin vaihtoehtoja ja varsin onnistuneella tavalla. Yksityisillä on tälläkin hetkellä jonkin verran toimintilaa vapaana. Tilakeskuksella on paraikaa kaksi vaihtoehtoa hanke-suunnittelussa / ideavaiheessa, ja toinen sijaitsee Nosturin läheisyydessä. Tilakeskuksen mahdollisuudet toteuttaa tarvittavia remonteja ratkeaa tuonnempaan kunkin vuoden budjetin yhteydessä. Koulujen, päiväkotien ja omassa omistuksessa olevien toimistojen remontit - erityisesti sisäilmaongelmat ja kosteusvauriot - ovat prioriteetissa tärkeämpiä.

Tilakeskuksen vapaat toimitilat ovat tällä hetkellä koko kiinteistökanasta 0,58 %:a - musiikin harjoittamiseen soveltuvia tiloja on tässä kannassa äärimmäisen vähän. Kiinteistöviraston tilakeskus ottaa huomioon eri toimintojen tarpeita ja niiden työllistäviä vaikutuksia toiminnassaan ja tarvittaessa keskustelee elinkeinopalveluyksikön kanssa eri tarpeista

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Markku Metsäranta, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 40369
markku.metsaranta(a)hel.fi

21.11.2011

20

Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen tyhjillään olevista toimitiloista

HEL 2011-002607 T 10 06 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyisi yhdessä tilakeskuksen kanssa vuokraamaan tyhjiä toimitiloja harrastuskäyttöön.

Kaupunginhallitus viittaa edellä olevaan vastaukseensa tyhjiin liike-, toimisto- ja varastotilojen vuokraamisesta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Tuomo Valokaisen aloite

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 20.10.2011 § 497

HEL 2011-002607 T 10 06 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Valokaisen ym. valtuustoaloitteesta 6.6.2011 tyhjillään olevista toimitiloista seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskus on tietoinen musiikin harjoittajien tarpeista ja niistä mahdollisuuksista, joita kaupungilla vapaana olevat tilat tarjoavat. Musiikin harjoittaminen vaatii toimiakseen hyvin äänieristetyt tilat, joihin on helppo tulla ja laitteiden kuljetus on kohtuullisen helposti järjestettävissä.

21.11.2011

Helsingissä on yksityinen sektori tuottanut joitakin vaihtoehtoja ja varsinkin onnistuneella tavalla. Yksityisillä on tälläkin hetkellä jonkin verran toimintilaa vapaana. Tilakeskuksella on paraikaa kaksi vaihtoehtoa hanke-suunnittelussa / ideavaiheessa, ja toinen sijaitsee Nosturin läheisyydessä. Tilakeskuksen mahdollisuudet toteuttaa tarvittavia remonteja ratkeaa tuonnempana kunkin vuoden budjetin yhteydessä. Koulujen, päiväkotien ja omassa omistuksessa olevien toimistojen remontit - erityisesti sisäilmaongelmat ja kosteusvauriot - ovat prioriteetissa tärkeämpiä.

Tilakeskuksen vapaat toimitilat ovat tällä hetkellä koko kiinteistökannasta 0,58 %:a - musiikin harjoittamiseen soveltuvia tiloja on tässä kannassa äärimmäisen vähän. Kiinteistöviraston tilakeskus ottaa huomioon eri toimintojen tarpeita ja niiden työllistäviä vaikutuksia toiminnassaan ja tarvittaessa keskustelelee elinkeinopalveluyksikön kanssa eri tarpeista

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Markku Metsäranta, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 40369
markku.metsaranta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

21

Vastaus vt Kati Peltolan aloitteeseen Hitas-järjestelmän muuttamisesta

HEL 2011-002612 T 10 07 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että Hitas-järjestelmää muutettaisiin siten, että Hitas-asunnot pysyisivät kohtuuhintaisina ja kaupunki välittäisi kaikki uudet asunnot niiden vaihtaessa omistajaa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että 1.1.2011 jälkeen valmistuvat Hitas-asunnot vapautuvat sääntelystä automaattisesti 30 vuoden kuluttua viimeisen rakennusvaiheen valmistumisesta. Saatujen kokemusten perusteella Hitas-säädelyt enimmäishinta ylittää monilla alueilla markkinahinnan, joten sääntelyn jatkaminen ei tästäkään syystä ole tarkoituksenmukaista.

Sääntelyn vapautumisen perusteluna oli mm. se, että asukkailla eikä yhtiöillä ole riittävää intressiä talojen kunnolliseen hoitoon ja peruskorjauksiin, mikäli näitä kustannuksia ei voida kattavasti sisällyttää asuntojen hintoihin. Yhtiöissä joudutaan noin kolmenkymmenen vuoden kuluttua valmistumisesta tekemään suuria peruskorjauksia, joiden huomioon ottaminen Hitas-hinnoissa olisi varsin vaikeaa.

Kaupunki valvoo Hitas-asuntojen myyntihintaa sekä uudistuotannossa että vanhojen asuntojen kaupoissa. Kaupungilla on oikeus lunastaa itselleen jälleenmyynnissä oleva Hitas-asunto, mikäli asunnon myyntihinta ylittää määritellyn enimmäishinnan tai kaikkien Hitas-yhtiöiden keskineliöhinnan perusteella lasketun rajahinnan.

Koska kaupunki eli asuntotuotantotoimisto luovuttaa nykyisin varsin suuren osan uusista Hitas-asunnoista, ja muidenkin tuottajien uusien Hitas-asuntojen luovuttamisessa aletaan noudattaa arvontaa, ei näidenkään uusien asuntojen luovutusta ole tarpeen siirtää kaupungin tehtäväksi. Vanhat Hitas-asunnot myy asunnon omistaja tai kiinteistövälittäjä omistajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan. Hitas-asuntojen myyntiä ei ole siirretty kaupungin tehtäväksi, koska Helsingin kaupunki välittää ja vuokraa ainoastaan omassa omistuksessaan olevia asuntoja.

Kaupungilla on aikaisempia kokemuksia vanhojen Hitas-asuntojen välityksestä. Asuntojen myynti hidastui välityksen aloittamisen jälkeen merkittävästi ja asunnonomistajat kritisoivat voimakkaasti sitä, että

21.11.2011

asunnon välitykseen toimittamisesta kauppakirjan allekirjoittamiseen kului kohtuuttomasti aikaa. Hitas-asuntojen välityksen uudelleen aloittaminen kaupungin toimesta hidastaisi asuntojen kauppaa kun otetaan huomioon, että Hitas-asuntokanta on vähintäänkin kaksinkertaistunut aiempaan välityskauteen verrattuna.

Kaupunginhallitus ei pidä tarkoituksenmukaisena muuttaa Hitas-järjestelmää edellä mainituin perustein kummankaan aloitteessa mainitun asian suhteen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Kati Peltolan aloite
- 2 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 19.9.2011

Päätöshistoria

Asuntolautakunta 29.09.2011 § 115

Asuntolautakunnan kokouksessa 15.9.2011 pöydälle pantu asia

HEL 2011-002612 T 10 07 00

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kati Peltola ja kahdeksan muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Hitas-järjestelmää muutetaan siten, että sen piirissä olevat asunnot pysyvät jatkuvasti kohtuuhintaisina. Tämä tarkoittanee, että palattaisiin pysyvään sääntelyyn, eikä järjestelmästä voisi irtautua määräjän (tällä hetkellä 30 vuoden) kuluttua talon valmistumisesta. Edelleen aloitteessa esitetään, että kaupunki välittäisi kaikki uudet Hitas-asunnot myös niiden vaihtaessa omistajaa.

Aloitteessa painotetaan tärkeitä Hitas-menettelyn tavoitteita: asuntojen kohtuullista hintaa ja hinnan säilymistä kohtuullisena myös asuntojen vaihtaessa omistajaa.

21.11.2011

Hitas-menettely kehitettiin 1970-luvun lopulla, kun Katajanokan aluetta alettiin rakentaa. Menettelyn tarkoituksena oli varmistaa kohtuuhintaisen omistusasuntotuotannon syntyminen myös ns. kalliille alueille sekä hintaedun säilyminen asuntojen jälleenluovutuksissa.

Hitas-menettelyä on tarkistettu useita kertoja järjestelmässä esille tulleiden epäkohtien takia, mutta perustavoitteet ovat ennallaan.

Uusien Hitas-asuntojen myynnissä sääntönä on, että asunnot tulee myydä itse asumaan tuleville ja isot asunnot tulee myydä etupäässä lapsiperheille. Nykyisin uusia Hitas-asuntoja myytäessä edellytetään, että ostaja luopuu muista Hitas-asunnoistaan ja omistaa vain yhden Hitas-asunnon.

Päättyessään asuntotonttien varausten jatkoista 20.6.2011 kaupunginhallitus sisällytti Hitas-tonttien varausehtoihin seuraavaan kohdan:

”Hitas-tuotannossa asuntojen varaajat tulee valita avoimella arvonnalla, johon kaikki kohteesta kiinnostuneet voivat osallistua. Mikäli kohteen kaikkia asuntoja ei saada varattua arvonnalla perusteella, varauksen-saaja voi valita näiden asuntojen ostajat muullakin tavalla.”

Sama ehto tullaan lisäämään myös uusiin Hitas-tonttien varauksiin ja veloitetaan myös jo varattujen tonttien osalta rakennuttajia noudattamaan samaa menettelyä. Ehtoa ei sovelleta omatoimisissa ryhmärakennuttamiskohteissa, joissa tulevat asukkaat itse rakennuttavat Hitas-kohteen.

Kaupungin asuntotuotantotoimisto ATT käyttää jo arpomista asunnonostajien valinnassa. Myös muut rakennuttajat ovat usein käyttäneet arpomista, kun samasta asunnosta on ollut useita kiinnostuneita.

Kun uusien Hitas-asuntojen luovuttamisessa aletaan noudattaa arvontaa, ei uusien asuntojen luovutusta kannata siirtää kaupungin tehtäväksi.

Kiinteistövirastolla on aikaisempia kokemuksia vanhojen Hitas-asuntojen välityksestä. Välitys otettiin käyttöön vuoden 1989 alussa samanaikaisesti uuden Hitas-luovutushintaindeksin mukaisen laskentatavan kanssa.

Välityksen tarkoituksena oli poistaa Hitas-asuntojen jälleenmyynnissä mahdollisesti maksettaviin ylihintoihin liittyvä epäilyt. Välityksestä luovuttiin järjestelmän toimimattomuuden vuoksi lopullisesti vuonna 1995. Jo vuoden 1991 marraskuusta alkaen välityksestä oli väliaikaisesti luovuttu, vaikka sitä oli jo useamman kerran jouduttu muuttamaan sen toimivuuden parantamiseksi. Asuntojen myynti hidastui välityksen aloittamisen jälkeen merkittävästi, vaikka kiinteistövirasto yritti nopeuttaa

21.11.2011

asuntojen myyntiä siten, että se lähetti välitykseen tulleen asunnon ostotarjouksen välityksen loppuvaiheessa viidelle tai kymmenelle ostajaehdokkaalle kerrallaan. Asunnonomistajat kritisoivat voimakkaasti sitä, että asunnon välitykseen toimittamisesta kauppakirjan allekirjoittamiseen kului kohtuuttomasti aikaa. Lisäksi välitystoiminta vaati paljon henkilöstö- ja muita resursseja. Mahdollisimman oikean, toteutuvan kauppahinnan arvioiminen vaatii asuntokaupan erityisosaamista. Kaupungin vahvistama enimmäishinta ei tarkoita enää nykyisessä Hitas-järjestelmässä toteutuvaa kauppahintaa. Kun välitys oli aikaisemmin käytössä vuosina 1989–1991, asunnon ostotarjouksen mukaisena myyntihintana käytettiin aina asunnon laskennallista enimmäishintaa.

Hitas-asuntojen välityksen aloittaminen kaupungin toimesta siis hidastaisi asuntojen kauppaa. Voi olettaa, että kysyntää olisi eniten vain niin sanotuille hyvillä alueille ja uusille halutuille alueille (Katajanokka, Kamppi jne.). Hitas-asuntoja tulee näiltä alueilta kysyntään nähden lukumääräisesti hyvin vähän myyntiin. Itä- ja Pohjois-Helsingissä on eniten Hitas-asuntoja. Näissä kohteissa on yleistä, että laskennallinen Hitas-enimmäishinta on huomattavasti korkeampi kuin toteutunut kauppahinta.

Hitas-asuntojen hintasääntely oli pysyvä vuodesta 1978 vuoteen 2010. Hitas-asunnon omistajien pitkäaikaisten vaatimusten jälkeen kaupunginvaltuusto päätti 3.6.2009 muuttaa järjestelmää siten, että Hitas-yhtiö voi vapautua hintasääntelystä 30 vuoden kuluttua yhtiön valmistumisesta vaihtoehtoisesti joko kaupungin ilmoituksella tai yhtiön hakemuksella.

Uusissa, 1.1.2011 alkaen valmistuneissa yhtiöissä sääntely on alusta lähtien määräaikainen ja 30 vuoden määräajan jälkeen tontin maanvuokra tarkistetaan samalle tasolle kuin vuokraushetkellä vallinneen käytännön mukainen sääntelemättömän tontin vertailuvuokra.

Hitas-sääntelyn määräaikaisuus ei ole ollut voimassa vielä kahtakaan vuotta, minkä vuoksi uudistuksen toimivuudesta on hyvä saada kokemuksia pitemmältä ajalta ennen mahdollisten uusien päätösten tekemistä. Useimpien Hitas-asuntojen kohdalla vapautumisella ei ole käytännössä mitään merkitystä, koska useimmiten asuntojen laskennalliset Hitas-enimmäishinnat ylittävät 30 vuoden määräajan täytyttyä kyseessä olevan postinumeroalueen asuntojen hintatason, eikä myyjä saa asunnon myydessään kauppahintana laskennallista enimmäishintaa. Tällaisissa tapauksissa sääntelyn jatkamisella ei olisi mitään merkitystä.

Kuitenkin kantakaupungin alueella sijaitsevien Hitas-asuntojen laskennalliset enimmäishinnat alittavat usein näiden alueiden kaikkien asuntojen keskineliöhinnan vielä yhtiön sääntelymääräajan (30 v) täytyessä.

21.11.2011

Ajoittain esiin nousevat ylihinnan maksamisepäilyt koskevat yleisesti juuri näiden asuntojen kauppaja. Ongelmaa voidaan kuitenkin pitää vähäisenä ottaen huomioon Hitas-asuntojen lukumäärä (n. 19 000 as.). Julkisuuteen nousevissa ylihintakeskusteluissa on lähes aina kyse halutusta ja sijainniltaan hyvällä paikalla sijaitsevan asunnon markkinointiin liittyvästä ylihintapyynnöstä. Kiinteistövirasto puuttuu jokaiseen tietoonsa tulleeseen ylihintaepäilytapaukseen.

Kaupungin välityksellä ei ole mahdollista poistaa Hitas-asuntojen enimmäishinnan määräytymiseen liittyviä epäkohtia. Noin 60 prosenttia Hitas-asunnoista ylittää laskennalliselta enimmäishinnaltaan asuntojen markkinahintatason. Selvimmin sääntelyn piirissä on Helsingin I kalleusalue (Kamppi, Katajanokka, Ruoholahti), mutta kaikilla Helsingin kalleusalueilla on yhtiöitä, jotka ovat hinnan perusteella edelleen sääntelyn piirissä.

Kiinteistöviraston asunto-osastolla on internetissä toimiva maksuton "Hitaskoti.fi" palvelu, johon myyjät ja asunnonvaihtajat voivat jättää asuntonsa myynti-/vaihtoilmoituksen ja halukkaat ostajat voivat jättää oman ostoilmoituksensa.

Kaupantekoon liittyvät asiat hoidetaan osapuolten kesken ilman asunto-osaston osallistumista. Kaupan jälkeen asunto-osakeyhtiö toimittaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti kauppakirjakopion asunto-osastolle valvontaa varten.

Tehokkain tapa helpottaa asunnonvaihtomahdollisuuksia Hitas-asuntokannassa on Hitas-asuntojen rakentamisen huomattava lisääminen. Hitas-asunnonomistajat valittavat usein sitä, että heidän kulloistakin tarvettaan vastaavaa Hitas-asuntoa on mahdoton löytää Hitas-asuntokannan sisältä, minkä vuoksi heidän on pakko hankkia asunto hintasääntelemättömästä vapaarahoitteisesta asuntokannasta. Hitas-asuntoja on rakennettu viime vuosina noin 200- 300 asuntoa vuosittain, eikä tämä määrä riitä kattamaan asuntojen kysyntää.

Hitas-asuntojen välityksen käyttöönotto hidastaisi vakavasti asunto-kauppaa, kun otetaan huomioon, että Hitas-asuntokanta on vähintäänkin kaksinkertaistunut aiempaan välityskauteen verrattuna. Uudistuksen toteuttaminen vaatisi huomattavasti henkilöstö- ja muita resursseja, ja on epävarmaa, olisiko kaupungilla nykyisessä taloudellisessa tilanteessa mahdollisuuksia vaadittaviin resurssien lisäyksiin etenkin suhteessa saataviin hyötyihin. Uudistuksella saattaisi olla merkitystä vain kantakaupungin alueella sijaitsevien Hitas-asuntojen välityksessä. Lautakunnan mielestä tehokkaampi tapa kitkeä väärinkäytöksiä tai väärinkäytösepäilyjä Hitas-asuntokaupoissa olisi kaupungin Hitas-asuntojen lunastusoikeuden käyttäminen entistä useammin.

21.11.2011

Lautakunta ei pidä tarkoituksenmukaisena muuttaa Hitas-järjestelmää kummankaan aloitteessa mainitun asian suhteen.

Lautakunta kehottaa asunto-osastoa valmistelemaan Hitas-asuntojen lunastukseen ja ostoon tarvittavien määrärahojen riittävyyden kiinteistö-lautakunnan budjetissa.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Kati Peltola ja 8 muuta allekirjoittajaa ovat tehneet 27.4.2011 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Helsingin kaupungin kättilöimät kohtuuhintaiset Hitas-omistusasunnot ovat erittäin kysytyjä. Järjestelmä on kuitenkin kuivumassa kokoon, kun asuntoja vapautetaan säännöstelystä. Perusteluksi tarjotaan sitä, että hitas-asunnoista saatava myyntihinta ei riitä aina asunnon vaihtamiseen toiseen sääntelemättömään. Säännöstelyn purkamista perustellaan myös sillä, että myyjät ovat perineet pimeitä lisämaksuja ostajilta.

Mitä enemmän hitas-asuntoja tuotetaan ja pidetään säännöstelyn piirissä, sitä enemmän asukkailla on mahdollisuuksia myös sopivan vaihtomasunnon löytämiseen muista hitas-asunnoista.

Jos kaupunki jakaisi sekä uudet että vanhat hitas-asunnot halukkaille ostajille pimeät hinnat kävisivät mahdottomiksi. Samalla paranisivat myös vaihtomahdollisuudet hitas-järjestelmän sisällä.

Ehdotamme, että Helsinki muuttaisi Hitas-järjestelmää niin, että sen piirissä olevat asunnot pysyvät jatkuvasti kohtuuhintaisina ja että kaupunki välittää kaikki uudet asunnot ostajille myös niiden vaihtaessa omistajaa.”

Lausuntopyyntö

Hallintokeskus on pyytänyt lautakuntaa antamaan asiasta lausuntonsa kaupunginhallitukselle 19.9.2011 mennessä.

Käsittely

29.09.2011 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Peipinen teki Osman-Sovalan kannattamana muutosehdotuksen, jossa lausunnon loppuun lisätään lause: Lautakunta kehottaa asunto-osastoa valmistelemaan Hitas-asuntojen lunastukseen ja ostoon tarvittavien määrärahojen riittävyyden kiinteistö-lautakunnan budjetissa.

1. Äänestys

21.11.2011

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus: Lausunnon loppuun lisätään lause: Lautakunta kehottaa asunto-osastoa valmistelemaan Hitas-asuntojen lunastukseen ja oston tarvittavien määrärahojen riittävyyden kiinteistölautakunnan budjetissa.

Jaa-äännet: 2 (Hänninen, Koulumies)

Ei-äännet: 6 (Koste, Lindqvist, Muilu, Osman-Sovala, Peipinen, Reki-mies)

Poissa: Haarma

15.09.2011 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Matti Pitkänen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 34152
matti.pitkanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 22.09.2011 § 439

HEL 2011-002612 T 10 07 00

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloite

Kati Peltola ja kahdeksan muuta valtuutettua esittävät liitteenä olevassa valtuustoaloitteessaan, että Hitas-järjestelmää muutetaan siten, että sen piirissä olevat asunnot pysyisivät jatkuvasti kohtuuhintaisina. Tämä tarkoittanee, että palattaisiin pysyvään sääntelyyn eikä järjestelmästä voisi irtautua määräajan (tällä hetkellä 30 vuoden) kuluttua talon valmistumisesta. Edelleen aloitteessa esitetään, että kaupunki välittäisi kaikki uudet Hitas-asunnot myös niiden vaihtaessa omistajaa.

Tavoitteena kohtuuhintaisuus

Aloitteessa painotetaan tärkeitä Hitas-menettelyn tavoitteita: asuntojen kohtuullista hintaa ja hinnan säilymistä kohtuullisena myös asuntojen vaihtaessa omistajaa.

21.11.2011

Hitas-menettely kehitettiin 70-luvun lopulla, kun Katajanokan aluetta alettiin rakentaa. Menettelyn tarkoituksena on varmistaa kohtuuhintaisen omistusasuntotuotannon syntyminen myös ns. kallille alueille sekä hintaedun säilyminen myös asuntojen jälleenluovutuksissa.

Hitas-menettelyä on tarkistettu useita kertoja siinä esille tulleiden epäkohtien takia. Tavoitteet ovat kuitenkin pysyneet ennallaan.

Uusien asuntojen luovutuksessa siirrytään arvontaan

Uusien Hitas-asuntojen myynnissä sääntönä on, että asunnot tulee myydä niiden tuleville asukkaille ja isot asunnot tulee myydä lapsiperheille. Nykyisin uusia Hitas-asuntoja myytäessä edellytetään, että ostaja luopuu muista Hitas-asunnoistaan ja omistaa vain yhden Hitas-asunnon lukuun ottamatta muutamia perhe- ja perintöoikeudellisia poikkeustapauksia.

Päätöksessään asuntotonttien varausaikojen jatkamisesta 20.6.2011 kaupunginhallitus sisällytti Hitas-tonttien varausehtoihin seuraavaan kohdan:

”Hitas-tuotannossa asuntojen varaajat tulee valita avoimella arvonnalla, johon kaikki kohteesta kiinnostuneet voivat osallistua. Mikäli kohteen kaikkia asuntoja ei saada varattua arvonnalla perusteella, varauksen saaja voi valita näiden asuntojen ostajat muullakin tavalla.”

Sama ehto tarkennettuna tullaan lisäämään myös uusiin Hitas-tonttien varauksiin ja myös jo varattujen tonttien osalta rakennuttajat veloitetaan noudattamaan samaa menettelyä. Ehtoa ei sovelleta omatoimisisa ryhmärakennuttamiskohteissa, joissa tulevat asukkaat itse rakennuttavat Hitas-kohteen.

Varsin suuri osa uusista Hitas-asunnoista on kaupungin asuntotuotantotoimisto Att:n tuottamia, koska suuri osa asuntorakennuttajista on luopunut omistusasuntojen tuottamisesta. Att siis luovuttaa suuren osan Hitas-asunnoista ja käyttää jo arpomista asuntojen ostajien valinnassa. Att:n lisäksi myös muut rakennuttajat ovat usein käyttäneen arpomista, kun samasta asunnosta on ollut useita kiinnostuneita.

Koska kaupunki eli asuntotuotantotoimisto luovuttaa nykyisin varsin suuren osan uusista Hitas-asunnoista, ja muidenkin tuottajien uusien Hitas-asuntojen luovuttamisessa aletaan noudattaa arvontaa, ei näidenkään uusien asuntojen luovutusta ole tarpeen siirtää kaupungin tehtäväksi.

21.11.2011

Asuntojen jatkoluovutukset

Kiinteistövirastolla on aikaisempia kokemuksia vanhojen Hitas-asuntojen välityksestä. Välitys otettiin käyttöön 1.1.1989 samanaikaisesti uuden Hitas-luovutushintaindeksin mukaisen laskentatavan kanssa.

Välityksen tarkoituksena oli poistaa Hitas-asuntojen jälleenmyynnissä mahdollisesti maksettaviin ylihintoihin liittyvä epäilyt. Välityksestä luovuttiin järjestelmän toimimattomuuden vuoksi 4.11.1991 vuodeksi kerrallaan ja toistaiseksi 6.11.1995. Ennen luopumispäätöstä välitysjärjestelmää oli jo useamman kerran jouduttu muuttamaan sen toimivuuden parantamiseksi. Asuntojen myynti hidastui välityksen aloittamisen jälkeen merkittävästi, vaikka kiinteistövirasto yritti nopeuttaa asuntojen myyntiä siten, että se lähetti välitykseen tulleen asunnon ostotarjouksen välityksen loppuvaiheessa viidelle tai kymmenelle ostajaehdokkaalle kerrallaan. Asunnonomistajat kritisoivat voimakkaasti sitä, että asunnon välitykseen toimittamisesta kauppakirjan allekirjoittamiseen kului kohtuuttomasti aikaa lukuun ottamatta halutuimmilla alueilla sijaitsevia asuntoja. Lisäksi välitystoiminta vaati paljon henkilöstö- ja muita resursseja.

Hitas-asuntojen välityksen uudelleen aloittaminen kaupungin toimesta hidastaisi asuntojen kauppaa. Voi olettaa, että kysyntää olisi eniten niin sanotuille hyvillä alueilla ja uusille halutuille alueille (Katajanokka, Kamppi jne.). Hitas-asuntoja tulee näiltä alueilta kysyntään nähden lukumääräisesti hyvin vähän myyntiin. Itä- ja Pohjois-Helsingissä on eniten Hitas-asuntoja. Näissä kohteissa on yleistä, että laskennallinen Hitas-enimmäishinta on huomattavasti korkeampi kuin toteutuva kauppahinta.

Asuntojen hintasääntely

Hitas-asuntojen hintasääntely oli pysyvä vuodesta 1978 vuoteen 2010. Lähinnä Hitas-asunnon omistajien pitkäaikaisten vaatimusten jälkeen kaupunginvaltuusto päätti 3.6.2009 muuttaa järjestelmää siten, että Hitas-yhtiö voi vapautua hintasääntelystä 30 vuoden kuluttua yhtiön valmistumisesta vaihtoehtoisesti joko kaupungin ilmoituksella tai yhtiön hakemuksella.

Sääntelylle asetetun 30 vuoden takarajan perusteluna oli mm. se, että asukkailla eikä yhtiöillä ole riittävää intressiä talojen kunnolliseen hoitoon ja peruskorjauksiin, mikäli näitä kustannuksia ei voida kattavasti sisällyttää asuntojen hintoihin. Yhtiöissä joudutaan noin kolmenkymmenen vuoden kuluttua valmistumisesta tekemään suuria peruskorjauksia, joiden huomioon ottaminen Hitas-hinnoissa olisi varsin vaikeaa.

21.11.2011

Peruskorjaukset ovat tärkeitä, koska asuinrakennukset ovat suuri osa kansallisvarallisuutta ja asuntojen hyvä kunto on tärkeää kansantaloudellisista ja myös -terveydellisistä syistä.

Uusissa 1.1.2011 alkaen valmistuneissa yhtiöissä sääntely on alusta lähtien määräaikainen, ja 30 vuoden määräajan jälkeen tontin maanvuokra tarkistetaan samalle tasolle kuin vuokraushetkellä vallinneen käytännön mukainen sääntelemättömän tontin vertailuvuokra.

Hitas-sääntelyn määräaikaisuus ei ole ollut voimassa vielä kahtakaan vuotta, minkä vuoksi uudistuksen toimivuudesta on hyvä saada kokemuksia pitemmältä ajalta ennen mahdollisten uusien päätösten tekemistä. Useimpien Hitas-asuntojen kohdalla vapautumisella ei ole käytännössä mitään merkitystä, koska asuntojen laskennalliset Hitas-enimmäishinnat ylittävät 30 vuoden määräajan täytyttyä kyseessä olevan postinumeroalueen kaikkien asuntojen keskimääräisen markkinahintatason eikä myyjä saa asunnon myydessään kauppahintana laskennallista enimmäishintaa. Tällaisissa tapauksissa sääntelyn jatkamisella ei olisi mitään merkitystä.

Erityisesti kantakaupungin alueella sijaitsevien haluttujen Hitas-asuntojen laskennalliset enimmäishinnat alittavat usein näiden alueiden kaikkien asuntojen keskineliöhinnan vielä yhtiön sääntelymääräajan (30 v) täytyessä. Ajoittain esiin nousevat ylihinnan maksamisepäilyt koskevat yleisesti juuri näiden asuntojen kauppoja. Kaiken kaikkiaan ongelmaa voidaan kuitenkin pitää vähäisenä ottaen huomioon Hitas-asuntojen lukumäärä (n. 20 000 as.). Julkisuuteen nousevissa ylihinta-keskusteluissa on lähes aina kyse halutusta ja sijainniltaan hyvällä paikalla sijaitsevan asunnon markkinointiin liittyvästä ylihintapyynnöstä. Tällöin kohteen ostajaehdokkaat ottavat yhteyttä kiinteistövirastoon. Kiinteistövirasto puuttuu jokaiseen tietoonsa tulleeseen ylihintaepäilytapaukseen.

Kaupungin asunnonvälityksellä ei ole mahdollista poistaa Hitas-asuntojen enimmäishinnan määräytymiseen liittyviä epäkohtia. Noin 60 prosenttia Hitas-asunnoista ylittää laskennalliselta enimmäishinnaltaan asuntojen markkinahintatason. Selvimmin sääntelyn piirissä on Helsingin I kalleusalue (Kamppi, Katajanokka, Ruoholahti), mutta kaikilla Helsingin kalleusalueilla on yhtiöitä, jotka ovat hinnan perusteella edelleen sääntelyn piirissä.

Mahdollisimman oikean, toteutuvan kauppahinnan arvioiminen vaatii asuntokaupan erityisosaamista. Kaupungin vahvistama enimmäishinta ei tarkoita enää nykyisessä Hitas-järjestelmässä toteutuvaa kauppahintaa. Kun välitys oli aikaisemmin käytössä vuosina 1989–1995, asunnon

21.11.2011

ostotarjouksen mukaisena myyntihintana käytettiin aina asunnon laskennallista enimmäishintaa.

Hitas-tuotantoa tulisi lisätä voimakkaasti

Tehokkain tapa helpottaa asunnonvaihtomahdollisuuksia Hitas-asuntokannassa on Hitas-asuntojen rakentamisen huomattava lisääminen. Hitas-asunnonomistajat valittavat usein sitä, että heidän kulloistakin tarvettaan vastaavaa Hitas-asuntoa on mahdoton löytää Hitas-asuntokannan sisältä, minkä vuoksi heidän on pakko hankkia asunto hintasääntelemättömästä vapaarahoitteisesta asuntokannasta. Hitas-asuntoja on rakennettu viime vuosina vain noin 200- 300 vuosittain, eikä tämä määrä riitä kattamaan asuntojen kysyntää. Parhaimmillaan Hitas-asuntoja rakennettiin 1 000 asuntoa vuodessa.

Kaupungin ei ole syytä aloittaa asuntojen välitystä eikä säännellä asuntojen hintoja pysyvästi

Hitas-asuntojen välityksen käyttöönotto hidastaisi vakavasti asuntokauppaa, kun otetaan huomioon, että Hitas-asuntokanta on vähintäänkin kaksinkertaistunut aiempaan välityskauteen verrattuna. Uudistuksen toteuttaminen vaatisi huomattavasti henkilöstö- ja talousresursseja, ja on epävarmaa, olisiko kaupungilla nykyisessä taloudellisessa tilanteessa mahdollisuuksia vaadittaviin resurssien lisäykseen etenkin suhteessa saavutettavissa oleviin hyötyihin. Uudistuksella saattaisi olla merkitystä vain kantakaupungin alueella sijaitsevien Hitas-asuntojen välityksessä. Lautakunnan mielestä tehokkaampi tapa kitkeä väärinkäytöksiä tai väärinkäytösepäilyjä Hitas-asuntokaupoissa olisi kaupungin Hitas-asuntojen lunastusoikeuden käyttäminen entistä useammin sekä riittävien määrärahojen varaaminen lunastuksiin.

Lautakunta ei pidä tarkoituksenmukaisena tässä vaiheessa muuttaa Hitas-järjestelmää kummallakaan aloitteessa mainitulla tavalla.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Tuomas Kivelä, tonttiasiamies, puhelin: 310 36455
tuomas.kivela(a)hel.fi

21.11.2011

22

Vastaus vt Hanna-Kaisa Siimeksen aloitteeseen kaupunki- ja katto- viljelyn edistämisestä

HEL 2011-000266 T 10 06 01

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että kaupunki edistäisi osaltaan kaupunki- ja kattoviljelyä myös muualla kuin perinteisillä viljelypalsta- ja siirtolapuutarha-alueilla sekä vaikuttaisi aktiivisesti hyötykasvien viljelyn lisäämiseen kaupungin puistoissa ja pihossa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että se suhtautuu myönteisesti kaupunkiviljelyn ja hyötykasvien kasvattamisen edistämiseen Helsingissä.

Väliaikaisesti vapaina olevia tai muuten joutokäytössä olevia kaupunki-alueita on mahdollista käyttää hyötyviljelyyn, kuten on tehty esimerkiksi Kalasataman ja Pasilan radanvarren viljelylaarikokeiluissa. Väliaikaisia viljelyalueita ei säädellä asemakaavoin, vaan kaupunkilaiset voivat itse aktiivisesti etsiä ja ehdottaa viljelyyn sopivia väliaikaisia paikkoja.

Viherkattoja on suunnitteilla uusilla projektialueilla mm. Länsisatamassa, Kalasatamassa ja Kuninkaantammessa. Viherkattojen osalta Helsingissä on hyödyntämätöntä potentiaalia, ja asiaan tulisikin kiinnittää huomiota mm. 1960- ja 70-luvuilla rakennettujen lähiöiden ja asuinalueiden saneeraushankkeissa.

Kaupungin puistoissa ja pihossa hyötykasvien käytön lisääminen vaatisi nykyistä tehokkaampaa seurantaa ja valvontaa, jotta kyettäisiin varmistumaan siitä että puistojen marjat ja hedelmät ovat turvallisia käytettäväksi ihmisravinnoksi. Puistojen maaperä voi sisältää vierasaineita, kuten raskasmetalleja, jotka voivat vaikuttaa puistoissa kasvavien hedelmien ja marjojen puhtauteen ja terveellisuuteen. Kaupunkilaisia ei ole kielletty, mutta ei toisaalta kannustettukaan hyödyntämään puistoissa kasvavien hedelmä- tai marjakasvien satoa myöskään siksi, että monen asukkaan voi olla vaikea erottaa syötäväksi tarkoitettut marjat ja hedelmät niistä, jotka ovat syötäväksi kelpaamattomia tai jopa myrkyllisiä. Jos taas viheralueille istutettaisiin vain syötäväksi soveltuvia kasvilajeja, käytettävissä oleva lajivalikoima supistuisi oleellisesti nykyisestä.

Näistä syistä julkiset puistot eivät ole paras mahdollinen paikka kaupunkiviljelylle, vaan hyötykasvien kasvattaminen tulisi ohjata kaupunki-

21.11.2011

laisille viljelyyn varatuille julkisille alueille kuten viljelypalstoille ja siirtolapuutarhoihin tai hyödyntää olemassa olevia kartanonpuistoja. Viheralueilla sijaitsevat, yksityisten käyttöön osoitetut palsta-alueet puolestaan vähentävät julkisen puistoalan määrää, jolloin myös yksityisillä tonteilla tapahtuvan kaupunkiviljelyn edistämällä on etunsa.

Asemakaavat eivät aseta esteitä kaupunkiviljelylle asuntotonteilla. Hyötykasveja voi viljellä niin omakoti-, rivi- kuin kerrostalojen piholla, terasseilla ja parvekkeilla. Esimerkiksi kerrostalojen pihojen istutettavia tontinosia voidaan hyödyntää tähän tarkoitukseen. Kerrostaloyhtiöt voivat myös halutessaan käyttää pihojaan hyötyviljelyyn esim. luopumalla autopaikoista yhteisellä päätöksellä kantakaupungin kerrostaloyhtiöissä, joissa pihan autopaikat on aikanaan toteutettu kaavan vastaisesti.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupungissa tapahtuva hyötyviljely on monin tavoin kannatettava asia ja kaupunki voi käytettävissä olevin keinoin edistää sitä mm. tarjoamalla tietoa paikoista, jotka ovat tyhjiä ja viljelykelpoisia. Uusien alueiden kaavoituksessa voidaan huomioida viljely ja ruoantuotanto monipuolisesti. Kaupunginhallitus katsoo edelleen, että merkittävin keino kaupunki- ja kattoviljelyn edistämässä on sen asettaminen yhdeksi asemakaavoituksen tavoitteeksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Hanna-Kaisa Siimeksen aloite
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 16.8.2011
- 3 Yleisten töiden lautakunnan lausunto 14.6.2011

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.08.2011 § 263

HEL 2011-000266 T 10 06 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

21.11.2011

Perinteisesti Helsingissä on hyötykasvien viljelyä harrastettu joko omakotitalojen pihamailla, erillisillä viljelypalsta-alueilla tai siirtolapuutarhoissa. Helsingissä on yhdeksän siirtolapuutarhaa ja 39 viljelypalsta-alueita. Kaupunkiin on suunnitteilla kaksi uutta siirtolapuutarha-alueita, toinen Mellunmäkeen ja toinen Siltamäkeen. Lisäksi Itä-Pakilan ja Klaukkalanpuiston siirtolapuutarha-alueille ollaan asemakaavoittamassa uusia siirtolapuutarhapalstoja olemassa olevien laajennukseksi. Uusia viljelypalsta-alueita on asemakaavoitettu mm. Stansvikiin ja Torpparimäkeen sekä viljelypalstojen laajennuksia Keskuspuiston pohjoisosaan, Lapinlahden sairaala-alueelle ja Utelaan. Monia nykyisiä viljelypalsta-alueita on mahdollista laajentaa. Toisaalta kaikkia asemakaavoitettuja viljelypalsta-alueita ei ole otettu viljelykäyttöön.

Kaupunkiviljely-termi viittaa useimmiten kuitenkin muualla kuin perinteisillä viljelypalstoilla tapahtuvaan viljelyyn. Käytännössä kyse on tontin osalla tapahtuvasta yksityisestä viljelystä esim. viljelylaareissa, parvekkeilla, katoilla tms.

Asemakaavat eivät aseta esteitä kaupunkiviljelylle tonteilla. Hyötykasveja voi viljellä niin omakoti-, rivi- kuin kerrostalojen piholla, terasseilla ja parvekkeilla. Esimerkiksi kerrostalojen pihojen istutettavia tontinosia voidaan hyödyntää tähän tarkoitukseen. Kerrostaloyhtiöt voivat myös halutessaan käyttää pihojaan hyötyviljelyyn esim. luopumalla autopaikeista yhteisellä päätöksellä. Monen kantakaupungin kerrostalopihan autopaiikat on aikanaan toteutettu kaavan vastaisesti. Aiemmin suurilla omakotitonteilla viljeltiin runsaasti hyötykasveja, marjapensaita ja hedelmäpuita. Nykyiset omakotitontit ovat aiempaa pienempiä, mutta niillekin mahtuu rajoitetusti hyötykasvimaata tai esim. pieni kasvihuone. Myös koulujen, päiväkotien, vanhainkotien, sairaaloiden ym. hoitolaitosten pihamaita voidaan haluttaessa käyttää hyötyviljelyyn. Samoin kaupungin vuokratalojen pihaille voitaisiin suunnitella hyötykasveille ja hedelmäpuille sopivia alueita, joita asukkaat voisivat itse viljellä.

Puistojen ja muiden viheralueiden asemakaavoissa ei yleensä määritellä istutettavia kasvilajeja, joten useimpiin puistoihin voidaan haluttaessa istuttaa hyötykasveja. Vanhoissa historiallisissa kartanopuistoissa ja huvilapuutarhoissa on aikoinaan ollut hedelmätarhoja ja puutarhaviljelyä. Esimerkiksi Annalassa on osa puistoalueesta varattu Hyötykasvivyhdistyksen käyttöön. Rakennusviraston kanssa yhteistyössä puisto- ja viheralueiden suunnittelussa voidaan mahdollisuuksien mukaan edelleen edistää aloitteen tavoitteita.

Väliaikaisesti vapaina olevia tai muuten joutokäytössä olevia kaupunki-alueita voidaan käyttää hyötyviljelyyn, kuten on tehty esimerkiksi Kalasataman ja Pasilan radanvarren viljelylaarikoikeiluissa. Väliaikaisia vilje-

21.11.2011

lyalueita ei säädellä asemakaavoin, vaan kaupunkilaiset voivat itse aktiivisesti etsiä ja ehdottaa viljelyyn sopivia väliaikaisia paikkoja.

Uusilla projektialueilla mm. Länsisatamassa, Kalasatamassa ja Kuninkaantammassa on suunnitteilla viherkattoja. Viherkattojen käyttö hyötyviljelyyn vaatii erityishuomiota ja -investointeja mm. kastelu- ja turvallisuusshaasteisiin vastaamiseksi. Erilaiset kattopuutarhat ja -terassit soveltuvat joustavimmin hyötyviljelyyn. Viherkatot sekä kattopuutarhat ja -terassit toimivat samalla merkittävänä hulevesien hallinnan osana lisätessään imeyttävää pintaa kaupungissa ja tasaavat osaltaan kaupungin lämpösaarekeilmiötä. Lämpimässä ilmastossa ne vähentävät ilmastoinnin tarvetta viilentämällä sisätiloja. Näillä tekijöillä on ilmastonmuutoksen myötä tulevaisuudessa enenevä merkitys. Viherkattojen osalta Helsingissä on myös hyödyntämätöntä potentiaalia, ja asiaan tulisikin kiinnittää huomiota mm. 1960–70-luvuilla rakennettujen lähiöiden ja asuinalueiden saneeraushankkeissa. Esimerkiksi Merihaan kaltaisten suurten yksikköjen kaupunkikuvallista yleisilmettä ja toiminnallista viihtyisyyttä voitaisiin tällaisin keinoin huomattavasti parantaa.

Kaupungissa tapahtuva hyötyviljely on monin tavoin kannatettava asia ja sitä tulee käytettävissä olevin keinoin edistää. Perinteinen siirtolapuutarha- ja viljelypalstaviljely on nykytilanteessa viherkattoja ja -lavoja taloudellisempi ja ekologisempi ratkaisu hyödyntäessään maanvaraista viheraluetta ja olemassa olevia rakenteita. Viheralueilla sijaitsevat, yksityisten käyttöön osoitetut palsta-alueet vähentävät kuitenkin julkisen puistoalan määrää, jolloin myös yksityisillä tonteilla tapahtuvan kaupunkiviljelyn edistämiseksi on etunsa. Kaikenlainen omaehtoinen hyötyviljely on elämyksellistä, opettavaista, virkistävää sekä henkisesti ja fyysisesti terveellistä toimintaa kaikenikäisille harrastajille. Hyötyviljely myös elävöittää kaupunkikuvaa, tarjoaa mahdollisuuksia lähiruoan tuottamiseen, käsillä tekemiseen ja luontokokemuksiin kaupungissa. Se myös lähentää kaupunkilaisia toisiinsa ja luo kiinteämpää suhdetta omaan lähiympäristöön ja kaupunkiin edistäen näin sosiaalista kestävyttä kaupunkiasumisessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki voi edelleen aktiivisesti edistää viljelyä monin tavoin. Kaupunki voi mm. tarjota tietoa paikoista, jotka ovat tyhjiä ja viljelykelpoisia. Pilottihankkeiden avulla olisi mahdollista markkinoida kaupunkiviljelyä entistä laajempaan tietoisuuteen. Uusien alueiden kaavoituksessa voidaan huomioida viljely ja ruoantuotanto monipuolisesti.

Käsittely

16.08.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

21.11.2011

Vastaehdotus:

Holopainen Mari: "Lausunnon loppuun lisätään seuraavaa: Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki voi edelleen aktiivisesti edistää viljelyä monin tavoin. Kaupunki voi mm. tarjota tietoa paikoista, jotka ovat tyhjiä ja viljelykelpoisia. Pilottihankkeiden avulla olisi mahdollista markkinoida kaupunkiviljelyä entistä laajempaan tietoisuuteen. Uusien alueiden kaavoituksessa voidaan huomioida viljely ja ruoantuotanto monipuolisesti."

Kannattajat: Niemi Matti

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä lisäyksen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Liisa Kuokkanen-Suomi, suunnittelija, puhelin: 310 37362
liisa.kuokkanen-suomi(a)hel.fi
Maria Jaakkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37244
maria.jaakkola(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.08.2011 § 247

HEL 2011-000266 T 10 06 01

Päätös

Muutan esitystäni seuraavasti: Lisäys päätösesitykseen kappaleen 13 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Viherkattojen merkittävänä etuna on, että kasveista syntyvä pinta imee itseensä tavallisen, katolle osuvan sateen kokonaan ja runsaastakin sateesta helposti puolet. Tämä vähentää ja viivyyttää viemäreihin kohdistuvaa painetta, mikä saattaa tulevaisuudessa osoittautua tärkeäksi asiaksi, koska ilmastonmuutoksen on ennustettu lisäävän sateita ja tulvia.

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Helsingin kaupungin rakennusvirasto vastaa julkisista viheralueista ja niiden hoidosta, sekä niihin istutettavista kasvilajeista. Ympäristökeskuksen tehtävänä on mm. tuottaa ja välittää tietoa ympäristöstä, huolehtia asuinympäristöstä, elintarvikkeiden turvallisuudesta sekä ehkäistä valvonta- ja asiantuntijavirastona ympäristö- ja terveyshaittoja.

21.11.2011

Helsingin puistoissa kasvaa nykyisin monia erilaisia marja- ja hedelmäkasveja. Puistojen hoidosta vastaava rakennusvirasto ei kuitenkaan ole aktiivisesti kannustanut helsinkiläisiä hyödyntämään puistoissa kasvien hedelmä- tai marjakasvien satoa. Syynä tähän on se, että kasveja huonosti tuntevan henkilön on käytännössä vaikeaa erottaa syötäväksi kelpaavat marjat ja hedelmät niistä, jotka ovat syötäväksi kelpaamattomia tai jopa myrkyllisiä.

Puistoissa ja muilla julkisilla paikoilla kasvavat marjat ja hedelmät ovat myös kaupunkieläinten ravintoa. Linnut ruokailevat mielellään marjapensaissa ja saattavat nokkia puissa kypsyviä hedelmiä. Kehittyvät hedelmät ja marjat ovat useiden kasvintuholaisina pidettyjen hyönteislajien ravintoa. Mikäli puistoihin tai muihin julkisiin tiloihin tullaan istuttamaan lisää marja- ja hedelmäkasveja tulee hyväksyä myös se tosiasia, että osa sadosta päätyy eläinten ravinnoksi.

EVIRAlta saadun suosituksen mukaan puistoissa ei pitäisi käyttää kemiallisia torjunta-aineita marja- ja hedelmäkasveilla, jotta välttyttäisiin mahdollisilta ihmisten altistumisilta torjunta-ainejäämille. Torjunta-aineiden käyttö vaatii asiantuntemusta, jotta toiminta on hallittua ja torjunta-aineiden käyttö oikea-aikaista.

Lintujen, kuten marjoja syövien rastaiden, tulisi antaa syödä vapaasti pensaista ja puista. Marjapensaita tai hedelmäpuita ei tulisi suojata verkoilla tai muilla ratkaisuilla, joihin eläimet voivat jäädä kiinni.

Puistojen maaperä voi sisältää vierasaineita, kuten raskasmetalleja, jotka voivat vaikuttaa puistoissa kasvavien hedelmien ja marjojen puhtauteen ja terveellisyyteen. Ympäristökeskus on tutkinut puistojen ja kerrostalojen maaperän haitta-ainepitoisuuksia (Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 6/2010). Tulosten perusteella puistojen mineraalimaassa ylittyi paikoin etenkin arseenin, lyijyn ja elohopean kynnysarvot (valtioneuvoston asetus 214/2007), sekä harvemmin sinkin ja polykloorattujen bifenyyliden kynnysarvot. Tutkittujen kerrostalojen pihojen maaperän yleisimmät haitta-aineet ovat PCB-yhdisteet, sekä arseeni.

Kaupungin puistoissa ja pihossa hyötykasvien käytön lisääminen vaatisikin nykyistä tehokkaampaa seurantaa ja valvontaa, jotta kyettäisiin varmistumaan siitä että puistojen marjat ja hedelmät ovat turvallisia käytettäväksi ihmisravinnoksi. Maaperän saastuminen on ongelmallista kaupungin aktiivisen kaupunkiviljelyn edistämisen kannalta. EVIRAlta saadun suosituksen mukaan pihossa ja puistoissa tapahtuvaa hyötykasvien kasvattamista ei pidä kohdentaa alueille, joilla etukäteen on tiedossa maaperän pilaantumista.

21.11.2011

Tästä syystä julkiset puistot eivät ole paras mahdollinen paikka kaupunkiviljelylle, vaan hyötykasvien kasvattaminen tulisi ohjata kaupunkilaisille viljelyyn varatuille julkisille alueille kuten viljelypalstoille ja siirtolapuutarhoihin tai hyödyntää olemassa olevia kartanonpuistoja.

Helsingillä on tarjota perinteiseen hyötykasvien viljelyyn 39 viljelypalsta-aluetta ja 9 siirtolapuutarha-aluetta. Palstojen vuokraamisesta vastaa kaupunginosa- tai palstaviljely-yhdistykset. Siirtolapuutarha-alueet on vuokrattu siirtolapuutarhayhdistyksille.

Kaupunkiviljelyn harrastajat kasvattavat hyötykasveja omaan käyttöönsä. Kaupunkiviljelyä voidaan suorittaa erillisissä viljelylaatikoissa esimerkiksi kerrostalojen piholla tai parvekkeilla, jolloin maaperän raskasmetallit tai muut vierasaineet eivät aiheuta ongelmia. Kaupunki voisikin tukea toimintaa antamalla käyttöön tyhjiä tontteja, ja varaamalla sinne viljelylaatikoita sekä viljelyyn sopivaa puhdasta multaa.

Kaupunkiviljelyn edistäminen on myös kaupunginhallituksen hyväksymissä ruokakulttuurin kehittämissuunnitelmissa mainittu toimenpide, jolla tavoitellaan nykyistä laajamittaisempaa pienviljelyä kaupunkiympäristössä.

Viherkattojen rakentaminen parantaa kattojen lämmöneristävyyttä, mikä viilentää asuntoja kuumana kesänä, ja vähentää talvella lämmityskustannuksia sekä niiden ympäristövaikutuksia. Kattojen viherrakentaminen on myös tekeillä olevan kaupungin ympäristöpolitiikan luonnoksen mukainen toimenpide viheralueille rakentamisen kompensointina.

Kattoviljelyä voidaan edistää parhaiten asemakaavoituksen keinoin. Ympäristön kannalta kattoviljelyn etuja ovat ilmastonmuutoksen hillitseminen hiilen sidonnan avulla. Kattoviljely voi myös jossain määrin vähentää kaupunki-ilmaston paikallista lämpenemistä. Täytyy kuitenkin muistaa, että kattoviljelyn täytyisi olla laaja-alaista ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tai merkittävässä määrin ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseksi.

Ympäristölautakunta suhteutuu periaatteessa myönteisesti kaupunki- ja kattoviljelyn edistämiseen Helsingissä. Hyötykasvien kasvattamista ei tule kohdentaa alueille, joissa etukäteen tiedetään maaperän pilaantumisesta. Lisäksi torjunta-aineiden käytöstä tulee pidättäytyä etenkin kaupungin puistoissa ja pihossa.

Käsittely

09.08.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Kippo-Edlund Päivi: Muutan esitystäni seuraavasti: Lisäys päätösesitykseen kappaleen 13 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Viherkattojen merkittävänä etuna on, että kasveista syntyvä pinta imee itseensä tavallisen, katolle osuvan sateen kokonaan ja runsaastakin sateesta helposti puolet. Tämä vähentää ja viivyyttää viemäreihin kohdistuvaa painetta, mikä saattaa tulevaisuudessa osoittautua tärkeäksi asiaksi, koska ilmastonmuutoksen on ennustettu lisäävän sateita ja tulvia.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-pekka Pääkkönen, Johtava ympäristötutkija, puhelin: +358931031536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

23

Vastaus vt Sanna Hellströmin aloitteeseen Viikintien liikenneturvallisuu- den parantamisesta

HEL 2011-002614 T 08 00 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään Viikintien liikenneturvallisuu-
den parantamista las-
kemalla nopeusrajoitusta ja sijoittamalla suojatie Viikintien bussipysäkin
kohdalle.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Viikintiellä
on alennettu nopeutta uuden maankäytön vuoksi jo aiemmin 60
km/h:sta 50 km/h:ssa ja lisäksi alueen kaavoituksessa on liikenneme-
lun vaikutukset otettu huomioon äänieristysvaatimuksella. Ajonopeuk-
sien alentaminen 50 km/h:sta 40 km/h:ssa alentaisi teoreettisesti kes-
kimelutasoa 1,4 dB. Viikintien fyysinen katu ympäristö ei kuitenkaan tue
40 km/h:n nopeusrajoitusta, mikä luultavasti näkyisi nopeusrajoitusta
suurempina ajonopeuksina. Tästä syystä melutason todellinen alene-
minen olisi todennäköisesti teoreettista laskenta-arvoa pienempi.

Viikintiellä on nykyisin Viikinrannan kohdalla kaksi suojatietä julkisten
reittien varrella, joista toinen on valo-ohjattu ja toinen on tarkoitus va-
rustaa liikennevaloin ensi vuonna.

Viikinrannan alueelle laaditaan asemakaavallisia suunnitteluperiaattei-
ta, joissa yhtenä osa-alueena on Viikintien katu ympäristö. Tämän yh-
teydessä on tarkoitus tarkistaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet sekä
tutkia Viikintien fyysisen katu ympäristön kehittämistä siten, että se tuki-
si paremmin alhaisempia ajonopeuksia.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Sanna Hellströmin aloite

21.11.2011

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.09.2011 § 302

HEL 2011-002614 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus

Tiivistelmä

Viikintiellä on alennettu nopeutta uuden maankäytön vuoksi jo aiemmin 60 km/h:sta 50 km/h:ssa ja lisäksi alueen kaavoituksessa on liikennemelun vaikutukset otettu huomioon äänieristysvaatimuksella. Viikintiellä on nykyisin Viikinrannan kohdalla kaksi suojatietä julkisten reittien varrella, joista toinen on valo-ohjattu ja toinen on tarkoitus varustaa liikennevaloin ensi vuonna.

Viikinrannan alueelle laaditaan asemakaavallisia suunnitteluperiaatteita, joissa yhtenä osa-alueena on Viikintien katu ympäristö. Tämän yhteydessä on tarkoitus tarkistaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet sekä kadun luonteen muuttaminen paremmin ympäristöön soveltuvaksi.

Lausunto

Viikintie on alueellinen kokoojkatu, jonka keskimääräinen vuorokausiliikenne Viikinrannan kohdalla on noin 13 300 ajoneuvoa. Raskaan liikenteen osuus on noin 10 % liikennemäärästä.

Nopeusrajoitusta tarkistettiin 13.10.2005 Viikintiellä 60 km/h:sta 50 kilometriin tunnissa uuden asutuksen perusteella. Lisäksi Vanhankaupunginkosken asemakaavoituksen yhteydessä on tehty meluselvitys, jossa suositellaan vähintään 32 dBA:n ääneneristävyyttä asuintalojen Viikintien puoleisille julkisivuille. Asemakaavaan on merkitty 35 dBA:n vaatimus, jonka pitäisi riittää hyvin pitämään melutaso sallituissa rajoissa sisätiloissa. Julkisivut suojaavat puolestaan pihatiloja melulta.

Ajonopeuksien alentaminen 50 km/h:sta 40 km/h:ssa alentaisi teoreettisesti keskimelutasoa 1,4 dB. Viikintien fyysinen katu ympäristö ei kuitenkaan tue 40 km/h:n nopeusrajoitusta, mikä luultavasti näkyisi nopeusrajoitusta suurempina ajonopeuksina. Tästä syystä melutason todellinen aleneminen olisi todennäköisesti teoreettista laskenta-arvoa pie-

21.11.2011

nempi. Ihminen pystyy havainnoimaan 2-3 dB suuruisen melutason muutoksen.

Viikintiellä Viikinrannan kohdalla ei ole viimeisen viiden vuoden aikana tapahtunut yhtään poliisin tietoon tullutta onnettomuutta, jossa olisi osallisena kevyttä liikennettä. Koskelantiellä välillä Intiankatu - Mäkelänkatu tapahtui samana aikana kahdeksan onnettomuutta ja Hämeentiellä välillä Arabiankatu - Muotoilijankatu kolme onnettomuutta, jossa oli osallisena kevyttä liikennettä.

Viikintiellä on valo-ohjattu suojatie Jokisuunpolun kohdalla. Jokisuunpolku on julkinen raittiryteys suojatien kohdalla olevilta linja-autopysäkeiltä Viikinrannan asuinalueelle sekä Jokisuuntien teollisuusalueelle. Toinen ylitys sijaitsee Katariina Saksilaisen kadun liittymän yhteydessä.

Katariina Saksilaisen kadun ja Viikintien liittymään on tulossa liikennevalot näillä näkymin vuonna 2012. Liikennevalojen asentaminen tapahtuu, kun Kalastajanpolun ja Viikintien kulmukseen tuleva rakentaminen on edennyt riittävästi.

Suojatiet pyritään suunnittelemaan liikenneympäristössä siten, että ne sijaitsevat julkisten reittien yhteydessä palvelen näin koko aluetta yhden tontin sijaan. Liian tiheään sijoitetut suojatiet voivat olla jopa haitaksi liikenneturvallisuudelle.

Viikintie on mukana omana osa-alueenaan Viikinrannan asemakaavallisten suunnitteluperiaatteiden selvityksessä. Aluetta kehitettäessä ja maankäyttöä suunniteltaessa on tarkoituksen mukaista selvittää myös jalankulun ja pyöräilyn Viikintien ympäristössä. Samalla tutkitaan Viikintien fyysisen katu ympäristön kehittämistä siten, että se tukisi paremmin alhaisempia ajonopeuksia.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Olli-Pekka Poutanen

Lisätiedot

Harri Verkamo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37127
harri.verkamo(a)hel.fi

21.11.2011

24

Vastaus vt Kauko Koskisen aloitteeseen yleisten rakennusten tonteista

HEL 2011-002299 T 10 03 03

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa esitetään, että kaupungin rakentamattomat yleisten rakennusten tontit tulisi kartoittaa ja kaavoittaa asuntotonteiksi, mikäli kaupungilla ei ole osoittaa niille käyttöä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että yleisten rakennusten tontteja koskevat selvitykset ja tämän hetken rekisteritiedot osoittavat, että Y-tontteja on muutettu runsaasti asuinkäyttöön vuodesta 1994 lähtien. Niitä muutetaan edelleen tapauskohtaisesti asuinkäyttöön normaalina kaavatyönä, mikäli osoittautuu, ettei lähiajan tarpeita palvelurakentamiseen ole. Pitkään tyhjillään olleiden Y-tonttien kaavamuutoksia on tehty yksittäisinä sekä laajempien asemakaava-hankkeiden yhteydessä.

Jäljellä on enää melko vähän sellaisia Y-tontteja, joille lähivuosina ei ole näköpiirissä rakennushankkeita. Ne ovat sijoittuneina harvakseltaan ja hajalleen kaupungin alueella. Tietty reservi tontteja tarvitaan ennakkoimattomia tarpeita ajatellen. Tyypillisiä Y-tonteille sijoittuvia rakennushankkeita ovat viime aikoina olleet myös mm. hoivakodit, asuntolat tai muut erityisasumisen rakennukset, joiden sijoittaminen asuntontteille on ollut vaikeaa.

Edellä mainittuja Y-tonttien selvityksiä tullaan jatkamaan ja niiden tietoja ylläpitämään. Erityisesti tulee nopeuttaa käytöstä vapautuvien Y-tonttien käyttötarkoituksen muutosprosessia kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteishankkeena. Y-tontit, joita ei tarvita palvelutuotantoon eikä kohtuulliseksi reserviksi, tullaan muuttamaan asu-miseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

21.11.2011

Liitteet

1	Vt Kauko Koskisen aloite
2	Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 14.10.2011

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 22.09.2011 § 449

HEL 2011-002299 T 10 03 03

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aiemmin laajoihin asemakaavoihin merkittiin yleisten rakennusten tontit alueen tarvitsemille peruspalveluille kuten kouluille ja päiväkodeille sekä tiedossa oleville tai suunnitelluille laajempaa aluetta tai koko kaupunki palveleville toiminnoille kuten sairaaloille. Tämän lisäksi kaavoitettiin myös melko runsaasti ns. varatontteja. Usein kaupungin maata lisäksi merkittiin Y-tonteiksi ajatellen, että ne voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa asuntotonteiksi. Jos alueet olisi merkitty puistoksi, olisi niiden muuttaminen muuhun käyttöön tuolloin ollut mahdotonta. Menettely on mahdollistanut monien alueiden edullisen täydennysrakentamisen.

Asemakaavoja laadittaessa oli alueellisten palvelujen lisäksi usein viireillä Y-tontteja tarvitsevia, koko kaupunki koskevia hankkeita. Lisäksi hallintokunnat esittivät kaavoituksessa varautumista toiveissaan oleviin hankkeisiin. Tällaisia olivat mm. erilaiset varsin suuret sairaalahankkeet, uimahallit jne. Vaikka hankkeita ei ollut kaupungin suunnitelmassa tai ne poistuivat suunnitelmista, hallintokunnat pitivät kiinni tonttivarauksistaan etenkin, kun varauksista ei hallintokunnille ollut kustannuksia. Tontteja on nyttemmin vapautunut, kun siirryttiin sisäisiin vuokriin ja hallintokunnille syntyy kustannuksia turhista tonteista.

Kiinteistövirastossa kiinnitettiin huomiota 70- ja 80-luvuilla asemakaavoissa oleviin lukuisiin tyhjiin yleisten rakennusten tontteihin, joille ei ollut tiedossa käyttöä kaupungin eikä muidenkaan hankkeille edes pitkällä tähtäimellä. Virasto kiinnitti asiaan kaupunkisuunnitteluviraston huomiota.

Kaupunkisuunnitteluviraston kaavoitusosastolla laadittiinkin vuonna 1994 tyhjästä yleisten rakennusten tonteista selvitys, jonka pohjalta käynnistettiin Y-tonttien muuttaminen asumiseen. Selvitys on päivitetty

21.11.2011

vuonna 2005. Kunkin tyhjän tontin kohdalla on esitys tontin tulevasta käytöstä. Selvitykset karttoineen ovat olleet erinomainen apuväline tilanteen seuraamisessa ja etsittäessä tontteja hankkeille sekä mietittäessä Y-tonteille muita käyttöjä.

Vuoden 1994 selvityksen noin 150 tyhjästä Y-tontista oli vuoteen 2005 mennessä rakennettu tai muutettu asumiseen noin 100 tonttia. Vuoteen 2005 mennessä on kaavoitettu uusia Y-tontteja, ja vuoden 2005 selvityksessä oli tyhjiä Y-tontteja noin 120.

Vuoden 2005 selvityksen jälkeen on asumiseen muutettu noin 50 tonttia. Yhteensä vuoden 1994 Y-tontiselvityksen jälkeen on rakennettu tai otettu asutokäyttöön noin 150 tonttia. Osa tyhjästä Y-tonteista on muutettu puistoiksi. Tunnetuimmat esimerkit ovat ehkä ns. Josafatin kalliot ja niitä miltei vastapäätä olevat kallioiset Y-tontit.

Asemakaavaosaston tietojen mukaan tällä hetkellä kaupungin alueella on rakentamattomia Y-tontteja 76 kappaletta, joista 14 tontin muuttaminen asuinkäyttöön on vireillä tai suunnitteilla. Useimmilla vuoden 2005 jälkeen kaavoitetuilla Y-tonteilla on vireillä lähivuosina toteutettavia konkreettisia rakennushankkeita.

Selvitykset ja tämän hetken rekisteritiedot osoittavat, että tyhjiä Y-tontteja on muutettu varsin runsaasti asuinkäyttöön.

Jäljellä on enää melko vähän sellaisia Y-tontteja, joille lähivuosina ei ole näköpiirissä rakennushankkeita. Itse asiassa Y-tonteista alkaa olla pulaa.

Yleisten rakennusten tontteja tarvitaan mm. erityisasumisen tarpeisiin. Aiemmin esim. mielenterveyskuntoutujia ja kehitysvammaisia hoidettiin suurissa laitoksissa usein kaukanakin kaupungin ulkopuolella. Viime vuosina suuria laitoksia on alettu purkaa, kaukana olevista yksiköistä luopua ja sijoittaa asukkaita pieniin kodinomaisiin yksikköihin. Tällöin on ollut erinomaista, että kaupunkirakenteessa on ollut asumisen lomassa tyhjiä Y-tontteja, joita on voitu ottaa mm. erityisasumisen ja hoitokotien käyttöön. Tosin tämä on joskus aiheuttanut ja aiheuttaa edelleen voimakastakin vastarintaa ympäristössä. Kun yksiköt ovat valmis-tuneet, on voitu todeta, ettei pelättyjä haittoja olekaan syntynyt.

Y-tontteja on viime vuosina tarvittu myös vanhusten palveluasunnoille, vammaisille sekä asunnottomuuden vähentämishjelman tarpeisiin.

Kaupunkisuunnitteluviraston ilmoituksen mukaan edellä mainittuja Y-tonttien selvityksiä tullaan jatkamaan ja tietoja ylläpitämään, joten aloit-

21.11.2011

teessa mainittua kartoitusta ei ole erikseen tarpeen tehdä.

Yleisten rakennusten tonttien muuttamisessa asumiseen on syytä jatkossa olla melko pidättyväinen, koska uusia kaupungin omia ja erityisesti kolmannen sektorin tarpeita erityisasumiseen ja mm. vanhusten palveluasumiseen tuntuu tulevan kaiken aikaa esille.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Tuomas Kivelä, tonttiasiamies, puhelin: 310 36455
tuomas.kivela(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 06.09.2011 § 288

HEL 2011-002299 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Yleissuunnitteluosastolla on vuonna 1994 laadittu yleisten rakennusten tontteja (Y-tontteja) koskeva selvitys, jonka pohjalta käynnistettiin Y-tonttien muuttaminen asumiseen. Selvitys on päivitetty vuonna 2005.

Alkuperäisessä selvityksessä mukana olleista tonteista, joita oli yhteensä 148 kappaletta, oli vuoteen 2005 mennessä rakennettu tai muutettu kokonaan tai osittain asumiseen 96 tonttia (65 % tonteista). Tällä aikavälillä kuitenkin uusia rakentamattomia Y-tontteja oli muodostunut mm. uusien alueiden kaavoituksen yhteydessä. Yhteensä rakentamattomia Y-tontteja vuonna 2005 päivitetyn selvityksen mukaan oli 117 kappaletta.

Vuoden 2005 selvityksen jälkeen on asumiseen muutettu 46 tonttia. Yhteensä vuoden 1994 Y-tonttiselvityksen jälkeen on rakennettu tai otettu asutokäyttöön 142 tonttia.

Tällä hetkellä kaupungin alueella on rekisteritietojen mukaan (tilanne helmikuu 2011, lähde SeutuRAMAVA, HSY) rakentamattomia Y-tontteja 76 kappaletta, joista 14 tontin muuttaminen asuinkäyttöön on vireillä tai suunnitteilla. Tulee myös huomata, että näistä tonteista 9 on tullut voimaan vuonna 2005 tehdyn Y-tonttipäivityksen jälkeen ja 21

21.11.2011

muullakin tontilla on melko tuore, 2000-luvulla voimaantullut asema-kaava tai asemakaavan muutos. Erityisesti näiden joukossa on tontteja, joissa on vireillä lähivuosina toteutettavia yleisten rakennusten rakennushankkeita.

Selvitykset ja tämän hetken rekisteritiedot osoittavat, että Y-tontteja on muutettu runsaasti asuinkäyttöön vuodesta 1994 lähtien. Niitä muutetaan edelleen tapauskohtaisesti asuinkäyttöön normaalina kaavatyönä, mikäli osoittautuu, ettei lähiajan tarpeita palvelurakentamiseen ole. Pitkään tyhjiillään olleiden Y-tonttien kaavamuutoksia on tehty yksittäisinä mutta myös laajempien asemakaavahankkeitten yhteydessä.

Kaavamuutoshankkeet käynnistyvät kartoittamalla palveluhallintokuntilta lähiajan tarpeita. Tietoa palveluhallintokuntien tarpeista tulee myös kaupungin rakennushankkeitten ohjausryhmästä, jossa on kaupunkisuunnitteluviraston edustus. Esikaupunkien renessanssihankeessa tarkastellaan esikaupunkivyöhykettä kokonaisuutena ja siinä yhteydessä arvioidaan palvelurakentamisen tarpeita myös pitkällä aikavälillä.

Jäljellä on enää melko vähän sellaisia Y-tontteja, joille lähivuosina ei ole näköpiirissä rakennushankkeita. Ne ovat sijoittuneina harvakseltaan ja hajalleen kaupungin alueella. Tietty reservi tarvitaan ennakoimattomia tarpeita ajatellen. Tyypillisiä Y-tonteille sijoituvia rakennushankkeita ovat viime aikoina olleet myös mm. hoivakodit, asuntolat tai muut erityisasumisen rakennukset, joitten sijoittaminen asuntotonteille on ollut vaikeaa. Jatkossa tuleekin harkita tarkoin, ettei kaupungin ja kolmannen sektorin palvelutuotanto tonttipulan vuoksi vaarannu.

Aloitteessa tarkoitettua kartoitusta, jota edellä on selostettu, tullaan ylläpitämään. Y-tontit, joita ei tarvita palvelutuotantoon eikä kohtuulliseksi reserviksi, tullaan muuttamaan asumiseen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Markku Lahti

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi
Helasvuo Tuula, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37297
tuula.helasvuo(a)hel.fi
Laine Ilkka, projektipäällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi
Piimies Kari, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi
Suhonen Veera, suunnittelija, puhelin: 310 37353
veera.suhonen(a)hel.fi
Tyynilä Satu, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37187
satu.tyynila(a)hel.fi

21.11.2011

25

Vastaus vt Seija Muurisen aloitteeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmästä

HEL 2011-001487 T 00 00 02

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista.

Kaupunginhallitus toteaa päättäneensä 7.2.2011 § 137, että vuosina 1995 - 2010 toiminutta Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukuntaa ei aseteta uudeksi toimikaudeksi. Neuvottelukunnan tehtävänä oli toimia yhteistyö- ja koordinoituelimenä kaupungin toimissa turvallisuuden ja terveiden elämäntapojen lisäämiseksi ja rikollisuuden sekä siihen liittyvien sosiaalisten ongelmien vähentämiseksi, mukaan lukien toimet huumeiden leviämisen ehkäisemiseksi ja päihdevalistukseksi. Lisäksi neuvottelukunta huolehti Savuton Helsinki -ohjelman toteutuksen seurannasta.

Kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa todettiin, että mainitun neuvottelukunnan tehtävistä mm. terveyden edistäminen kuuluu kaikille hallintokunnille ja että neuvottelukunnan tehtävät ja määrärahat on hajautettu hallintokuntien säännönmukaiseen toimintaan.

Kaupunginhallitus katsoo, että tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimen strategiset voimavarat on keskitettävä toimialan kokonaisuudistukseen. Uuden erillisen poikkihallinnollisen työryhmän asettaminen ei ole tässä tilanteessa ajankohtaista.

Kaupunginhallitus viittaa strategiseen linjaukseen, jonka mukaan terveyden edistäminen kuuluu kaikkien hallintokuntien tehtäväksi. Linjaus on erittäin tärkeä ja sen toteutumista tulee edistää kaikin tavoin. Helsingin johtavat toimijat osallistuvat lukuisiin kokouksiin ja ohjausryhmiin, joiden tavoitteena on eri tavoin tukea ja kehittää kaupunkilaisten hyvinvointia. Yhteistyötä tulee kuitenkin lisätä kaikkien toimintatasojen välillä käytännön toimenpiteiden kautta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Seija Muurisen aloite
- 2 Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto 14.6.2011
- 3 Terveyslautakunnan lausunto 14.6.2011

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 337

HEL 2011-001487 T 00 00 02

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen ovat osa Helsingin kaupungin strategiaa, jolla pyritään muun muassa vahvistaman terveyden edistämisen rakenteita ja poikkihallinnollista yhteistyötä Helsingissä. Mikään yksittäinen hallintokunta ei voi yksin vastata väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisy tarpeisiin.

Sosiaalilautakunta kannattaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän perustamista Helsingin kaupunkiin. Kaupunkitasolla Helsingiltä puuttuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoiva ja linjaava työryhmä. Sosiaalilautakunta yhtyy aloitteentekijän näkemykseen siitä, että perustettavan elimen tulee koostua eri hallintokuntien johtavista virkamiehistä, jotta voidaan taata perustettavan elimen kyky määrätietoisesti ohjata ja koordinoida kaupunkilaisten terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Mukana olisivat ne hallintokunnat, jotka ovat keskeisiä toimijoita väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen parantamisessa sekä syrjäytymisen vähentämisessä. Lisäksi mukaan tulee pyytää kansalaisjärjestöjen edustus. Koska tehtävä olisi osa virkatyötä, ei työryhmä aiheuttaisi erillisiä kustannuksia. Koska väestön terveyden edistäminen tapahtuu hyvin laajasti ja muidenkin kuin terveys- ja sosiaalipalvelujen vaikutuksesta, on hyvä miettiä työryhmän roolia nimenomaan laajasta näkökulmasta.

Kun uutta työryhmää perustetaan, on oleellista ottaa huomioon jo nyt sosiaaliviraston eri vastualueiden laajasti toimivat työryhmät ja kehittämistoiminta. Sosiaalivirastossa lapsiperheiden palvelujen vastuualueella on jo luotu monihallintokuntaisia johtamis- ja asiantuntijarakenteita lasten ja nuorten palvelujen johtamiseen ja hyvinvointitiedon ko-

21.11.2011

koamiseen ja indikaattoreiden luomiseksi. Lisäksi mielenterveyspalveluissa on kaupungin ja HUS:n yhteinen lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä, joka koostuu myös johtavista virkamiehistä. Vanhusten palvelujen vastuualueella on laaja eri järjestöt kokoava hyvinvointityöryhmä. Aikuisten palveluissa hyvinvointia ja terveyttä edistetään monin eri tavoin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Esimerkiksi aluetyössä hyvinvointia edistetään alueellisissa verkostoissa ja ryhmissä. Näitä hyviä käytäntöjä pitää edelleen jatkaa. Uusi työryhmä voisi toisaalta tukea näiden ryhmien työtä ja tuottaa esimerkiksi tietoa eri väestöryhmien hyvinvoinnista, kuten lasten ja nuorten hyvinvointi. Tietokeskuksen tiivis mukanaolo työryhmässä kokoamassa ja käsittelemässä tietoja on tärkeää.

Toukokuussa 2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnan nimeämään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Laissa edellytetään myös kunnan laativan suunnitelman terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja terveysongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista ja niihin varattavista voimavaroista sekä seurannan järjestämisestä. Lain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kaupunginhallitus päätti lopettaa vuoden 2010 lopussa Terve ja turvallinen kaupunki - neuvottelukunnan, jossa tietyiltä osin käsiteltiin koko kaupunkia koskevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja. Nyt perustettava työryhmä korvaisi tältä osin päättyneen neuvottelukunnan toimintaa.

Terveysvaikutusten arviointi

Helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään ja tuetaan hallintokuntien omana tai yhteisenä toimintana eri järjestöjen kanssa. Koko kaupungin kattava työryhmä voisi voimavaroja yhdistäen lisätä väestön terveyttä ja hyvinvointia.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Helena Soini, vanhustyön kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

Liikuntalautakunta 23.08.2011 § 169

HEL 2011-001487 T 00 00 02

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikuntaviraston toiminta-ajatuksena on helsinkiläisten elämisen laadun ja toimintakykyisyyden parantaminen liikunnan keinoin. Liikuntaviraston palveluiden kautta pyritään edistämään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisevästi.

Tavoitteen saavuttamiseksi liikuntatoimi on tehnyt vuosia tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa kuntalaisten liikuntaedellytysten parantamiseksi. Liikuntapaikkarakentamisessa on tehty yhteistyötä kaupunkisuunnittelun, nuorisotoimen, teknisentoimen ja opetustoimen kanssa. Erityisesti kaikille avoimien omatoimiseen liikuntaan soveltuvien lähiliikuntapaikkojen ja erilaisten ulkoilu-, pyöräily- ja hiihtoreittien kehittäminen, suunnittelu ja ylläpito ovat kuntalaisten kannalta tärkeää. Ohjatuissa liikuntapalveluissa yhteistyö on ollut tiivistä terveys-, sosiaali-, opetus- ja nuorisotoimen kanssa.

Aloitteentekijät ovat oikeassa todetessaan että hyvinvointia ja terveyttä edistäviä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulee lisätä ja koordinoita. Liikuntatoimi valmistele uutta liikuntastrategiaa, jonka toimenpiteiden toteutukseen tulee saada mukaan mahdollisimman laaja joukko kaupungin eri toimijoita. Liikuntastrategian valmisteluun liittyy konsulttityönä tehtävä kaupungin konserni-tasoinen kokonais selvitys liikuntapalveluista.

Ikääntyvien toimintakyvyn edistämiseksi liikuntavirasto on toteuttanut yhteistyössä sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen kanssa senioriliikunnan kehittämishanketta, jonka tavoitteena on ollut helsinkiläisten ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksien ja aktiivisuuden edistäminen. Hanke on sisältänyt sekä ennalta ehkäiseviä että korjaavia toimenpiteitä ikääntyneiden toiminta- ja liikkumiskyvyn sekä omatoimisuuden säilyttämiseksi. Hanke on tuottanut hyviä käytännön toimenpiteitä, joita hallintokunnat yhdessä toteuttavat. Ikääntyvien liikunnan ja terveyden edistämiseksi on perustettu eri hallintokuntien edustajista koostuvia työryhmiä, joiden työskentelyyn osallistuu tarvittaessa myös johtavia virkamiehiä.

Helsingin kaupunginvaltuuston vuosille 2009–2012 hyväksymä lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelma ja sen toimenpide-ehdotukset on laadittu niin ikään koskemaan laajasti kaikkien hallintokuntien lapsia ja nuoria koskevia palveluja. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmalle

21.11.2011

asetettujen tavoitteiden toteutumista ohjataan ja seurataan useissa seuranta- ja ohjausryhmissä eri organisaatiotasolla. Seurantaryhmä koostuu virastopäälliköistä ja kollegio osastopäälliköistä.

Kokemukset eri kohderyhmien liikunnan edistämiseksi tehdystä poikkihallinnollisesta yhteistyöstä ovat olleet hyviä. Yhteistyöllä on saatu aikaiseksi helposti saavutettavia matalan kynnyksen liikuntapalveluita, jotka hyödyttävät konkreettisesti helsinkiläisiä lapsia ja ikääntyneitä. Helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävään monihallintokuntaiseen yhteistyöhön liikuntalautakunta suhtautuu erittäin myönteisesti ja näkee sen välttämättömäksi tavoitteiden saavuttamiseksi. On kuitenkin hyödyllistä arvioida missä muodossa ja millä tasolla tehtävä yhteistyö edistää parhaalla mahdollisella tavalla helsinkiläisten terveyttä ja hyvinvointia, ja tarvitaanko tavoitteen edistämiseksi hallintokuntien johtavista virkamiehistä koottua erillistä työryhmää.

Esittelijä

osastopäällikkö
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Tytti Soini, liikuntasuunnittelija, puhelin: 310 87509

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.08.2011 § 260

HEL 2011-001487 T 00 00 02

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelu on luonteeltaan ennakoivaa toimintaa, jolla vaikutetaan välillisesti ihmisten hyvinvointiin ja terveyseroihin. Kaavoitusratkaisuilla mahdollistetaan terveyttä edistävän elinympäristön toteuttaminen. Hyvinvointivaikutuksia koskevan tiedon hankkiminen ja hyödyntäminen on lähtökohtana kaikessa kaavoituksessa.

Suunnittelussa otetaan lähtökohtaisesti huomioon eri väestöryhmien, mukaan lukien ikääntyvän väestön tarpeet. Esimerkiksi keskeiset kulkureitit pyritään suunnittelemaan esteettömiksi. Toisaalta arjen ympäristöt suunnitellaan liikkumiseen kannustaviksi huomioimalla julkisten paikkojen houkuttelevuus ja turvallisuus. Lisäksi luodaan edellytykset palveluiden sijoittumiselle parhaiten saavutettaviin paikkoihin. Kaavoit-

21.11.2011

tuksella luodaan osaltaan edellytyksiä myös asuntopoliitikalle, jolla vaikutetaan väestöryhmien alueelliseen sijoittumiseen ja tätä kautta alueellisiin terveyseroihin.

Ympäristöterveyteen kiinnitetään kaavoituksessa paljon huomiota. Melu- ja hiukkaspäästöt, maaperän puhtaus jne. arvioidaan kaikissa tarvittavissa kaavakohteissa. Vaikutusten arviointi mukaan lukien sosiaalisten vaikutusten arviointi on kiinteä osa kaavasuunnittelua.

Tiivis yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa eri muodoissaan on jo nyt vakiintunut osa kaupunkisuunnitteluviraston toimintaa. Kohdenne- tuista kehittämishankkeista saadaan usein paras hyöty kun pyritään suunnittelemaan terveyttä tukevia ja hyvinvointia edistäviä ratkaisuja. Viraston asiantuntijat osallistuvat mm. hankkeisiin, joissa pyritään toteuttamaan hyvinvointia tukevia uudenlaisia palveluratkaisuja kaupunkiin. Esimerkkeinä mainittakoon talous- ja suunnittelukeskuksen koor- dinoima Jätkäsaaren hyvinvointikortteli sekä ns. "Lapanen" -hanke, jolla tähdätään lähiöiden asumispalveluiden kehittämiseen yhteistyössä ympäristöministeriön, Culminatumin ja Aalto-yliopiston kanssa.

Näin ollen kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, ettei erillistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen virkamiestyöryhmää ole välttämätöntä perustaa.

Esittelijä

vs. yleiskaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Rikhard Manninen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37160
rikhard.manninen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

26

Vastaus vt Sirpa Puhakan aloitteeseen Osmonkallion vanhainkodin muuttamisesta vanhusten ryhmäkodeiksi

HEL 2011-002080 T 05 04 03

Kaupunginhallituksen vastaus

Valtuutettu Sirpa Puhakka esittää, että sosiaalivirasto ja tilakeskus selvittävät nopeasti, millaista peruskorjausta Osmonkallion vanhainkodin muutos vanhusten ryhmäkodeiksi vaatii ja tekevät ehdotuksen muutoksen rahoittamiseksi.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että ikäihmisten avo- ja laitoshoidon on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti valtakunnallisten linjausten ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Raskashoitoista laitospasiteettia on purettu ja voimavaroja on siirretty kodinomaiseen palveluasumiseen. Kehittäminen jatkuu edelleen.

Osmonkallio rakennettiin vuonna 1984 vanhusten laitoshoidoyksiköksi. Rakennus on mittavan peruskorjauksen tarpeessa, sillä se ei täytä enää kiinteistötekniikaltaan eikä muiltakaan osilta nykypäivän vaatimuksia. Vanhanaikaisten, isojen osastojen ja saniteettitilojen korjaaminen palveluasumisen tilaohjeiden mukaisiksi tulisi maksamaan vähintään 14,5 milj. euroa.

Sosiaaliviraston tekemässä palvelualue selvityksessä on tarkasteltu eri alueiden väestöennusteita sekä olemassa olevia ja suunnitteilla olevia tiloja. Palvelualue selvityksen mukaan Osmonkallion säilyttämiselle vanhuspalvelujen käytössä ei löytynyt riittäviä perusteita, sillä alueella on riittävästi palvelutiloja myös tulevaisuuden tarpeisiin, mm. Kustaan-kartanon ja Koskelan vanhustenkeskukset.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Sirpa Puhakan valtuustoaloite

21.11.2011

Päätöshistoria

Rahoitusjohtaja 27.10.2011

HEL 2011-002080 T 05 04 03

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa sosiaalilautakunnan 20.9.2011 antamaan ja kiinteistölautakunnan 22.9.2011 antamaan lausuntoon ja totea seuraavaa:

Helsingin seniorisäätiö päätti 7.4.2010 lakkauttaa Osmonkallion vanhainkodin vuoden 2010 loppuun mennessä. Osmonkallion vanhainkodissa on 125 laitospaikkaa. Suunnitelman mukaisesti Osmonkallion vanhainkodin toiminta lopetettiin osasto kerrallaan siten, että asukkaat ja henkilökunta siirrettiin vaiheittain säätiön muihin vanhainkoteihin: Pakilakotiin, Kannelkotiin, Mariankotiin ja Annankotiin.

Osmonkallion vanhainkodin kiinteistö on mittavan peruskorjauksen tarpeessa. Seniorisäätiössä tehtyjen selvitysten mukaan sen muuttaminen vastaamaan tämän päivän ja tulevaisuuden vanhusten hoivan vaatimuksia on osoittautunut kaupungin nykyisessä taloustilanteessa mahdottomaksi. Osmonkallion vanhainkodin muuttaminen nykypäivän vaatimustason mukaisiksi ryhmäasunnoiksi maksaisi vähintään 14,5 milj. euroa. Tilakeskus ei ole löytänyt rakennukselle vuokralaista, joten sille etsitään uusia käyttötarkoituksia.

Vanhusten palvelujen vastuualueella on tehty palvelualue selvitys, jossa on tarkasteltu alueiden väestöennusteita sekä olemassa olevia ja suunnitteilla olevia tiloja. Palvelualue selvityksen mukaan alueella on riittävästi palvelutiloja myös tulevaisuuden tarpeisiin (mm. Kustaankartano ja Koskelan alue). Seniorisäätiön kiinteistöt, Osmonkallio mukaan lukien, siirtyivät seniorisäätiöltä Helsingin kaupungin tilakeskuksen hallintaan vuoden 2011 vaihteessa (Kvsto 8.12.2010, § 283)."

Lisätiedot

Turunen Anu, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712

anu.turunen(a)hel.fi

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256

katja.rimpila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

Kiinteistölautakunta 22.09.2011 § 440

HEL 2011-002080 T 05 04 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Sirpa Puhakan yms. valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Vanhainkotirakennus sijaitsee osoitteessa Myrskyläntie 18. Se siirtyi kaupungin omistukseen Seniorisäätiöltä 30.12.2010 allekirjoitetulla kauppakirjalla 1.1.2011 lukien. Samalla kauppakirjalla kaupungin omistukseen siirtyi myös viisi muuta vanhainkotia. Seniorisäätiö lopetti vanhainkotitoiminnan Osmonkallion rakennuksessa viime vuoden vaihteessa. Vanhainkotirakennuksen ensimmäisessä kerroksessa toimii tällä hetkellä kaksi päiväkotia, jotka ovat väistössä Osmonkalliossa niiden käytössä olevien pysyvien päiväkotitilojen peruskorjauksen aikana. Päiväkotien käytössä on 1 000 m²:n suuret huonetilat vähintään kahden vuoden ajan. Mahdollisesti tämänkin jälkeen ko. tilaa tarvitaan väistökäyttöön. Päiväkodin käytössä oleviin tiloihin on tehty päiväkotitoiminnan vaatimat korjaustyöt. Muilta osin vanhainkotirakennukseen ei ole tehty korjaustöitä, ja rakennuksessa ei ole tällä hetkellä muuta toimintaa kuin päiväkoti.

Vanhainkotirakennuksen kokonaispinta-ala on 5 900 hym² ja bruttoala on 7 228 brm². Rakennus on rakennettu vuonna 1984. Rakennuksessa on betonirakenteinen tiilelementtirakennus, jossa on kolme kerrosta ja osin kellarikerros. Vanhainkotirakennus ei täytä enää kiinteistötekniikaltaan eikä muiltakaan osin nykypäivän vaatimustasoa. Kaupunki on peruskorjannut Kustaankartanon vanhustenkeskuksen rakennuksia vastaavatyypisesti ja korjauskustannukset siellä olivat 2 500 euroa/brm². Karkealla tasolla arvioiden Osmonkallion vanhainkodin muuttaminen nykypäivän vaatimustason mukaisiksi ryhmäasunnoiksi maksanee noin 2000 - 2500 euroa/brm² eli yhteensä vähintään 14 456 000 euroa. Rakennusta on tarjottu kaupungin eri hallintokuntien käyttöön ja myös sosiaalivirastolle mm. vanhusten palvelutoimintaan, mutta sosiaalivirasto eikä mikään muukaan kaupungin hallintokunta ole ollut halukas vuokraamaan rakennusta.

Esittelijä

vs. tilakeskuksen päällikkö
Markku Metsäranta

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366
sisko.von.behr(a)hel.fi

21.11.2011

Sosiaalilautakunta 20.09.2011 § 351

HEL 2011-002080 T 05 04 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Ikäihmisten avo- ja laitoshoidon on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti ja kehittäminen jatkuu edelleen valtakunnallisten linjausten ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Muutosten tavoitteena on järjestää vanhusten ympärivuorokautinen hoiva pääsääntöisesti palveluasumisena. Tämä edellyttää raskashoitaisen laitospasiteetin purkamista ja resurssien siirtämistä ympärivuorokautisessa hoivassa kodinomaiseen palveluasumiseen.

Helsingin Seniorisäätiö on keskeinen osa Helsingin vanhustaluiden ympärivuorokautista hoivaa. Sen palvelut painottuvat vielä tällä hetkellä laitoshoidon, mutta tavoitteena on myös Seniorisäätiössä kehittää palveluja samansuuntaisesti kuin koko vanhustalua Helsingissä, ts. vähentää laitoshoidon ja muuntaa laitoshoidon palveluasumiseksi. Kaupunginvaltuusto on määritellyt Helsingin Seniorisäätiön sosiaaliviraston in house -tuottajaksi. Seniorisäätiön ja sosiaaliviraston kesken on solmittu ostopalvelusopimus.

Helsingin Seniorisäätiön hallitus päätti 7.4.2010 lakkauttaa Osmonkallion vanhainkodin vuoden 2010 loppuun mennessä. Osmonkallion vanhainkodissa oli 125 laitoshoitopaikkaa. Suunnitelman mukaisesti Osmonkallion vanhainkodin toiminta lopetettiin osasto kerrallaan siten, että asukkaat ja henkilökunta siirrettiin vaiheittain säätiön muihin vanhainkoteihin Pakilakotiin, Kannelkotiin, Mariankotiin ja Antinkotiin.

Osmonkallion vanhainkodin kiinteistön on todettu olevan mittavan peruskorjauksen tarpeessa. Seniorisäätiössä tehtyjen selvitysten mukaan sen muuttaminen vastaamaan tämän päivän ja tulevaisuuden vanhusten hoivan tilavaatimuksia on osoittautunut mahdottomaksi. Aikoinaan Osmonkallio on rakennettu vanhusten laitoshoitoyksiköksi. Näin ollen vanhanaikaisten isojen osastojen ja saniteettitilojen korjaukset palveluasumisen tilaohjeiden mukaisiksi olisivat tulleet kalliiksi. Todettakoon, että rakennuksen kuntoarviot on tehty. Tästä syystä on päädytty siihen, että Osmonkallion vanhainkodin peruskorjaamiseen vanhuksille ei kannata ryhtyä, vaan kiinteistölle etsitään uusi käyttötarkoitus.

Vanhusten palveluiden vastuualueella on tehty palvelualue selvitys, jossa on tarkasteltu alueiden väestöennusteita ja olemassa olevia sekä suunnitteilla olevia tiloja. Palvelualue selvityksen mukaan Osmonkallion

21.11.2011

säilyttämiselle vanhustenpalveluissa ei myöskään löytynyt riittäviä perusteita, sillä alueella on riittävästi palvelutiloja myös tulevaisuuden tarpeisiin (mm. Kustaankartanon ja Koskelan vanhustenkeskukset).

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Timo Vierelä, suunnittelija, puhelin: 310 42858
timo.vierela(a)hel.fi
Tuulikki Siltari, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

27

Vastaus vt Päivi Lipposen aloitteeseen psykiatrisista sairaanhoitajista peruskoulujen oppilashuollossa

HEL 2011-001914 T 06 00 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan psykiatristen sairaanhoitajien osaamisen hyödyntämistä peruskoulujen oppilashuollossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin 106:ssa peruskoulussa opiskelee noin 46 000 koululaista. Peruskouluissa toimii 82 terveydenhoitajaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä toimii lisäksi 7 psykiatrista sairaanhoitajaa. Peruskouluissa kaikilla yläasteilla toimivat myös kuraattorit ja psykologit koululaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Terveyskeskuksessa tehdyn seurannan mukaan psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotoille lähetetyistä nuorista 12 % tuli opettajien, 5 % kuraattorien ja 2 % psykologien kautta. Yleisin lähettävä taho oli koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat ja lääkärit. Psykiatristen sairaanhoitajien työajasta alle 30 % käytettiin välittömään asiakastyöhön. Psykiatrista sairaanhoitajaa kohden oli noin 2 - 3 käyntiä päivässä. Työajasta suurin osa koostui muista työtehtävistä, joista suurimpana kokonaisuutena erottuivat kokoukset, konsultoinnit ja koulutukset.

Esitystä psykiatristen sairaanhoitajien palvelujen lopettamisesta tai vähentämisestä peruskouluissa ei ole tehty. Kaupunginhallitus katsoo, että voimavarat tulee kohdentaa siten, että psykiatristen sairaanhoitajien palvelut saadaan mahdollisimman hyvin hyödynnettyä ja ohjattua niille lapsille ja nuorille, jotka kyseisiä palveluja tarvitsevat.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Päivi Lipposen aloite

21.11.2011

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 10.10.2011

HEL 2011-001914 T 06 00 00

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa terveyslautakunnan ja opetuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että terveyskeskus pohtii parhaillaan, miten psykiatristen sairaanhoitajien resurssit voidaan parhaiten kohdentaa helsinkiläisille lapsille ja nuorille siten, että ne kohdentuvat oikein ja mahdollisimman moni niitä tarvitseva saa palvelua. Esitystä psykiatristen sairaanhoitajien palvelujen lopettamisesta tai vähentämisestä peruskouluissa ei ole tehty.

Lasten ja nuorten ongelmat ovat viime vuosina tulleet moninaisemmiksi ja vaikeammin autettaviksi, joten opetuslautakunnan mukaan myös oppilashuollon resursointia ei tule vähentää.

Lainsäädännöllisesti laadukkaaseen oppilashuoltoon on viime vuosina kiinnitetty runsaasti huomioita opetustoimessa. Laadukas ja tasokas oppilashuoltotyö edellyttää hyvää eri hallintokuntien välistä yhteistyötä.

Edelleen talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että resurssien kohdentamisessa tulee arvioida, että psykiatristen sairaanhoitajien palveluiden hyöty oppilaille / opiskelijoille on mahdollisimman hyvä ja palvelut kohdentuvat niistä eniten hyötyville.

Lisätiedot

Niininen Tero, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 30.08.2011 § 184

HEL 2011-001914 T 06 00 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin peruskouluissa työskentelee tällä hetkellä 82 terveydenhoitajaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä toimii lisäksi seitsemän psykiatrista sairaanhoitajaa, joista 2,5 psykiatristen sairaanhoitajan työpanos on sijoitettu viiteen eri peruskouluun Helsingin alueella. Terveyskeskus pohtii parhaillaan, miten psykiatristen sairaanhoitajien resurssi voidaan parhaiten kohdentaa kaikkia helsinkiläisiä lapsia ja nuoria auttavalla tavalla siten, että mahdollisimman moni hyötyy palve-

21.11.2011

lusta. Yhtenä mahdollisuutena on edellä mainittujen 2.5 sairaanhoitajan työpanoksen siirtäminen terveysasemille.

Lainsäädännöllisesti laadukkaaseen oppilashuoltoon on viime vuosina kiinnitetty runsaasti huomiota. Laadukas ja tasokas oppilashuoltotyö edellyttää hyvää eri hallintokuntien yhteistyötä. Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011 määrittelee, että terveystarkastusten lisäksi kouluterveydenhuoltoon kuuluu myös muun muassa mahdollisten mielenterveys- ja päihdeongelmien varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus. Asetus ei ota kantaa siihen, mitä kautta kyseisiä palveluita tulee tarjota.

Lastensuojelulaki (417/2007) määrittää, että kunnan tulee järjestää koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluita, jotka antavat kunnan perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun esi-, perus- ja lisäopetuksen sekä valmistavan opetuksen oppilaille riittävän tuen ja ohjauksen koulunkäyntiin ja oppilaiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Palveluilla tulee edistää myös koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämistä.

Helsingin kaupungissa on panostettu laadukkaaseen oppilashuoltoon jo vuosikausia. Lukuvuonna 2010 - 2011 Helsingin kaupungin ylläpitämissä suomenkielisissä peruskouluissa oli yhteensä 46 koulukuraattoria. Oppilasmäärään suhteutettuna, tämä vastaa yhtä kuraattoria 740 oppilasta kohden. Koulupsykologeja oli yhteensä 43. Yhtä psykologia kohden oli keskimäärin 819 oppilasta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen suositus on ollut yksi psykologi ja kuraattori 600 - 800 oppilasta kohden. Valtion oppilashuoltokomitea määritteli vuonna 1973, että koulupsykologeja ja -kuraattoreita tulee olla yksi tuhatta oppilasta kohti.

Ruotsinkielisellä koulutuslinjalla on neljä koulupsykologia ja johtava koulupsykologi sekä neljä koulukuraattoria ja aluekuraattori, jotka palvelevat sekä esi- ja perusopetusta että lukioita. Ruotsinkielisissä peruskouluissa psykologit toimivat pääsääntöisesti ala-asteilla ja kuraattorit yläasteilla. Koulukuraattorien ja -psykologien mitoitus on ollut tiukka mutta riittävä Helsingin kaupungin peruskouluissa.

Lukuvuoden 2010 - 2011 mitoituslaskennan mukaan kouluterveydenhuollolla on ollut käytössään 82,4 terveydenhoitajan työpanosta, 14 lääkärin työpanosta sekä 2,5 psykiatrisen sairaanhoitajan työpanosta. Oppilasmäärä yhtä kokopäiväistä kouluterveydenhoitajaa kohden oli keskimäärin 558 oppilasta. Sosiaali- ja terveysministeriön suositus on 600 oppilasta yhtä terveydenhoitajaa kohden, joten suositukseen nähden tilanne Helsingissä on melko hyvä.

21.11.2011

Yllä kuvatun resurssin avulla oppilashuoltotyötä on pystytty ylläpitämään ja kehittämään kohtuullisen hyvin. Psykiatrisia sairaanhoitajia on työskennellyt osapäiväisesti viidessä peruskoulussa. Terveyskeskus on seurannut heidän kuten muittenkin työntekijöittensä päivittäisiä keskimääräisiä käyntimääriä. Psykiatristen sairaanhoitajien työajasta on käytetty alle 30 prosenttia suoraan asiakastyöhön. Psykiatristen sairaanhoitajien käyntimäärä työntekijää kohti on ollut terveystieteiden kriteerien mukaan alhainen, noin 2-3 käyntiä päivässä. Terveyskeskus onkin päättänyt pohtia, miten psykiatristen sairaanhoitajien resurssi voidaan parhaiten kohdentaa kaikkia helsinkiläisiä lapsia ja nuoria auttavalla tavalla siten, että mahdollisimman moni hyötyy palvelusta.

Lasten ja nuorten ongelmat ovat viime vuosina tulleet aiempaa moninaisemmiksi ja vaikeammin autettaviksi, joten opetuslautakunta katsoo, että oppilashuoltoon käytettyä resursointia ei ole syytä vähentää, vaikka peruskoulun oppilasmäärässä onkin Helsingin kaupungissa lievä notkahdus. Mikäli terveystieteiden keskus poistaa psykiatriset erikoissairaanhoitajat kouluilta, tulee poistuvat resurssit sijoittaa siten, että niitten avulla voidaan tarjota matalan kynnyksen palveluita, jotka aidosti hyödyttävät mahdollisimman monia lapsia ja nuoria.

Koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluita tulee myös kohdentaa jatkossa aiempaa enemmän niihin kouluihin, joista sairaanhoitajat poistuvat. Näin pystytään osaltaan vähentämään kyseessä olevalle viidelle koululle muutoksesta mahdollisesti aiheutuvia terveystieteiden vaikutuksia. Tavoitteena tulee olla, että kokonaisuudessaan muutos ei aiheuta negatiivisia terveystieteiden vaikutuksia.

Opetuslautakunta toivoo, että opetus- ja terveystieteiden viraston hyvä ja hedeellinen yhteistyötä oppilashuollon kehittämiseksi jatkuu edelleen. Virastojen yhteisissä keskusteluissa löydettäneen ratkaisu, jonka avulla lasten ja nuorten hyvinvointia voidaan edistää käytettävissä olevia resursseja parhaalla tavoin hyödyntäen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Rönholm Niclas, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronholm(a)hel.fi

21.11.2011

Terveyslautakunta 23.08.2011 § 232

HEL 2011-001914 T 06 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa talousarvioaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Helsingin peruskouluissa opiskelee noin 46 000 koululaista. Peruskouluissa toimii tällä hetkellä 82 terveydenhoitajaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksikössä toimii lisäksi seitsemän psykiatrista sairaanhoitajaa. Helsingissä on yhteensä 106 peruskoulua. Peruskouluissa kaikilla yläasteilla toimivat myös kuraattorit ja psykologit koululaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Seurannan mukaan psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotoille lähetetyistä nuorista vain 12 % tuli opettajien, 5 % kuraattorien ja 2 % psykologien kautta. Yleisin lähettävä taho oli koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat ja lääkärit. Psykiatristen sairaanhoitajien työajasta alle 30 % käytettiin välittömään asiakastyöhön. Työajasta suurin osa koostui muista välillisistä työ-tehtävistä, joista suurimpana kokonaisuutena erottuivat kokoukset, konsultoinnit ja koulutukset. Terveyskeskus seuraa kaikkien työntekijöiden keskimääräistä päivittäistä käyntimäärää. Psykiatristen sairaanhoitajien käyntimäärä työntekijää kohti on noin 2-3 käyntiä päivässä.

Nykyisellään jokaisella koululla on nimetty terveydenhoitaja, jolla on työparinaan lääkäri. Kullakin koululla lääkäri on paikalla osa-aikaisesti ja terveydenhoitaja koulun koosta riippuen kokopäiväisesti tai osa-aikaisesti. Kiireellistä hoitoa tarvitsevat lapset ja nuoret ovat lisäksi oikeutettuja käyttämään oman terveysaseman palveluja.

Lapset ja nuoret tarvitsevat monenlaista apua. Kaikkien kouluyhteisön arjessa toimivien, erityisesti opettajien, jotka tapaavat lapset päivittäin, tulisi kiinnittää erityistä huomiota lasten hyvinvointiin, tukea heitä siinä ja ohjata heitä tarvittaessa muun avun piiriin.

Seitsemän psykiatrisen sairaanhoitajan työpanosta koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ei voida jakaa kaikille kouluille ja opiskelupaikoille. Tällä hetkellä heistä 2,5 työpanos on suunnattu kouluterveydenhuoltoon ja se kohdentuu viiteen eri peruskouluun yhteensä 106 peruskoulusta. Muualla Suomessa psykiatrista sairaanhoitajia on palkattuna kouluterveydenhuoltoon vain yksittäisissä kunnissa esim. Tuusulassa. Siellä he toimivat lähinnä erityistä tukea vaativien lasten ja nuorten tukena luokkaopetuksessa. Heidän työnkuvansa on erilainen kuin Helsingin terveyskeskuksessa, jossa pääpaino on ollut ennaltaehkäisevässä työssä.

21.11.2011

Esitystä psykiatristen sairaanhoitajien palvelujen lopettamisesta tai vähentämisestä peruskouluissa ei ole siis tehty. Terveyskeskuksessa arvioidaan parhaillaan, miten psykiatristen sairaanhoitajien resurssit voidaan parhaiten kohdentaa helsinkiläisiä lapsille ja nuorille siten, että ne kohdentuvat oikein ja mahdollisimman moni niitä tarvitseva saa palvelua.

Terveysvaikutusten arviointi

Resurssien kohdentamisessa tulee arvioida terveysvaikutukset siten, että psykiatristen sairaanhoitajien palveluiden hyöty koululaisille ja opiskelijoille on mahdollisimman hyvä ja palvelut kohdentuvat niistä eniten hyötyville.”

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Raija Suvanto, suunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi
Hanna Viitala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 48355
hanna.viitala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

28

Vastaus vt Ilkka Taipaleen aloitteeseen syntyvyyden lisäämisohjelmasta

HEL 2011-001627 T 06 00 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Valtuutettu Ilkka Taipale esittää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin väestöpoliittisen, syntyvyyden lisäämisen tähtäävän konkreettisen ja operatiivisen ohjelman laatimiseksi siten, että helsinkiläisten syntyvyys voitaisiin nostaa aluksi vähintään ympäryskuntien tasolle ja siten ainakin maan keskitasolle.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunki pyrkii monella tavalla edistämään lasten ja lapsiperheiden asemaa Helsingissä. Konkreettisilla palveluilla ja elinoloihin vaikuttavilla toimenpiteillä on vaikutusta syntyvyyteen ja lapsiperheiden pysymiseen Helsingissä.

Tietokeskuksen selvityksessä todetaan, että syntyvyys on viime vuosina noussut ja sen on ennakoitu nousevan aina vuoteen 2020 asti.

Khs yhtyy lautakuntien lausunnoissa esitettyyn näkemykseen, ettei erillinen, väestöpoliittinen ohjelma syntyvyyden lisäämiseksi ole tarpeen, vaan aloitteessa esitettyä tavoitetta voidaan parhaiten tukea eri hallintokuntien monipuolisella ja toimivalla palveluverkolla sekä lapsi- ja perhemyönteisellä kaupunkirakenteella.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Ilkka Taipaleen valtuustoaloite
- 2 Tietokeskuksen lausunto
- 3 Liite tietokeskuksen lausuntoon
- 4 Liite tietokeskuksen lausuntoon

21.11.2011

Päätöshistoria

Rahoitusjohtaja 27.10.2011

HEL 2011-001627 T 06 00 00

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään turvaamaan lapsiperheiden säilyminen ja määrän lisääntyminen kaupungin alueella. Keskeisimpänä toimenpiteenä talous- ja suunnittelukeskuksen toimialalla tässä on aluerakentamisen ohjaus ja asunto-ohjelman valmistelu. Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa 2008–2017 ”Laadukkaan asumisen Helsinki” on päämääränä ottaa huomioon erilaiset väestöryhmät asuntotuotannossa. Erityisenä kehittämisen kohteena on perheasuntojen saatavuuden turvaaminen.

Talous- ja suunnittelukeskus ei pidä erillisen väestöpoliittisen, syntyvyyden lisäämiseen tähtäävän konkreettisen ja operatiivisen ohjelman laatimista perusteltuna, sillä kaupunginvaltuusto on hyväksyessään strategiaohjelman linjannut valtuustokaudella 2009–2012 laadittavat toimintaohjelmat.

Lisätiedot

Karvinen Marko, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 30.08.2011 § 334

HEL 2011-001627 T 06 00 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan ei tarvita erillistä väestöpoliittista ohjelmaa syntyvyyden lisäämiseksi, vaan lausunnossa esitettyä tavoitetta voidaan parhaiten tukea eri hallintokuntien monipuolisella ja toimivalla palveluverkolla sekä lapsi- ja perhemyönteisellä kaupunkirakenteella.

Aloitteessa esitetään laadittavaksi konkreettinen ohjelma toimenpiteistä, joilla Helsingin syntyvyyttä voitaisiin nostaa. Viime vuonna Helsingissä syntyi 6 709 lasta, mikä oli korkein luku yli kymmeneen vuoteen. Vuosien 2008-2011 aikana lasten määrä on lisääntynyt lähes 2 500

21.11.2011

lapsella ja kasvun ennustetaan edelleen jatkuvan seuraavan kymmenen vuoden aikana 6 500 lapsella. Alle kouluikäisen väestön määrän kasvuun on vaikuttanut myös lapsiperheiden poismuuton väheneminen. Helsingin koko väestömäärä on kasvanut vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 %. Kasvu johtuu kuitenkin erityisesti ulkomailta ja muualta Suomesta tulevasta muuttoliikkeestä. Pääkaupunkiseudun väestö kasvoi vuonna 2010 yli 10 900 asukkaalla. Syntyneiden lasten määrä lisäsi väestöä eniten Espoossa ja Vantaalla, kun taas Helsingissä maahanmuutto oli eniten väestöä lisäävä tekijä.

Perheen perustamiseen ja lasten hankkimiseen vaikuttavat monet tekijät kuten opiskelu, työura ja muut kiinnostuksen kohteet. Helsingissä asumisen kalleus saattaa johtaa lapsiperheitä ja perheenlisäystä suunnittelevia pareja hakeutumaan lähikuntiin. Sosiaaliviraston toiminnalla ei vaikuteta suoranaisesti syntyvyyteen, mutta sosiaaliviraston perus- ja erityispalvelut tarjoavat perheille monenlaista tukea arkeen ja vahvistavat Helsingin asemaa perheystävällisenä kaupunkina.

Aloitteessa ehdotetaan yhdeksi ratkaisuksi perheille maksutonta päivähoitoa. Päivähoito on Helsingissä keskeinen perheille suunnattu palvelu, johon asiakaskyselyn mukaan ollaan tyytyväisiä.

Todettakoon, että helsinkiläisillä perheillä on mahdollisuus valita lastensa päivähoiton järjestämiseksi useita vaihtoehtoja.

Aloitteessa vaaditaan operatiivisia täsmällisiä toimia eri aloilla ja epäilään, etteivät yleiset ohjelmalliset julistukset johda tuloksiin. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että kaupungilla on myös yhteinen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sovittamassa yhteen eri toimijoiden konkreettisia ponnistuksia perheiden tukemiseksi. Tässä yhteisesti hyväksytyssä viitekehyksessä sosiaalivirasto toteuttaa omaa monipuolista konkreettista perheitä tukevaa toimintaansa.

Sosiaalilautakunnan mielestä syntyvyyden kasvattamisen lisäksi on tärkeää, että nykyisiä lapsiperheitä tuetaan. Turvallisissa oloissa varttuneet lapset saavat hyvät eväät omaan vanhemmuuteensa.

Perhemyönteisen kulttuurin vahvistamiseen tarvitaan mukaan myös kuntalaiset. Sosiaalivirasto osallistui viime vuonna helsinkiläisille suunnattuun ulkomainoskampanjaan, jossa esiteltiin kaupungin perheille suuntaamia palveluja. Internetissä perheitä palvelee Wellsinki -sivusto. Sosiaalivirasto koordinoi Etelä-Suomen osalta valtakunnallista Lapsen ääni -kehittämishjelmaa, jossa on useita lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja osallisuuden kehittämiseen tähtääviä hankkeita.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

Lisätiedot

Marja-Kirsti Eliasson, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43004
marjakirsti.eliasson(a)hel.fi
Ahlroth Eila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 72924
eila.ahlroth(a)hel.fi
Koskinen Päivi, kehittämiskonsultti, puhelin: 310 42661
paivi.e.koskinen(a)hel.fi
Harju Carola, suunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Terveyslautakunta 23.08.2011 § 226

HEL 2011-001627 T 06 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Suomen ja samalla myös Helsingin ikärakenteen vanheneminen lasten ja työikäisten absoluuttisen ja suhteellisen määrän vähentyessä on ongelmallista talouskasvun, kilpailukyvyn ja hyvinvointijärjestelmien ylläpidon näkökulmasta. Väestön rakenteeseen ja määrään voidaan periaatteessa vaikuttaa toimilla, jotka lisäävät maahanmuuttoa ja/tai syntyvyyttä. Syntyvyyden koheneminen nykyisestä pitäisi lasten määrän lähes ennallaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä sekä lieventäisi työikäisten määrän vähenemistä etenkin pitkällä aikavälillä.

Mikäli hedelmällisyys on vähintään 2,1 eli naiset synnyttävät keskimäärin kyseisen määrän lapsia, säilyisi väestötasapaino luonnollisen uusiutumisen kautta. Sekä Suomen että Uudenmaan maakunnan kokonaisedelmällisyysluku on hitaasti kasvanut yli kymmenen vuoden ajan. Vuonna 2009 koko maan luku oli 1,9, Uudellamaalla 1,7 ja Helsingissä 1,4.

Hedelmällisyys vaihtelee Helsingissä alueittain ja kieliryhmittäin. Vuonna 2009 peruspiireistä korkein syntyvyys oli Jakomäessä, Itä-Pakilassa, Latokartanossa, Vuosaarella, Laajasalossa, Myllypurossa ja Puistolassa. Syntyvyys oli suhteellisesti pienin Kalliossa ja Alppiharjussa. Somalinkielisten naisten syntyvyys on ollut muihin kieliryhmiin verrattuna selvästi korkeinta. Somaliaa ja arabiaa puhuvien naisten kokonaisedelmällisyysluku oli 4,5, mikä on lähes kolminkertainen kantaväestöön verrattuna. Lapsena Suomeen muuttaneilla ja täällä koulunsa käyneillä naisilla hedelmällisyys on alempi kuin somalinkielisillä naisilla keskimäärin. Nuorimpien somaleiden hedelmällisyysluku on laskenut

21.11.2011

kaikkein eniten. Venäläisten ja virolaisten hedelmällisyysluku on lähellä suomalaisten hedelmällisyyslukua

Sosiaali- ja terveysministeriön perhepoliittisessa strategiassa vuodelta 2003 syntyvyyden lisääminen ei ole nimenomainen tavoite eikä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta muidenkaan Euroopan maiden perhepoliittisilla toimenpiteillä ole varsinaista syntyvyyttä lisäävää päämäärää.

Vuonna 2004 julkaistussa Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon liiteraportissa käsitellään mahdollisuuksia syntyvyyden lisäämiseen. Raportissa todetaan, että syntyvyyttä lisäävien suorien väestötoimenpiteiden merkitys on vähentynyt jatkuvasti. Tähän on esitetty useita syitä: Kehityksmaiden väestönkehityksen toivotaan olevan väestönkasvua hillitsevää eikä näin ollen olisi johdonmukaista esittää läntisille maille väestönkasvua lisääviä suoria toimia. Toisaalta katsotaan, että ei ole modernin valtion asia ilmoittaa syntyvyytstavoitteita asiassa, joka kuuluu yksityisyyden piiriin. Kolmas tekijä liittyy siihen, että alan asiantuntijoidenkaan keskuudessa ei ole yksimielisyyttä siitä vaikuttavatko väestöpoliittiset erityistoimenpiteet väestönkasvuun tai hedelmällisyyteen. Neljäs syntyvyyttä lisäävän väestöpolitiikan suosiota alentava tekijä liittyy siihen, että sen vaikutus on varsin hidas. Jos esimerkiksi Suomeen syntyisi lähivuosina jälleen suuria ikäluokkia, ilmenisi niiden työmarkkinavaikutus vasta 25–30 vuoden kuluttua.

Väestöliiton väestöpoliittisessa ohjelmassa vuodelta 2004 tavoitteena on syntyvyyden lisääminen niin, että vuonna 2040 kokonaishedelmällisyysluku olisi 1,9. Väestöliiton ohjelma korostaa lapsiystävällisten arvojen merkitystä. Terveystenhuollon toimialaan kuuluvista keinoista ohjelma mainitsee tahattoman lapsettomuuden vähentämisen. Erityishuomiota saa lapsettomuutta aiheuttavan klamydiainfektion ehkäiseminen klamydiaseulonnoin ja kondomin käyttöä edistämällä. Helsingissä klamydiaa seulotaan terveydenhuollossa ja nuorille on jaettu maksuttomia kondomeita. Lisäksi Väestöliiton ohjelmassa suositellaan lapsettomuushoitojen lisäämistä.

Lapsettomien naisten osuus on noin 15 prosenttia. Lapsettomuuden kasvu johtuu sekä tahallisen että tahattoman lapsettomuuden yleistymisestä. Tahattoman lapsettomuuden syissä on sekä miehillä että naisilla monia terveyteen liittyviä toiminnallisia ja rakenteellisia häiriöitä sekä elintapoihin liittyviä tekijöitä. Huolimatta kehittyneestä diagnostiikasta suuri osa tahattomasta lapsettomuudesta jää edelleen ilman selkeästi todettavaa syytä tai diagnoosia.

Biologiset ja terveydelliset kysymykset kuuluvat lisääntymisterveyden alaan. Lisääntymisterveyden eri osa-alueista on suoranaista vaikutusta syntyvyyteen mm. seuraavilla:

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
FI02012566
Alv.nro
FI02012566

21.11.2011

- hedelmällisyyden edistäminen ja säilyttäminen,
- tahattoman lapsettomuuden yleisyys, ehkäisy ja hoito
- raskauden ehkäisymenetelmien käyttö
- raskauksien ja synnytysten määrät ja ensisynnytysikä
- raskauskomplikaatioiden, keskenmenojen, kohdun ulkopuolisten raskauksien sekä raskauden keskeytysten yleisyys ja hoito
- sukupuolitautien yleisyys, ehkäisy ja hoito

Raskaaksi tulemiseen liittyvät vaikeudet ja tahaton lapsettomuus ovat yleistyneet ja hedelmöityshoitoja saaneiden määrä on lisääntynyt. Lapsen hankinnan vaikeudet lisääntyvät iän myötä.

Terveydenhuollossa on vastattu lastenhankintaan liittyviin biologisiin ongelmiin eri tavoin. Vuosittain 2,5 prosenttia syntyvistä lapsista saa alkunsa koeputkihedelmöityksellä. Muita hoitomuotoja ovat mm. inseminaatio (keinosiemennys) ja lääkehoidot, esim. munasolun irrotukseen tähtäävä lääkehoito.

Syrjäytyminen on epäedullista myös syntyvyyden näkökulmasta. Runsaan päihteiden käyttö alentaa hedelmällisyyttä. Näin ollen päihteiden väärinkäyttöä vähentävät toimenpiteet voivat parantaa myös hedelmällisyyttä. Helsingiläisten terveyden edistäminen ja väestöryhmien välisen terveyserojen kaventaminen on yksi neljästä Helsingin terveyskeskuksen strategisesta linjauksesta. Se sisältää mm. toimenpideohjelman alkoholin käytön vähentämiseksi.

Aloitteessa ehdotetaan konkreettisia toimia periaatetasoisten julistusten sijaan. Lisääntymisterveyden alaan kuuluvat ennaltaehkäisevät ja hoitolliset terveydenhuollon toimenpiteet ovat tällaisia konkreettisia toimia, samoin äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluva vanhemmuuden tukeminen. Ensisijaisesti syntyvyyteen voidaan vaikuttaa lapsiperheiden olosuhteita parantavilla terveydenhuollon ulkopuolisilla yhteiskuntapoliittisilla keinoilla.

Terveyslautakunta toteaa, että terveydenhuollon toimialaan kuuluvien syntyvyyttä edistävien toimenpiteiden toteuttaminen ei edellytä erillistä operatiivista ohjelmaa.

Terveysvaikutusten arviointi

Lisääntymisterveyden parantaminen luo omalta osaltaan edellytyksiä syntyvyyden lisääntymiselle vähentämällä tahatonta lapsettomuutta."

Käsittely

23.08.2011 Ehdotuksen mukaan

21.11.2011

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti: Muutetaan 4. kappaleen ensimmäisen lauseen kansalaisuusryhmä- sana sanaksi kieliryhmä.

Vastaehdotus:

Leppänen Joonas esitti seuraavan vastaehdotuksen: Poistetaan lausunnon 4. kappaleesta sen koko loppuosa alkaen virkkeestä: "Somalinkielisten naisten syntyvyys on ollut muihin kieliryhmiin verrattuna selvästi korkeinta."

Vastaehdotus raukesi jäätyään kannatuksetta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

29

Vastaus vt Annika Anderssonin aloitteeseen siirrettävän moduulipäiväkodin sijoittamisesta Munkkiniemeen

HEL 2011-000694 T 10 06 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Valtuutettu Annika Andersson esittää siirrettävän modulipäiväkodin sijoittamista Munkkiniemeen sekä muutenkin joustavien ratkaisujen lisäämistä päivähoiton tilaongelmissa.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaalivirasto ja kiinteistövirasto tekevät jatkuvasti yhteistyötä päivähoiton nopeasti muuttuvissa tilatarpeissa. Kiireellisissä hankkeissa tutkitaan kaikki vaihtoehdot. Varsinaisen rakennusohjelman mukaisten investointien eteneminen suunnitellusti on kuitenkin sekä päivähoito- että investointitoiminnan suunnittelun perusta.

Aloitteessa tarkoitettu kevytrakenteinen, muuntojoustava ja tilapäiseksi ratkaisuksi tarkoitettu paviljonkipäiväkotikoti on tarkastelussa mukana yhtenä vaihtoehtona ja tulee kysymykseen, jos muita kokonaistaloudellisempia ratkaisumalleja ei ole. Paviljonkirakennus saadaan käyttöön nopeammin kuin paikalle rakennettu, jos kaikki rakentamiseen liittyvät vaiheet menevät ilman häiriöitä. Kokonaiskustannuksiltaan paviljonkirakennus ei ole pysyväksi suunniteltua, vastaavan tasoista rakennusta edullisempi.

Khs pitää tärkeänä, että sosiaalivirasto ja tilakeskus jatkavat uusien vaihtoehtojen kehittämistä. Ruotsin mallin mukainen eli yksikkö kerrallaan siirrettävä tyyppipäiväkotiratkaisu on tärkeää saada kokeiluun mahdollisimman pian. Näin voitaisiin myös säästää kustannuksissa ja päivähoiton ruuhkahuippuihin voitaisiin vastata nopeammin 1-5 moduulin turvin.

Päivähoiton vastuualueen palveluverkkosuunnittelussa tarkastellaan päivähoitoalueita kokonaisuuksina. Hankeohjelmassa nyt olevat uudet tilahankkeet Munkkiniemen peruspiirissä tuovat lisätiloja jo tämän vuoden aikana noin 80 lapselle ja vielä lisää hoitopaikkoja muutaman vuoden kuluessa. Reijola-Munkkiniemi päivähoitoalueella on pystytty pääsääntöisesti tarjoamaan hoitopaikka päivähoiton hakijoille heidän omalta päivähoitoalueeltaan.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

21.11.2011

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Annika Anderssonin aloite

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 16.08.2011 § 311

HEL 2011-000694 T 10 06 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Reijola - Munkkiniemi päivähoitoalueella on talousarvion yhteydessä hyväksytyssä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2012 - 2016 kaksi uutta päiväkotihanketta, jotka molemmat sijaitsevat Munkkiniemen peruspiirissä. Päiväkoti Lehtisaari, 84 tilapaikkaa, valmistuu syksyllä 2011. Toinen on kaupungin rakentamishjelmassa vuonna 2015 valmistuvaksi suunniteltu päiväkotikoti "Villiruusu". "Villiruusu" varten tutkittiin useita sijoitusvaihtoehtoja, joista vain Kaartin torpan viereinen rakennuspaikka osoittautui kaupunkirakenteellisesti mahdolliseksi. Hankkeen eteneminen pysähtyi kuitenkin alueen vaahterametsästä tehtyyn suojeluesitykseen, kunnes Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) päätti viime vuoden lopulla, että hankkeen rakentamiselle ei ole suojelullisia esteitä. Tämän jälkeen hanketta on pyritty kiirehtimään.

Tilapäisten ja nopeaan tarpeeseen tulevien rakennusten toteuttamista vaikeuttaa se, että tarkoitukseen sopivia ja helposti rakennettavia tontteja on vaikea löytää. Kaavoitettujen tonttien kohdalla joudutaan aina arvioimaan mahdollisuudet kaavamuutoksiin ja kuulemaan alueen asukkaita.

Päivähoidon vastuualue ja kiinteistöviraston tilakeskus tekevät jatkuvasti yhteistyötä ratkaisujen löytämiseksi päivähoidon nopeasti muuttuvissa tilatarpeissa siten, että asianmukaiset ja riittävät päivähoitotilat pystyttäisiin turvaamaan. Varsinaisen talonrakennuksen rakennusoh-

21.11.2011

jelman mukaisten investointien eteneminen suunnitellusti on kuitenkin sekä päivähoito- että investointitoiminnan suunnittelun perusta.

Myös kiireellisissä hankkeissa on tutkittava kaikki vaihtoehdot kokonaistaloudellisimman ratkaisun löytämiseksi. Tällaisia voivat olla kaupungin omien tai muiden tilojen käyttö tilapäisesti päiväkotina, hankkeiden kiirehtiminen, toteutustapojen kehittäminen sekä yleensä palveluverkon tehostaminen. Tilapäiseen käyttöön on voitu rakentaa joustavasti päiväkotitiloja olemassa olevaan rakennuskantaan, esimerkiksi liike- tai kerhotiloihin. Aloitteessa tarkoitettu kevytrakenteinen, muuntojoustava ja tilapäiseksi ratkaisuksi tarkoitettu päiväkoti on tarkastelussa mukana yhtenä vaihtoehtona ja tulee kysymykseen, jos muita kokonaistaloudellisempia ratkaisumalleja ei ole. Tällaista kevytrakenteista ratkaisua on Helsingissä kutsuttu paviljonkipäiväkodiksi.

Rakennusvalvonta ja ympäristökeskus edellyttävät tilapäiseksi tarkoituiltuilla rakennuksilla samaa laatutasoa kuin pysyviltä palvelutiloilta. Paviljonkirakennusta koskevat samat energia-, lumikuorma- ja ilmanvaihtomääräykset kuin muutakin rakentamista. Kun huomioidaan työmaa-, perustamis-, aluerakentamis- ja liittymäkustannukset, siirrettävä paviljonkiratkaisu ei tilakeskuksen mukaan ole kokonaiskustannuksiltaan pysyväksi suunniteltua vastaavan tasoista rakennusta edullisempi. Paviljongin toimitusaika voi kuitenkin ilman häiriöitä olla noin kolmanneksen paikalla rakentamista lyhyempi, kun pihatöitä ei oteta huomioon.

Puistoon sijoitettaessa paviljonkipäiväkodille myönnetään yleensä vain tilapäinen viiden vuoden rakennuslupa. Näin kävisi todennäköisesti myös nyt sijoituspaikaksi esitetyn Koneen puiston kohdalla. Jos paviljonki toteutetaan täysin varusteltuna vuokrahankkeena, vuokratilakustannus on nykytasolla noin puolitoistakertainen verrattuna pysyvään hankkeeseen. Omana hankkeena toteutettaessa ongelmana on vapautumisajankohdan ja uuden tarpeen synkronointi sekä väliaikaisvarastointi. Tilakeskus omistaa tällä hetkellä jo noin 30 koulu- ja päiväkotipaviljonkia. Myös paviljonkien siirtokustannukset voivat olla huomattavia. Ne vaihtelevat riippuen uusista perustuksista, talotekniikan liittymistä sekä piha-alueen rakentamisesta ja voivat olla noin 20 - 80 % uuden hankkeen kustannuksista. Kuitenkin Ruotsin mallin mukainen eli yksikkö kerrallaan siirrettävä tyyppipäiväkotiratkaisu olisi tärkeää saada kokeiluun mahdollisimman pian. Näin voitaisiin myös säästää kustannuksia ja päivähoiton ruuhkahuippuihin voitaisiin vastata nopeammin 1-5 moduulin turvin.

Päivähoidon vastualueen palveluverkkosuunnittelussa tarkastellaan päivähoitoalueita kokonaisuuksina. Hankeohjelmassa nyt olevat uudet tilahankkeet Munkkiniemen peruspiirissä tuovat lisätiloja jo tämän vuoden aikana noin 80 lapselle ja vielä lisää hoitopaikkoja muutaman vuo-

21.11.2011

den kuluessa. Reijola-Munkkiniemi päivähoitoalueella on pystytty pääsääntöisesti tarjoamaan hoitopaikka päivähoiton hakijoille heidän omalta päivähoitoalueeltaan.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely

16.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään siten, että lisäsi päätösehdotuksen seitsemännen kappaleen loppuun seuraavan tekstin: "Kuitenkin Ruotsin mallin mukainen eli yksikkö kerrallaan siirrettävä tyyppipäiväkotiratkaisu olisi tärkeää saada kokeiluun mahdollisimman pian. Näin voitaisiin myös säästää kustannuksia ja päivähoiton ruuhkahuippuihin voitaisiin vastata nopeammin 1-5 moduulin turvin."

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, suunnittelija, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi
Jarmo Raveala, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

21.11.2011

30

**Vastaus vt Tuomo Valokaisen aloitteeseen nuorten mielenterveys-
kuntoutujien kulttuuripajan tukemisesta**

HEL 2011-000210 T 05 06 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan nuorten mielenterveyskuntoutujien toiminnallisten kuntoutuspalvelujen, Niemikotisäätiön hallinnoiman Kulttuuripaja Elviksen toiminnan rahoituksen järjestämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että ELVIS-hanke on saanut kolmen vuoden rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä osana Niemikotisäätiön toimintaa. Vuoden 2011 alusta Niemikotisäätiö liitettiin Helsingin kaupunkikonserniin ja tästä syystä aiempi rahoitustapa ei ole enää mahdollinen. Säätiö on aktiivisesti selvittänyt rahoitusjärjestelyjään.

Kaupungin on mahdollista ostaa palveluja ainoastaan talousarvioissa varattujen määrärahojen puitteissa. ELVIS-toiminnan jatkumisen turvaamiseksi määrärahojen kohdentaminen hankkeelle on täsmennettävä terveystoimen käyttösuunnitelmassa ja tulosbudjetissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Tuomo Valokaisen aloite
- 2 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 9.9.2011

Päätöshistoria

Terveyslautakunta 13.09.2011 § 242

HEL 2011-000210 T 05 06 00

Päätös

21.11.2011

Terveyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Aloitteessa edellytetään nuorten mielenterveyskuntoutujien toiminnallisten kuntoutuspalveluiden tukemista. Esimerkkinä käytetään Niemikotisäätiön hallinnoimaa Kulttuuripaja ELVIS –hanketta, jonka jatkorahoitusta esitetään järjestettäväksi. ELVIS- nimi kuvaa Niemikotisäätiön hankkeen keskeisiä elementtejä, joita ovat E = Elämänhallinnan parantaminen käyttämällä apuna L = Luovia toimintoja, V = Vertaistukea, I = Informaation jakamista ja Inspiraatiota S = Selviytyjille - nuorille mielenterveyskuntoutujille.

ELVIS –hankkeen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin ovat osallistuneet terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön lisäksi kaupungin nuorisosiainkeskus, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Mielenterveyden keskusliitto. Hankkeen tarkoitus on tarjota nuorille 18 – 35- vuotiaille mielenterveyskuntoutujille toiminnallista kuntoutusta turvallisissa puitteissa silloin, kun nuori ei vielä kykene osallistumaan muuhun kuntoutustoimintaan. "ELVIS" pyrkii ehkäisemään nuorten syrjäytymistä ja antamaan pohjaa mielekkäälle harrastustoiminnalle tarjoamalla välineitä arjen ja sairauden oireiden hallintaan sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja sitä kautta tukemaan opiskelua tai työelämään osallistumista. ELVIS hyödyntää vertaistukea siten, että pidemmälle kuntoutusprosessissaan edistyneitä osallistujia on koulutettu vertaisohjaajiksi toiminnallisiin ryhmiin, joissa he puolestaan ammattilaisten tukemina ohjaavat nuoria kuntoutujia. Toiminta on tärkeä osa kuntoutumisprosessia myös vertaisohjaajille itselleen.

ELVIS on yhteistyöhanke, jossa Helsingin psykiatrian poliklinikoiden varhaiskuntoutukseen osallistuneiden, ensimmäisen psykoosin sairastaneiden nuorten hoitoon ja kuntoutukseen yhdistetään Niemikotisäätiön hallinnoiman ELVIKSEN toiminnalliset ryhmät. Nuorisosiainkeskus on tarjonnut nimellistä korvausta vastaan tilat Toimintakeskus Hapesta ja Harjun nuorisotalosta ryhmäläisille. Mielenterveyden Keskusliitto ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto osallistuivat vertaisohjaajien koulutukseen. Hankkeen onnistumisen arviointiin on käytetty Asumispalvelusäätiön Aspan toimintakykyarviointia. Hankkeen vaikuttavuutta on arvioitu suoraan käyttäjille suunnatussa Asta –arviointilomakkeella. Kuntoutussäätiö arvioi koko hankkeen onnistumisen syksyllä 2011. ELVIS –hankkeesta on toiminta-aikana luotu malli, jota on tarkoitus levittää RAY:n tuella eri puolille Suomea.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana kuntoutusta on saanut noin 60 nuorta, joista 27 % on jo pystynyt joko palaamaan työhön tai saanut opiskelupaikan. Vertaisohjaajiksi on koulutettu noin kaksikymmentä kuntoutujaa. Psykiatrian poliklinikat ovat antaneet hyvää palautetta yh-

21.11.2011

teistyöstä Elviksen kanssa samoin kuin nuoret itse saamastaan hoidosta. Kritiikkiä on annettu ainoastaan siitä, etteivät kaikki tarvitsijat ole mahtuneet Elviksen ryhmiin.

ELVIS –hankkeen kuntouttavat ryhmät ovat muotoutuneet oleelliseksi osaksi nuorten psykoosipotilaiden kuntoutusta Helsingin psykiatrisessa avohoidossa. Hanke on saanut kolmen vuoden rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä osana Niemikotisäätiön toimintaa. Vuoden 2011 alusta Niemikotisäätiö liitettiin Helsingin kaupunkikonserniin, mistä syystä aiempi rahoitustapa ei enää ole mahdollinen. Terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön luonnosteleva ostopalvelusopimus edellyttäisi vuosittain ostojen lisäämistä noin 210 000 e ELVIS-toiminnan säilyttämiseksi. Säilyttääkseen nykyisen toimintalaajuuden Niemikotisäätiö tulee tarvitsemaan lisärahoitusta, jonka mahdollisuuksia säätiö on aktiivisesti selvittänyt. Säätiö on viime vuosina sopeuttanut toimintaansa talouteensa siinä määrin, ettei ELVIS-rahoitusta voida säätiön ilmoituksen mukaan turvata säätiön omin sisäisin järjestelyin. Hankkeen rahoituksen loppuminen on ollut tiedossa loppuvuodesta 2010. Hankkeen hyvien tulosten ja vakiintuneen toiminnan vuoksi terveyskeskus pitää toiminnan jatkamisen edellytysten selvittämistä erittäin tärkeänä. Selvityksessä tulee arvioida realistisesti myös ne kulut, jotka syntyisivät, mikäli ELVIS toiminta jouduttaisiin lopettamaan rahoituksen puutteen vuoksi. Terveyslautakunnan hyväksymän vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaan Niemikotisäätiön palveluostoihin sovelletaan talousarvion noudattamisohjeiden mukaista 2 % kustannustason nousua, mikä ei mahdollista toiminnan edellyttämää lisärahoitusta.

Terveysvaikutusten arviointi

Nuorten mielenterveyspotilaiden toiminnallinen kuntoutus kohdistuu erittäin haavoittuvaan väestöryhmään. Osana psykoosin hoitoketjua se näyttää ehkäisevän psykoosiin sairastuneiden nuorten syrjäytymistä, sairauden kroonistumista, toimintakyvyn laskua ja sairaalakierteen syntymistä. Samalla luodaan uusia mahdollisuuksia vakavassa syrjäytymisriskissä olevien nuorten aikuisten elämänlaadun turvaamiseksi rakentamalla sosiaalista verkostoa ja tarjoamalla kohderyhmälle soveltuvia mielekkäitä harrastusmahdollisuuksia. Suuri osa psykoosiin sairastuneista nuorista tarvitsee lääkehoidon ja keskusteluterapian lisäksi myös muita kanavia sairautensa hallintaan. ELVIS- tyyppisiä toimintakäytäntöjä tarvitaan lisääntyvästi. Niiden tavoitteena on hyödyttää sekä nuoria kuntoutujia että laajemminkin yhteiskuntaa vähentämällä psyykkisestä sairaudesta johtuvia välittömiä ja välillisiä kustannuksia."

Käsittely

13.09.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

21.11.2011

Kokouksessa esittelijä muutti ehdotustaan lisäämällä sen toiseksi viimeisen kappaleen toiseksi viimeiseksi virkkeeksi seuraavan tekstin: "Selvityksessä tulee arvioida realistisesti myös ne kulut, jotka syntyisivät, mikäli ELVIS toiminta jouduttaisiin lopettamaan rahoituksen puutteen vuoksi".

23.08.2011 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 01.09.2011 § 72

HEL 2011-000210 T 05 06 00

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Vuonna 2009 Niemikotisäätiö aloitti Raha-automaattiyhdistyksen tuella kulttuuripaja Elvis kehittämisprojektin. Niemikotisäätiö on vuonna 1983 perustettu Helsingin kaupungin tytäryhteisö, joka tuottaa sekä asumispalveluja että toiminnallista kuntoutusta työ- ja päiväkeskuksissa ja erilisissä valmennusyksiköissä.

ELVIS-hankkeen tavoitteena on kehittää uudentyyppistä toimintamallia ohjatun vertaistoiminnan ja luovien toimintojen yhdistelmällä. Päättävänä on tukea nuorta aikuista 18–35-vuotiasta mielenterveyskuntoutujaa löytämään itselleen luontevia välineitä elämänhallinnan ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen, sekä työ- ja toimintakyvyn kuntoutukseen.

Elvis-hankkeen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin ovat osallistuneet Niemikotisäätiön ja nuorisoasiainkeskuksen lisäksi terveyskeskus, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Mielenterveyden keskusliitto ja Helsingin psykiatrian poliklinikat.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana kuntoutusta on saanut noin 60 nuorta, joista 27 % on jo pystynyt palaamaan työhön tai saanut opiskelupaikan. Vertaisohjaajiksi on koulutettu noin kaksikymmentä kuntoutujaa. Elvis-projektista on tullut hyvää palautetta sekä yhteistoimijoilta että nuorilta itseltään. Kritiikkiä on annettu ainoastaan siitä, etteivät kaikki

21.11.2011

tarvitsijat ole mahtuneet Elviksen ryhmiin. Hanketta on arvioitu suoraan käyttäjille suunnatussa Asta-arviointilomakkeella. Kuntoutussäätiö arvioi koko hankkeen onnistumista syksyllä 2011.

Nuorisoasiainkeskuksella on 1.12.2009–31.12.2011 solmittu yhteistyö- ja palvelusopimus Niemikotisäätiön Elvis-projektin kanssa. Sopimuksen tarkoituksena on toteuttaa yhteistyötä helsinkiläisten nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan edistämiseksi sekä löytää yhteisiä luontevia yhteistyön rajapintoja ja muotoja erityisesti nuorten toimintakeskus Hapessa ja Harjun nuorisotalossa.

Yhteistyömuodot Niemikotisäätiön Elvis-projektin kanssa ovat toiminnallinen yhteistyö, Hapen ja Harjun tilojen yhteiskäyttö sekä päiväkäytön lisääminen. Keskeisenä tavoitteena on suvaitsevan ja erilaisuutta arvostava arvopohjainen näkökulma, jossa nuoret mielenterveyskuntoutujat toimivat ja työskentelevät monimuotoisissa yhteisöissä, joissa ei erotella, eristetä tai leimata nuoria taustansa tai vaikeuksiensa mukaan.

Elvis-projekti on käyttänyt Hapen ja Harjun tiloja pienryhmätoimintaan, koulutuksiin ja tapahtumiin sovittuina aikoina saleissa, studioissa sekä bändi- ja askartelutiloissa. Vielä voimassa olevan sopimuksen mukaan yhteistoimintaa on lisäksi toteutettu mm. soittimien tuunaamisessa ja fillarien kunnostuksessa, teemailloissa, kesätoiminnassa ja tilaisuuksissa sekä tapahtumissa. Yhteistyössä projektin kanssa toteutettiin Hapen äänistudion korjaus-, remontti- ja maalaushankkeet. Niemikotisäätiö on maksanut sopimuksen mukaan sovittua korvausta.

Nuorisoasiainkeskuksen, Elvis-projektin henkilökunnan ja muiden toimijoiden mukaan yhteistyö on toiminut erinomaisesti. Elvis-projektin nuoret ovat olleet mukana Hapen ja Harjun toiminnassa. Yhteistoiminta on lisännyt myönteistä ilmapiiriä, erilaisuuden hyväksymistä sekä vahvistanut erilaisuuden ja eri-ikäisten kohtaamista.

Hanke on oiva esimerkki julkisen terveydenhuollon ja kolmannen sektorin hedelmällisestä yhteistyöstä kuten aloitteessa todetaan. Kulttuuripaja Elviksellä on koko hankkeen ajan ollut vahva kehittävä työote ja erinomainen verkostoituminen. Hankkeesta on toiminta-aikana luotu malli, jota on tarkoitus levittää RAY:n tuella eri puolille Suomea.

Hanke on osoittanut, että kulttuuriset ja toiminnalliset ryhmätoimintamuodot musiikin, visuaalisten taiteiden ja median sekä vertaisohjaajien avulla ovat tuottaneet hankkeessa mukana oleville nuorille henkistä hyvinvointia, elämänhallinnan valmiuksia ja vahvempaa luottamusta tulevaisuuteen. Kulttuuripaja Elviksen toiminta on arvostettavaa ja kannatettavaa.

21.11.2011

Kulttuuripaja Elviksen toiminta Helsingissä uhkaa loppua projektin päätyttyä vuoden 2011 lopussa. Hanke on saanut kolmivuotisen rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä. Vuoden 2011 alusta Niemikotisäätiö liitettiin Helsingin kaupunkikonserniin eikä aiempi rahoitustapa ole enää mahdollinen. Kaupungin hallintokuntien välisessä sovituksessa työnjaossa terveyskeskus hankkii Niemikotisäätiöltä kuntouttavaa asumista, työ- ja päivätoimintaa sekä vastaa myös Elvis-hankkeen toiminnasta. Nuori-soasiainkeskuksen mielestä on tärkeää, että toiminta jatkuu edellä kuvatulla työnjaolla.

Esittelijä

osastopäällikkö
Leena Ruotsalainen

Lisätiedot

Leena Ruotsalainen, osastopäällikkö, puhelin: 89120
leena.ruotsalainen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 16.08.2011 § 310

HEL 2011-000210 T 05 06 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Niemikotisäätiö on vuonna 1983 perustettu Helsingin kaupungin tytäryhteisö. Niemikotisäätiö tuottaa sekä asumispalveluja että toiminnallista kuntoutusta työ- ja päiväkeskuksissa ja erillisessä valmennusyksikössä.

Niemikotisäätiön ELVIS on raha-automaattiyhdistyksen rahoittama hanke, jonka rahoitus päättyy vuoden 2011 lopussa. Hankkeen johtajana on sosiaali- ja terveysministeriön Mieli 2009-työryhmän asettamat linjaukset.

ELVIS-hankkeen myötä on perustettu kulttuuripaja ELVIS. Hankkeessa on kehitetty uudentyypistä toimintamallia ohjatun vertaistoiminnan ja luovien toimintojen yhdistelmällä. Tavoitteena on tukea 18-35-vuotiaita mielenterveyskuntoutujia löytämään itselleen luontevia välineitä sekä elämänhallinnan että työ- ja toimintakyvyn kuntoutukseen. Tavoitteeseen pääsemiseen kuntoutujaa tukevat koulutetut vertaisohjaajat ja ammatillinen henkilöstö.

Vertaisohjaajat, ammattihenkilöstön tukemana, ohjaavat toiminnallisia ja käytännönläheisiä ryhmiä toisille mielenterveyskuntoutujille. Toimin-

21.11.2011

nalliset ryhmät sisältävät erilaisia luovia toimintoja kuten musiikkia, kuvataiteita ja teatteria. Käytännönläheisissä ryhmissä mm. valmistetaan ruokaa ja harrastetaan liikuntaa.

Helsingissä sovitun työnjaon mukaan terveyskeskus hankkii Niemikotisäätiöltä sekä kuntouttavaa asumista että työ- ja päivätoimintaa.

Vuonna 2011 ELVIKSEN kustannukset ovat 230 000 euroa, josta nuorisosiainkeskukselle maksettavaa vuokraa on 12 000 euroa. Toiminnan piirissä on 60 kuntoutujaa. Vuosikustannukset ovat pienet saavutettuihin tuloksiin nähden.

Vertaistoiminnan kehittäminen on MIELI 2009 linjausten keskeinen tavoite. Sosiaalivirastossa kehitetään vertaistukeen perustuvia malleja yhteistyössä oman asiakaskunnan kanssa osana perustyötä.

Sovitun työnjaon mukaan terveyskeskus hankkii Niemikotisäätiöltä sekä kuntouttavaa asumista että työ- ja päivätoimintaa ja vastaa myös ELVIS-hankkeen toiminnasta.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Taru Neiman, sosiaalipalvelupäällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566

21.11.2011

31

Vastaus vt Essi Kuikan aloitteeseen mielenterveyskuntoutujien viljelypalstatoiminnan jatkumisesta

HEL 2011-002094 T 06 01 02

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan mielenterveyskuntoutujien viljelypalstatoiminnan jatkumisen selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry haki vuodeksi 2011 avustusta 16 000 euroa. Terveyslautakunta päätti 8.2.2011 myöntää yhdistykselle 2 100 euroa avustusta mielenterveyskuntoutujien ryhmätoiminnan järjestämiseen.

Järjestöjen vuoden 2012 toiminta-avustukset julistetaan haettaviksi yhteiskuulutuksella vuoden 2011 lopulla. Tällöin myös pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry:llä on mahdollisuus hakea järjestöjen toiminnan tukemiseksi tarkoitettua Helsingin kaupungin avustusta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Essi Kuikan aloite

Päätöshistoria

Rahoitusjohtaja 19.10.2011

HEL 2011-002094 T 06 01 02

Talous- ja suunnittelukeskus pitää Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseuran toimintaa kannatettavana. Seuran toiminta tukee terveyskeskustoimintaa ja täyttää kaupungin avustusten myöntämisen yleiset ehdot.

21.11.2011

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa viitaten terveyslautakunnan lausuntoon, että järjestöjen vuoden 2012 toiminta-avustukset julistetaan hakemista koskevine ohjeineen haettaviksi yhteiskoulutuksella vuoden 2011 loppupuolella. Silloin myös Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry:llä on mahdollisuus hakea järjestöjen toiminnan tukemiseksi tarkoitettua Helsingin kaupungin avustusta.

Lisätiedot

Turunen Anu, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 23.08.2011 § 229

HEL 2011-002094 T 06 01 02

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry on rekisteröity paikallisjärjestö, joka järjestää vapaaehtoistyönä asumisen tukipalveluja psykiatrian asiakkaille, kouluttaa vapaaehtoisia tukihenkilöitä sekä järjestää työnohjausta. Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry järjestää kestäisin mielenterveyskuntoutujille ryhmätoimintana palstaviljelytoimintaa. Puutarhan ja kasvimaan hoitaminen mielihyvää tuottavana ja fyysistä toimintakykyä ylläpitävänä sosiaalisena toimintana tukee mielen-terveyskuntoutujien psyykkistä ja fyysistä kuntoutumista. Terveyskeskus ei järjestä palstaviljelytoimintaa, joka soveltuukin hyvin järjestön tuottamaksi.

Vuonna 2009 Pääkaupunkiseudun Mielenterveysseura ry haki järjestöille suunnattua vuoden 2010 toiminta-avustusta yhteensä 16 000 euroa. Hakemusasiakirjat olivat kuitenkin puutteellisia, minkä perusteella terveyslautakunta päätti kokouksessaan 15.12.2009 jättää hakemuksen huomioon ottamatta. Tämän jälkeen Pääkaupunkiseudun Mielen-terveysseura ry jätti edellä mainitusta terveyslautakunnan päätöksestä oikaisuvaatimuksen, jonka terveyslautakunta päätti jättää tutkimatta liian myöhään saapuneena. Tämä 2.3.2010 terveyslautakunnan kokouksessa tehty päätös perustui siihen, ettei oikaisuvaatimusta ollut jätetty kuntalain 93 §:n mukaisessa määräajassa. Hakemuksen uudelleen harkinta ei ollut mahdollista, koska kaikkia hakemusta hakeneita järjestöjä on kohdeltava yhdenvertaisesti.

21.11.2011

Vuodeksi 2011 Pääkaupunkiseudun Mielenveysseura ry oli hakenut avustusta 16 000 euroa. Kokouksessaan 8.2.2011 terveyslautakunta päätti myöntää Pääkaupunkiseudun Mielenveysseura ry:lle avustusta 2 100 euroa mielenveyskuntoutujien ryhmätoiminnan järjestämiseen.

Terveyslautakunta toteaa, että Pääkaupunkiseudun Mielenveysseuran mielenveyskuntoutujille järjestämä palstaviljelytoiminta tukee ja täydentää terveyskeskuksen toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Terveyslautakunta myönsikin helmikuussa 2011 Pääkaupunkiseudun Mielenveysseura ry:lle 2 100 euroa mielenveyskuntoutujien ryhmätoiminnan järjestämiseen helsinkiläisiin kohdennettuna. Järjestöjen vuoden 2012 toiminta-avustukset julistetaan hakemista koskevine ohjeineen haettaviksi yhteiskuulutuksella vuoden 2011 loppupuolella, jolloin myös Pääkaupunkiseudun Mielenveysseura ry:llä on mahdollisuus hakea järjestöjen toiminnan tukemiseksi tarkoitettua Helsingin kaupungin avustusta.

Terveysvaikutusten arviointi

Mielenveyskuntoutuksessa on tärkeää tarjota kuntoutujille yksilöllisesti soveltuvia toimintakykyä tukevia aktiviteetteja. Puutarhanhoitoa pidetään yleisesti mielihyvää tuottavana harrastuksena. Varsinaista tutkimustietoa puutarhanhoidon mielenveysvaikutuksista on kuitenkin melko niukasti saatavilla. Julkaistujen tutkimusten mukaan on viitteitä siitä, että puutarhan ja kasvimaan hoitaminen voi tukea mielenveyspotilaiden elämänlaatua ja hyvinvointia. Puutarhan ja kasvimaan hoito sosiaalisena toimintana voi vähentää yksinäisyyttä ja lisätä tyytyväisyyttä. Puutarhan ja kasvimaan hoitoon voidaan liittää esimerkiksi toiminta- tai fysioterapian työmuotoja.”

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi

21.11.2011

32

Vastaus vt Yrjö Hakasen aloitteeseen nuorten mielenterveyskuntoutujien kulttuuripajan tukemisesta

HEL 2011-001876 T 05 06 00

Kaupunginhallituksen vastaus

Aloitteessa ehdotetaan nuorten mielenterveyskuntoutujien toiminnallisten kuntoutuspalvelujen, Niemikotisäätiön hallinnoiman Kulttuuripaja Elviksen toiminnan rahoituksen järjestämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että ELVIS-hanke on saanut kolmen vuoden rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä osana Niemikotisäätiön toimintaa. Vuoden 2011 alusta Niemikotisäätiö liitettiin Helsingin kaupunkikonserniin ja tästä syystä aiempi rahoitustapa ei ole enää mahdollinen. Säätiö on aktiivisesti selvittänyt rahoitusjärjestelyjään.

Kaupungin on mahdollista ostaa palveluja ainoastaan talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa. ELVIS-toiminnan jatkumisen turvaamiseksi määrärahojen kohdentaminen hankkeelle on täsmennettävä terveystoimen käyttösuunnitelmassa ja tulosbudjetissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Yrjö Hakasen aloite
- 2 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Päätöshistoria

Terveyslautakunta 13.09.2011 § 243

HEL 2011-001876 T 05 06 00

Päätös

21.11.2011

Terveyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"ELVIS –hankkeen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin ovat osallistuneet terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön lisäksi kaupungin nuorisoasiainkeskus, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Mielenterveyden keskusliitto. Hankkeen tarkoitus on tarjota nuorille 18 – 35 -vuotiaille mielenterveyskuntoutujille toiminnallista kuntoutusta turvallisissa puitteissa silloin, kun nuori ei vielä kykene osallistumaan muuhun kuntoutustoimintaan. "ELVIS" pyrkii ehkäisemään nuorten syrjäytymistä ja antamaan pohjaa mielekkäälle harrastustoiminnalle tarjoamalla välineitä arjen ja sairauden oireiden hallintaan sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja sitä kautta tukemaan opiskelua tai työelämään osallistumista. ELVIS hyödyntää vertaistukea siten, että pidemmälle kuntoutusprosessissaan edistyneitä osallistujia on koulutettu vertaisohjaajiksi toiminnallisiin ryhmiin, joissa he puolestaan ammattilaisten tukemina ohjaavat nuoria kuntoutujia. Toiminta on tärkeä osa kuntoutumisprosessia myös vertaisohjaajille itselleen.

ELVIS on yhteistyöhanke, jossa Helsingin psykiatrian poliklinikoiden varhaiskuntoutukseen osallistuneiden, ensimmäisen psykoosin sairastaneiden nuorten hoitoon ja kuntoutukseen yhdistetään Niemikotisäätiön hallinnoiman ELVIKSEN toiminnalliset ryhmät. Nuorisoasiainkeskus on tarjonnut nimellistä korvausta vastaan tilat Toimintakeskus Hapesta ja Harjun nuorisotalosta ryhmäläisille. Mielenterveyden Keskusliitto ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto osallistuivat vertaisohjaajien koulutukseen. Hankkeen onnistumisen arviointiin on käytetty Asumispalvelusäätiön Aspan toimintakykyarviointia. Hankkeen vaikuttavuutta on arvioitu suoraan käyttäjille suunnatussa Asta –arviointilomakkeella. Kuntoutussäätiö arvioi koko hankkeen onnistumisen syksyllä 2011. ELVIS –hankkeesta on toiminta-aikana luotu malli, jota on tarkoitus levittää RAY:n tuella eri puolille Suomea.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana kuntoutusta on saanut noin 60 nuorta, joista 27 % on jo pystynyt joko palaamaan työhön tai saanut opiskelupaikan. Vertaisohjaajiksi on koulutettu noin kaksikymmentä kuntoutujaa. Psykiatrian poliklinikat ovat antaneet hyvää palautetta yhteistyöstä Elviksen kanssa samoin kuin nuoret itse saamastaan hoidosta. Kritiikkiä on annettu ainoastaan siitä, etteivät kaikki tarvitsijat ole mahtuneet Elviksen ryhmiin.

ELVIS –hankkeen kuntouttavat ryhmät ovat muotoutuneet oleelliseksi osaksi nuorten psykoosipotilaiden kuntoutusta Helsingin psykiatrisessa avohoidossa. Hanke on saanut kolmen vuoden rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä osana Niemikotisäätiön toimintaa. Vuoden 2011 alusta Niemikotisäätiö liitettiin Helsingin kaupunkikonserniin, mis-

21.11.2011

tä syystä aiempi rahoitustapa ei enää ole mahdollinen. Terveyskeskuksen ja Niemikotisäätiön luonnosteleva ostopalvelusopimus edellyttäisi vuosittain ostojen lisäämistä noin 210 000 e ELVIS-toiminnan säilyttämiseksi. Säilyttääkseen nykyisen toimintalaajuuden Niemikotisäätiö tulee tarvitsemaan lisärahoitusta, jonka mahdollisuuksia säätiö on aktiivisesti selvittänyt. Säätiö on viime vuosina sopeuttanut toimintaansa talouteensa siinä määrin, ettei ELVIS-rahoitusta voida säätiön ilmoituksen mukaan turvata säätiön omin sisäisin järjestelyin. Hankkeen rahoituksen loppuminen on ollut tiedossa loppuvuodesta 2010. Hankkeen hyvien tulosten ja vakiintuneen toiminnan vuoksi terveyskeskus pitää toiminnan jatkamisen edellytysten selvittämistä erittäin tärkeänä. Selvityksessä tulee arvioida realistisesti myös ne kulut, jotka syntyisivät, mikäli ELVIS toiminta jouduttaisiin lopettamaan rahoituksen puutteen vuoksi. Terveyslautakunnan hyväksymän vuoden 2012 talousarvioesityksen mukaan Niemikotisäätiön palveluostoihin sovelletaan talousarvion noudattamisohjeiden mukaista 2 % kustannustason nousua, mikä ei mahdollista toiminnan edellyttämää lisärahoitusta.

Terveysvaikutusten arviointi

Nuorten mielenterveyspotilaiden toiminnallinen kuntoutus kohdistuu erittäin haavoittuvaan väestöryhmään. Osana psykoosin hoitoketjua se näyttää ehkäisevän psykoosiin sairastuneiden nuorten syrjäytymistä, sairauden kroonistumista, toimintakyvyn laskua ja sairaalakierteen syntymistä. Samalla luodaan uusia mahdollisuuksia vakavassa syrjäytymisriskissä olevien nuorten aikuisten elämänlaadun turvaamiseksi rakentamalla sosiaalista verkostoa ja tarjoamalla kohderyhmälle soveltuvia mielekkäitä harrastusmahdollisuuksia. Suuri osa psykoosiin sairastuneista nuorista tarvitsee lääkehoidon ja keskusteluterapian lisäksi myös muita kanavia sairautensa hallintaan. ELVIS-tyyppisiä toimintakäytäntöjä tarvitaan lisääntyvästi. Niiden tavoitteena on hyödyttää sekä nuoria kuntoutujia että laajemminkin yhteiskuntaa vähentämällä psyykkisestä sairaudesta johtuvia välittömiä ja välillisiä kustannuksia. "

Käsittely

13.09.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Kokouksessa esittelijä muutti ehdotustaan lisäämällä sen toiseksi viimeisen kappaleen toiseksi viimeiseksi virkkeeksi seuraavan tekstin: "Selvityksessä tulee arvioida realistisesti myös ne kulut, jotka syntyisivät, mikäli ELVIS toiminta jouduttaisiin lopettamaan rahoituksen puutteen vuoksi".

23.08.2011 Pöydälle

21.11.2011

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki

<http://www.hel.fi/kaupungi>
nhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

FI02012566

Alv.nro

FI02012566